

Nove cerkve: da ali ne?

Med 2. svetovno vojno je bilo uničenih mnogo cerkva na Slovenskem, z njimi vred pa so bili uničeni tudi nekateri dragoceni zgodovinski in kulturni spomeniki. Danes v mnogih slovenskih krajih cerkve ponovno gradijo ali obnavljajo. Kljub težkim gospodarskim razmeram verniki darujejo veliko denarja in materiala. Nekaterim se ob takem številu brezposlenih, nizkih plačah in drugih socialnih problemih zdijo gradnje cerkva potratne, čeprav v večini primerov Cerkev sama financira te projekte in pri tem državni proračun ne trpi škode. Ob tem se pojavlja še vprašanje, kaj bo Cerkev v premoženje in posesti, ki jih bo najbrž dobila z denacionalizacijo. Torej, ali je gradnja novih cerkva in župnišč upravičena, ali je prav, da se od ljudi pobira veliko denarja v teh težkih časih in ali so mogoče le-ti na nek način prisiljeni, da prispevajo, saj bi bili v nasprotnem primeru v svojem domačem kraju in okolju drugače obravnavani?

ERNEST SEČEN, novinar iz Brežic: "Ta bum je pričakovano, ker se je ta zadeva toliko desetletij zanemarjala zaradi političnih razlogov. Ti objekti so odraz neke kulture, podoba naroda, ki je tu živel, in je bilo prav žalostno gledati, kako so propadali. Obnavljanje je bilo v mnogih objektih skrajna nuja. Mislim, da ne gre za tekmovalstvo med farami, kdo bo prej zgradil ali obnovil, ampak da delajo samo stvari, ki so potrebne, kar podpiram."

FRANC RUPRET, upokojenec iz Sevnice: "Danes, ko vidimo, koliko ljudi je na cesti, brezposelnih, v hudih socialnih stiskah, bi morali imeti pravo mero tudi pri obnovi sakralnih objektov. Zdi se, da v tem le nekoliko pretiravamo, kot da bi hoteli kar naenkrat obnoviti vse cerkve, namesto da bi dali prednost predvsem tistim, ki so nesporno kulturno-zgodovinski spomeniki. Tak primer je v Sevnici Florjanova cerkev, ki čaka na obnovo."

JANEZ PROSENIK, obrtnik oz. podjetnik iz Trebnjega: "Že v komunističnih časih sem tudi osebno podpiral obnovo cerkva. Mislim, da je želja ljudi, da bi po dolgih desetletjih zatiranja vere oz. verujočih in propadanja cerkva le-te v krajšem času obnovili, povsem razumljiva. Sicer pa gre ta denar za obnovo zvečine od ljudi in ne pomeni kakšne obremenitve proračuna države ali občin, zato kaže nadaljevati obnovo po naših zmogljivostih."

ŠTEFKA BAH, upokojenka iz Krškega: "Ne zdi se mi prav, da propadajo razni kulturno-zgodovinski spomeniki, kot so gradovi in tudi cerkve. In medtem ko se dogaja, da se ob denacionalizaciji še bolj vidno nadaljuje propadanje nekaterih takih objektov, na primer grad v Podčetrtru, se po drugi strani na vrat na nos, neselektivno zaganjamo v obnovo cerkva. Da se razumemo: jaz nimam prav nič zoper to obnovo, le nekaj prioritete bi morali imeti!"

IRENA LUŠIN, zaposlena v Inlesu Ribnica iz Zapotoka: "Obnavljati je potrebno vse, da ne propada. Tudi cerkve in sakralne objekte. Če bi jih obnavljali že od leta 1945, se pravi spriti, potem ne bi bilo zdaj potrebnih toliko popravil naenkrat. Nekateri pa tudi grozno pretiravajo, kot da je treba vse naenkrat obnoviti in urediti. Tako je pri nas v Sodražici, večje obnove cerkev sv. Marka ni potrebna, ker so Sodražani že spriti skrbeli zanjo. V Ribnici pa, kot slišim, ni bilo tako."

JOŽICA ZIDAR, blagajničarka v Nami v Kočevju: "Danes je veliko potreb in malo denarja. Od posameznika, njegovih zmogljivosti in čuta do teh spomenikov je odvisno, koliko bo prispeval za obnovo cerkva. Časi so taki, da je denar še marsikje zelo potreben. Veliko ljudi je že pravih revežev in celo za kruh nimajo. Naš standard je na psu. Težko je za službe in če jo imaš, moraš biti kar tiho in potrpeti, saj je novo službo težko dobiti. Še tisti, ki imajo službo, zaslužijo malo."

JOŽE TOMAŽIČ, tajnik turističnega društva Sinji vrh: "Z obnovo starih cerkva se popolnoma strinjam, sem pa proti gradnji novih. Mislim, da bi morala cerkev za obnovo cerkva uporabljati svoje redne dohodke, saj na primer na Brezju in nekaterih drugih božjih poteh dobi precej denarja. Ne bi smela siliti faranov, naj za obnovo prispevajo po več sto ali celo tisoč nemških mark. Če živim v svoji hiši, moram kar sam skrbeti zanjo, pa naj tako dela tudi župnik."

ANDREJ SEVER, doma iz Metlike: "Nasprotujem gradnji novih cerkva. Kjer imajo dovolj denarja za kaj takega, naj raje zgradijo proizvodno dvorano ali vsaj delavnico, kjer bodo farani našli delo in kruh. Povsem drugače je z obnovo starih cerkva, saj so vse po vrsti izjemni kulturni in zgodovinski spomeniki. Obnove starih cerkva bi se morali lotiti strokovno ter poskrbeti tako za notranjost in zunanost kot tudi za bližnjo okolico cerkve."

FRANC NOVAK, kmet iz Žužemberka: "Cerkve bi lahko že prej obnavljali in gradili, škoda, da je sploh prišlo do tega, da so jih podirali. Mislim, da graditev cerkve ni pomembna le zaradi nje same, temveč tudi zato, ker daje kraju lepšo podobo. To bi se moralo narediti že zdavnaj. Gospodarske razmere niso ravno rožnate, vendar se bo kljub temu še kaj naredilo in obnovilo, nekaj pa se je že."

Zaradi Vande poslanci ob privilegij

Na pobudo vztrajne in pogumne Vande Zadnik iz Kočevja je Ustavno sodišče Slovenije odvzelo poslancem očitne privilegije pri upokojevanju - Kaj pravi Vanda, ki je z odpravo neenakosti pred sodiščem dosegla tudi osebnostno zadoščenje

KOČEVJE - Kot je znano, je 30. junija Ustavno sodišče Slovenije razveljavilo 39. člen Zakona o poslancih, ki določa, da se poslanci, ki so imeli ob prenehanju mandata najmanj 25 let pokojninske dobe, lahko upokoje. Svojo odločitev je utemeljilo s tem, da ugodnosti iz 39. člena temelje le na obstoju poslanske funkcije, niso pa utemeljene s skrbjo za socialno varnost poslancev ob prenehanju njihovega mandata.

Nadalje sodišče ugotavlja, da so tako neargumentirane ugodnosti velike in zelo odstopajo od splošnih načel pokojninskega zavarovanja in da gre za znaten privilegij članov zakonodajnega telesa. Vse to je v nasprotju z načelom pravne države in načelom pravičnosti. Tudi primerjava in trditve zagovornikov 39. člena, da imajo podobno urejeno v Avstriji in Nemčiji ni točna, saj v obeh državah

Vanda Zadnik, diplomirana pravnikinja iz Kočevja: "Ljudi gotovo boli še marsikatera zadeva, za katero menijo, da ni pravična in poštena. Ne vedo pa, da se lahko obrnejo na Ustavno sodišče Slovenije, Beethovnova 10, Ljubljana."

zahtevajo dolgoletno opravljanje poslanske funkcije (10 oz. 8 let) in da je poslanec upravičen do vsakomesečnih plačil (starostne odškodnine), če je ob prenehanju mandata dopolnil 55 oz. 65 let.

To odločitev je sodišče sprejelo soglasno. Zasedalo pa je v sestavi: predsednik dr. Tone Jerovšek in sodniki dr. Peter Jmbrek, mag. Matevž Krivic, mag. Janez Snop, dr. Janez Šinkovec, dr. Lovro Šturm, Franc Testen, dr. Lojze Ude in dr. Boštjan M. Zupančič.

Tako odločitev pa je Ustavno sodišče sprejelo na osnovi pobude 25-letne diplomirane pravnice Vande Zadnik iz Kočevja, ki je bila za določen čas na delu v občinski upravi v Kočevju, zdaj pa je na porodniškem dopustu, in Slavka Matešiča iz Celja.

ŠE "GASILSKA" SLIKA OB ZAKLJUČKU TABORA - Med udeleženci ekološkega tabora jih je bilo več kot polovica iz tujine. Svoje vtise iz Slovenije bodo gotovo prenesli v svojo domovino, kar pomeni za našo državo bržkone najboljšo vrsto promocije. (Foto: P. M.)

Ekoloških težav se ljudje zavedajo, a nič ne storijo

Zaradi denarnih težav je bil predčasno končan šesti mednarodni mladinski ekološki tabor Krka 94

NOVO MESTO - 21. avgusta je bil v prostorih OŠ Šmihel zaključek že šestega Mednarodnega mladinskega ekološkega raziskovalnega tabora Krka 94, ki se ga je udeležilo 28 mladih, od tega 19 iz Anglije, Združenih držav, Belgije, Irske, Nizozemske, Portugalske, Španije in Švice.

Tabor se je končal teden dni prej zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, saj Ministrstvo za znanost in tehnologijo še ni odobrilo pričakovane denarja. Organizatorju, novomeškemu svetu organizacij za tehnično kulturo Slovenije, pa so najbolj pomagali občina Novo mesto, društvo Most iz Ljubljane, OŠ Šmihel, kjer so udeleženci stanovali, in Dom starejših občanov, ki jim je nudil prehrano.

Tabor je vodil Robert Rukše, pri tem pa so mu pomagali mentorji skupin: Spela Krasko je vodila kemijsko, Damijan Dimec ornitološko, Andrej Sitar biološko in Jože Kosmač anketno skupino. V okviru tabora so udeleženci obiskali Kočevski Rog, Novo Štifta, Cerknško jezero, Križno jamo, Ribnico, Kočevje in Ljubljano.

Vanda je to pobudo naslovila na Ustavno sodišče že 2. novembra 1992, prej pa je natančno preučila tozadnevne predpise pa tudi ustavo.

"Sporni člen je tudi v nasprotju z zakonom o invalidskem in pokojninskem zavarovanju, ki določa za temeljni pogoj upokojevanja predvsem starost in ugodnejše pogoje za pridobitev pokojnine invalidnosti, delo v težjih razmerah i.p.d. Glede na to pa sem menila, da imajo poslanci nesorazmerno ugodnejše pogoje za pridobitev pravice do pokojnine," pravi

Iz različnosti k strpnosti

Mednarodni mirovniški tabor mladih iz dežel Alpe - Adria v Dolenjskih Toplicah

DOLENJSKE TOPLICE - Od 14. do 24. avgusta je potekal v Dolenjskih Toplicah Mednarodni mirovniški tabor mladih iz dežel Alpe - Adria, ki se ga je udeležilo 62 mladih iz Italije, Madžarske, Avstrije in Slovenije. Vodja tabora Iztok Vilič je povedal, da je namen tabora soočanje različnih kultur, jezikov, s tem pa se učijo strpnosti do drugih, kar pripomore k boljšemu sožitju. Osrednji program je mirovniški, vendar je zastavljen širše, ne le na propagandni ravni, saj stališče o vojni in miru ni več problematično, kar pomeni, da ni potrebno delati reklame za mir. Pomembno je, da se ljudje zavedamo, da se problem vojne začne med nami, sedaj in tukaj, v odnosih z bližnjimi, s socialnimi skupinami, tujci, marginalnimi skupinami. Konflikt na ravni meddržavnih odnosov je le odraz tega.

Zato na tem taboru poleg mirovniške vzgoje obravnavajo tudi problematiko etničnih in marginalnih skupin, manjšin, nasilja v družini, med vrstniki, institucije do posameznika, poudarek pa je na komunikaciji. En dan bodo namenili spoznavanju oblik manifestacije mirovne

mlada pravica Vanda. Po nekaj dneh je prišlo pismo Ustavnega sodišča, naj izkaže svoj pravni interes za obravnavanje te zadeve in kakšno korist si obeta od tega. Odgovorila je, da tudi ona plačuje v republiški proračun in je zato upravičena vplivati na to, kako je ta denar porabljen. Od razveljavitve omenjenega člena si ne obeta posebnih koristi, "edino moj notranji čut za pravičnost bo naletel na pozitivni odziv...", je med drugim zapisala in nadaljevala:

"V nasprotnem primeru pa mi bo v zadoščenje vsaj misel, da sem poizkušala doseči spremembo po pravni poti. Če pa bom kdaj državo okoli prinesla za kakšen tolar, ki bi moral iti v proračun, ne bom imela slabih vesti."

vzgoje, obravnavali bodo vpliv medijev na mirovno vzgojo in simulirali mirovno manifestacijo s sprehomom s plakati skozi Dolenjske Toplice. Prvi mirovniški tabor je bil lani na Madžarskem. Poleg mirovniškega pa so se letos odločili še za ekološki program, ki se je izkazal za zanimivega, ker je bolj dinamičen, saj mladi odhajajo na teren. Ta program sestavlja pet projektov: raziskovanje ekoloških značilnosti reke Krke in Kočevskega Roga, spoznavanje dolenskega nižinskega krasa s poudarkom na prezimovališčih netopirjev, ornitološka skupina, ugotavljanje socioloških in geografskih značilnosti topliške doline. Vse projekte izvajajo strokovnjaki.

Mladi iz tujine so dodobra spoznali Slovenijo, saj so jim organizatorji pripravili tri ekskurzije. Bili so v Ljubljani, na Bledu, sprejel pa jih tudi minister za šolstvo in sport dr. Slavko Gaber. Obiskali so Kočevski Rog, bili so na Kunču, Bazi 20, v pragozdu in na grobiščih, kjer so se zanimali in spoznavali protislovja v vojni. Napotili se bodo še v Novo mesto in Kostanjevico ter obiskali begunski center in romsko naselje. Z begunskim centrom že sodelujejo predvsem Italijani.

Tabor se je delno financiral s kotizacijo, denarno pa so še pomagali Zveza prijateljev mladine, Urad za mladino in Jata, Zdravilišče Krka pa je omogočilo brezplačno kopanje v bazenu.

P. MRVAR

RAZPIS STANOVANJSKIH POSOJIL ZA MLADE DRUŽINE

LJUBLJANA - V Stanovanjskem skladu Republike Slovenije so 17. avgusta pričeli sprejemati vloge za odobritev stanovanjskih posojil, ki so namenjena za mlade družine. Vloge je mogoče kupiti v 62 enotah PTT v krajih sedežev slovenskih občin, natančno izpolnjene z vso potrebno dokumentacijo pa jih je potrebno s priporočeno pošiljko do 7. septembra poslati na novi naslov Sklada: Poljanska cesta 31, 61104 Ljubljana, p. p. 44. Posojilo Sklada je namenjeno mladim družinam (starejši stari največ 35 let s predšolskimi otroki oz. starši do 30 let ne glede na starost otroka), ki živijo pri sorodnikih ali pa so najemniki in bodo z gradnjo hiš prvič reševali stanovanjsko vprašanje.

Ornitološka skupina je popisala ptičje vrste ob Krki od Soteske do Otočca in našla 73 vrst ptic. Biološka skupina je našla 50 mikroorganizmov na dnu in na površini Krke, med njimi tudi amebo, za katero pa še ni ugotovljeno, kateri vrsti pripada.

Anketna skupina je z anketami skušala ugotoviti ekološko ozaveščenost prebivalstva. Ugotovili so, da se ljudje sicer že bolj zavedajo ekoloških problemov, vendar za to nič ne storijo, saj je v njihovi okolici veliko črnih odlagališč. O tem, kakšna je naša skrb za okolje, pa pove nekaj tudi to, da se je na 200 odposlanih vabil za zaključno prireditve odvzelo le nekaj članov organizacijskega odbora.

P. MRVAR

ŽITO Pekarstvo in testeninarstvo Ljubljana, d.o.o. Ljubljana, Šmartinska 154

zaradi razširitve dejavnosti išče sodelavca za opravljanje prostih del in nalog na področju

VZDRŽEVANJA STROJNE OPREME — v obratih Ribnica, Kočevje in Metlika

Pogoji: Poklicna elektro šola, 2 leti delovnih izkušenj na vzdrževanju proizvodnih linij, zaželjeno stalno prebivališče v Ribnici.

Delo velja za nedoločen čas z dvomesečnim poskusnim delom. Pisne prijave sprejemamo v kadrovski službi ŽITO, Pekarstvo in testeninarstvo Ljubljana, d.o.o., Šmartinska 154, 61000 Ljubljana, 8 dni po tej objavi. Prijavljene kandidate bomo obvestili v 30 dneh.

V razgovoru je povedala, da je pobudo odposlala potem, ko se je posvetovala le z možem Robertom. Tudi sicer je prisluhnila pogovoru o tem, kako ljudje vedno težje živijo in se ji ni zdelo prav, da bi nekdo pomorda samo letu dni poslanske dolžnosti zelo lahko živel na račun davkoplačevalcev. Zlasti pa ji ni bilo prav, ker je bilo sporno določilo tako rekoč vtihotapljen v zakon, saj ga ni bilo v osnutku zakona in tudi v predlogu ne. Nekdo, ki je imel interes, da bo zakon tak, je to tako rekoč podtaknil. Ona za ozadje ni vedela in nobenega, ki naj bi imel od tega korist, ni poznala.

Po Vandinem mnenju je verjetno še veliko takih zadev, ki niso v skladu z ustavo oz. niso poštene. Če pa nobenega, ki bi predlagal Ustavnemu sodišču presojo zakonitosti, predpisa velja. "Upam, da so se poslanci iz tega primera kaj naučili in če si bodo skušali izboriti še kakšen privilegij bodo morali svojo zahtevo oz. svoj predlog bolje utemeljiti."

JOŽE PRIMC

Življenje...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Stane Rožman

goriva, ker je izgorelost 11. gorivnega ciklusa na polovici.

Glavni direktor Stane Rožman je na novinarski konferenci prejšnji teden poudaril, da letos prvič začnejo redna letna vzdrževalna dela brez novih posojil, saj hrvaško in slovensko gospodarstvo zdaj tekoče poravnava svoje obveznosti. Nuklearna bo letos lahko v celoti pravnala tudi svojo obveznost do krškega občinskega sklada stavbnih zemljišč v višini 4 milijonov dolarjev. Med letošnjim remontom bodo dokončali seizmično instrumentacijo, zamenjali tehnološki računalniški sistem, vgradili filtre na sistemu varnostne oskrbne vode in vgradili sisteme za ugotavljanje toksičnih plinov (klorogljukovega dioksida in monoksida) v okolju. Dokončali bodo sistem za nezgodno vzorčenje primarnega hladila, zamenjali potujoče filtre na sistemu hladilne vode kondenzatorja in zamenjali 110 kV stikalo.

Strokovnjaki bodo spet imeli največ dela z obema uparjalnikoma, ki imata začetljenih že 15 odst. cevi, skrajni dopustni pa je 18 - odstotna začetljenost cevi uparjalnika. Rožman poudarja, da je zatorej že skrajni čas, da stroka sprejme odločitev o usodi najpomembnejše opreme nuklearke. Nova uparjalnika bi stala okoli 140 milijonov dolarjev. Kot pravi njegov namestnik Josip Aralica, bi se ta naložba povrnila že v petih letih. Za zdaj je jasno samo to, da stara uparjalnika ne bosta zdržala do konca življenjske dobe JE Krško in da zamujamo z nakupom novih uparjalnikov, kajti od naročila do dobave so potrebna 3 leta.

P. PERC

KMETIJSTVO

V KOČEVJU PRVENSTVO IN MEDNARODNE KONJSKE DIRKE

KOČEVJE - Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije bo v sodelovanju z Mercatorjem - Kmetijsko gospodarstvo Kočevje 9. in 10. septembra priredila v Kočevju 4. slovensko državno prvenstvo v traktorskem oranju. Da bo to res pravi kmečki praznik, bodo ob tej priložnosti organizirali v okviru konjeniškega kluba Mlaka konjske dirke z mednarodno udeležbo, poleg tega pa še rekreacijsko zmajarsko prireditve. V sklopu prvenstva v oranju bo tudi strokovni posvet s področja poljedelstva ter živinoreje in predstavitev rezultatov raziskovalnih del z območja Kočevske. Na ogled bo tudi razstava in demonstracija kmetijskih strojev.

KMETOVALEC ŠT. 8

SLOVENJ GRADEC - Izšla je avgustovska številka strokovne revije Kmetovalec, ki jo izdaja Društvo kmetijskih svetovalec Slovenije, zalaga pa Kmetijska založba d.o.o. s sedežem v Slovenj Gradcu. V njej je objavljena vrsta poljudno napisanih strokovnih sestavkov, aktualnih za ta čas: o vplivu na kakovost mleka, baliranju krme, stiskalnicah, traktorjih, molznih strojih, lastniških certifikatih in drugem. Revija, ki stane 350 tolarjev, njena letna naročnina pa znaša 3.600 tolarjev, prinaša tudi obsežna obvestila svetovalne službe.

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

V ponedeljek so na tržnici veljale naslednje cene: čebula 150, paprika 100, paradižnik 130, jabolka 120, hruške 150, slive 220, paprika za vlaganje 90, breskve 100, smetana 600, kumarice za vlaganje 100, solata 250, jajca po 17, korenje 100 in fižol 250 tolarjev za kilogram. Pri Sadju in zelenjavi je česen 315, grozdje 150, banane 90, paprika 78, zelje 53, jabolka 105, hruške 120, krompir 37 in čebula 100 tolarjev. Pokukali smo tudi v kiosku Deladinija. Tam je paprika 220, limone 140, paradižnik 100, čebula 120, krompir 48, zelje 60, solata 100, korenček 120, kumare 100, breskve 100, grozdje 200 in 300 ter slive 200 tolarjev.

sejmišča

BRZICE - V soboto je bilo na sejmu naprodaj 90 do tri mesece starih in 80 starejših prašičev. Mlajših so prodali le 20 po 280 do 320 tolarjev, starejših pa 65 po 220 do 280 tolarjev za kilogram žive teže.

Manj bolnih gozdov kot v Avstriji

Kmečki praznik Šentrupertčanov - Tekmovanje v kmečkih opravilih, revija ljudskih godcev in okrogla miza - Bo spur KZ Šentrupert s KZ Trebnje kmalu rešen?

ŠENTRUPERT - Kmečka zadruga Šentrupert je lani poslovala z dobičkom. Letos so selili trgovino v najete prostore tukajšnje stanovanjske zadruge. In navkljub temu, da nimajo prostora, da bi prodajali še gradbeni material, se promet povečuje. Na področju KS Šentrupert odkupi zadruga 63 odstotkov mleka. Uredili so zbiralnice mleka v Dragi in Šentrupertu.

"Imamo možnosti za preživetje, z vrnitvijo premoženja, s katerim razpolaga KZ Trebnje pa bi se pogojilo bistveno izboljšali. Na našo zahtevo za vrnitev premoženja je sodišče združenega dela v Novem mestu izdalo odločbo o vrnitvi (ne)premičnega premoženja, ki bo sorazmerno glede na članstvo v zadrugi. Tudi temeljno sodišče v Novem mestu je glede naše registracije ugotovilo, da je zakonita in da se predlog KZ Trebnje zavrne. Kmetje bi se že zdavnaj dogovorili, kaj komu pripada, vendar nas uprava umetno razdvaja in išče pravicu le na sodišču. Pamenet se dogovarja, trmast se pa toži. Bo stroka odločila, ne kmetje, to je ges-

lo uprave KZ Trebnje," je med drugim poudaril Maks Kurent, direktor KZ Šentrupert na sobotni osrednji kulturno-etnološki prireditvi na trgu v Šentrupertu ob letošnjem kmečkem prazniku. Poleg tukajšnje zadruge sta prireditve ob 950-letnici Šentruperta, 40-letnici praznovanja prvega kmečkega praznika v Šentrupertu in 75-letnici Čebelarke družine Šentrupert pripravila še domače turistično in čebelarstvo so največ pozornosti posvetili gozdarstvu in turizmu. Mag. Marko Koščak je najprej predpremierno predstavil video-film o programu celostnega razvoja podeželja in obnove vasi (CRPOV) v Sloveniji, za katerega je spisal scenarij in je zanj napisal spremno besedilo kmetijski minister dr. Jože Osterc. Predstavniki Turistične zveze Slovenije mag. Milan Krišelj in drugi so pohvalili Koščakov film. Na vprašanje, kako bi se Šentrupert s takšno tradicijo lahko vključil v program CRPOV, je Koščak odvrnil, da se je postopek za Šentrupert že začel. Državni sekretar za gozdarstvo v Ministrstvu za kmetijstvo in goz-

ETNOLOŠKA PRIREDITEV - V povorki na trgu se je letos zvrstilo manj skupin, ki so prikazale razna kmečka opravila in običaje, a vseeno je bil navkljub stereotipnosti to le vrhunec kmečkega praznika. (Foto: P. Perc)

Kmečka pamet in znanost

Kmečka družba namerava zbrati 100.000 certifikatov

NOVO MESTO - Od 1. avgusta po Sloveniji zbira certifikate tudi Kmečka družba, ki se je prejšnji teden predstavila v Novem mestu. Po besedah direktorja te družbe Zvoneta Ivanušiča, sicer Belokranjca, prav Dolenjci in Belokranjci najmanj vedo o certifikatih in procesu lastninjenja.

• Na Dolenjskem in v Beli krajini zbira Kmečka družba certifikate v HKS Trebnje, Metlika, Kočevje, Ribnica, M KZ Dobropole, Ivančna Gorica, v zadružnih HKS Novo mesto, Črnomelj, Velike Lašče, v vseh njihovih izpostavah in na vseh enotah PTT.

Kmečka družba je vseslovenska družba, ker so prepričani, da je tako organizirana družba bolj varna, deluje pa regijsko in ustanavlja tudi regijske investicijske odbore. Ta družba ima sedaj en investicijski sklad, ustanavljajo pa še dva in s temi tremi bodo pokrili celo Slovenijo. Največji delničar družbe je Slovenska zadruga kmetijska banka, ki ima 72 odst. delnic, med ustanovitelji je še 70 fizičnih oseb in borzno posredniška hiša PM&A. Ustanovitveni kapital družbe znaša 100 milijonov tolarjev. "Pri delu Kmečke družbe smo povezali zdravo kmečko pamet in znanost in prepričani smo, da bo to prineslo uspeh," pravi Ivanušič. Seveda je njihova ciljna publika kmečki živci, katerega temeljna vrednota je varnost. Čeprav zbiranje certifikatov še ni v polnem zamahu, računajo,

da jih bodo zbrali načrtovanih 100.000. Družba bo, kot zagotavljajo, s pomočjo znanosti spremljala razvoj slovenskega gospodarstva ter vodila sorazmerno konzervativno investicijsko politiko. Kapital bo investirala v strateške panoge slovenskega gospodarstva, med njimi tudi v prehranbeno-predelovalno, kemijsko in farmacevtsko industrijo, vendar zaradi varnosti v posamezno branžo ne več kot 20 odst. svojih sredstev.

A. B.

Bloški kmečki praznik prerasel v športno tekmo

Že šestnajstič po vrsti

NOVA VAS - Tradicionalni kmečki praznik, ki ga zadnjih nekaj let zapovrstjo organizira podružnica SLS iz Cerknice pod pokroviteljstvom občine, je bil v nedeljo, 14. avgusta, že šestnajsti po vrsti. Bolj kislno vreme je na odprtje privabilo kakih 2000 ljudi iz bližnje in daljne okolice.

Množica je pozorno sledila mimohodu konjskih vpreg vpreženih v že pozabljene zaprave-

• Ob tej priložnosti smo izmenjali nekaj besed z Blažem Kordežem, obiskanim odbornikom, in svetnikom Mirkom Kumrom iz občine Pliberk iz Avstrije. Ta občina dobro sodeluje z občino Cerknica, sicer pa sta dejala, da sta si prišla ogledat prireditve in organizacijo, ker tudi v Avstriji za prihodnje leto načrtujejo nekaj podobnega. Sodeč po navdušenju in pohvalnih besedah sta odnesla dobre vtise.

ljivke s potniki v narodnih nošah, pa stojnice z razstavljenimi že pozabljenimi kmečkimi orodji, tekmovanje v košnji, rezanje hlodov. Prav tako je bila izredna paša za oči in želodec prodajna razstava kmečkih jedi, ki so jih pripravile domače gospodinjice.

Temu je sledilo 2. odprto prvenstvo občine Cerknica v tekmovanju z gorskimi kolesi. Zmagal je Peter Milošič, član KK Rog. Najbolj zanimiva pa je bila konjska dirka in sicer v treh kategorijah: kmečki konji, jahalni konji in galoperji. V prvi kategoriji je štartalo 16 konj in zmagovalec je postal Damijan Pavšič. V drugi kategoriji je nastopilo 19 tekmovalcev, kjer sta prvo in drugo mesto zasedli Petra in Urška Okoren iz Drage. V skupini galoperjev je zmagal Franc Sešar. Za zaključek sta se pomerila kolesar in konjenik in sicer tako, da je konjenik startal na polovici proge, kolesar pa je moral prevoziti vso. Zmagal je kolesar Korošec iz Francije.

A. KOŠMERL

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Z žveplanjem ne v drugo skrajnost!

Ponavadi vinogradniki vedo, koliko alkohola vsebuje njihovo vino, zelo malo pa jih je, ki vedo povedati, koliko žvepla imajo v vinu. Seveda se z žveplom ne kaže hvaliti, ker je strup.

Količina žvepla se v vinu spreminja. Kletarji smo bolj pozorni na prosto žveplo, ker vemo, da to škodi vino pred nezadovoljenimi spremembami. Količina prostega SO₂, ki je manj od 15 mg/l, komaj še kaj varuje vino. Strožji nadzor, ki ga obeta država po sprejemu novega zakona o vinu, se bo gotovo spustila tudi v kontrolo skupnega SO₂ v vinu. Ko pogleda analizi izvid, inšpektor takoj ve, če je količina skupnega SO₂ nad dovoljeno zgornjo mejo. Za suha vina ne sme biti skupnega SO₂ čez 200 mg/l, prostega SO₂ pa ne čez 30 mg/l vina. Pri vinih z ostankom nepovrtega sladkorja se dovoli do 300 mg/l skupnega SO₂, to so v glavnem vina posebne kakovosti iz prezrelega grozdja, za katera imajo lastniki tudi odločno občine. V svetu tečejo aktivnosti v smeri zniževanja najvišje dovoljene količine SO₂ v vinu. Zato je prav, da vsak vinogradnik in kletar spozna vse o žveplanju vina.

Vsak letnik ne potrebuje enake količine žvepla na hektoliter vina. Kmetijski inštitut Slovenije bo začel kmalu objavljati podatke o dozorevanju grozdja, tako v Dolenjskem listu, Kmečkem glaslu, Slovenskih brazdah, Sadu in mogoče še na kak način. Ti podatki bodo povedali ne samo koliko sladkorja vsebuje posamezna sorta, temveč tudi,

kako močno bo treba štiti mošt in vino letnika 1994 z žveplom. Ti trije podatki so:

- Skupne kisline: če bodo ob zadnji meritvi pred trgatvijo skupne kisline nad 8 g/l, bo treba manj žveplati, če bodo pod 6g/l pa več.
- Vinska kislina: če bo znašala vinska kislina nad polovico skupnih kislin, bo treba manj žveplati.
- PH: Če bo pH tik pred trgatvijo pod 3,0, letnik ne bo potreboval veliko žvepla.

Poleg teh podatkov moramo biti pri doziranju žvepla pozorni tudi na:

- Temperaturo grozdja oziroma mošta na stiskalnici. Če je leta nad 20° C, moramo močnejše žveplati.
- Sladkorno stopnjo mošta: če je zelo zrelo grozdje, zahteva več žvepla.
- Čistočo posode in kletarskega orodja: če zaradi kakršnih koli vzrokov ne zmoremo zagotavljati ustreznosti, to je visoko stopnjo higijene, moramo močnejše žveplati.
- Zdravje grozdja: zdravo, negnito in nepoškodovano grozdje, ki pride v manj kot eni uri iz trtja na robkalnik in prešo, ne potrebuje veliko žvepla.

Naštel sem osnovne "zapovedi", ki jih ne smemo pozabiti, ko ustvarjamo naše vino, naš ponos in naš dohodek. S premalo žvepla se vino ne bo ustrezno razvijalo in ne bo doseglo možne kakovosti, s preveč žvepla bo sicer lahko doseglo višjo kakovost, toda ne bo koristilo našemu zdravju, prej škodilo. Vinogradniki moramo dokazati sebi in drugim, da je naše vino primerno ne samo za užitek, temveč da z zmernim uživanjem krepimo naše zdravje in zdravje drugih. (Nadaljevanje prihodnjič) Dr. JULIJ NEMANIC

darstvo mag. Franc Ferlin pa je za tem pojasnil nekatere značilnosti gozdarske politike v luči novega zakona o gozdovih in programa razvoja gozdov. Ni soglašal z mnenjem poslanca Lojzeta Metelka, da je ta zakon drag, da veliko več nalaga lastnikom gozdov. Poudaril je, da je mnogo cenejši kot avstrijski. Mag. Ferlin je navedel tudi podatek, da je resno obolelih 10 do 15 odst. slovenskih gozdov, ogroženih pa približno četrtina. Po tem smo mnogo na boljšem kot Avstriji in Nemci.

P. P.

Hoja in lesk dlake prodasta žival

Kako je treba pravilno pripraviti govedo za živinorejsko razstavo - Odbrati le najboljše primerke - Obrezati parklje, saj je sprehajanje živali najbolj pomembno

Živinorejske razstave so pomemben odraz rejskega dela in rejske kulture. Ker prikazujejo uspeh živinorejcev in strokovnjakov, lahko po njih presoja mo stopnjo razvitosti živinoreje na določenem območju. Vsaka živinorejska razstava je koristna za kraj, ker vzbudi večje zanimanje za to dejavnost pa tudi za rejce same, ki lahko med seboj primerjajo svoje dosežke. Hkrati pa je to tudi najboljša reklama za prodajo plemenske živine. Zato je za rejca pomembno, da svoje živali na razstavo čim bolj pripravi.

Že pri odobri izberemo za razstavo najboljše in najlepše živali. Odbere mo jih vsaj nekaj mesece pred razstavo, tako da imamo dovolj časa za pripravo živali na razstavo. Če sumimo, da imajo živali zajedalce, se posvetujemo z veterinarjem in jim damo sredstva proti zajedalcem. Živali kr-

klje tik pred razstavo in živali zaradi take spremembe potem na razstavi šepajo.

Najpomembnejše delo je sprehajanje živali. Kravo, telico ali bika lahko z vztrajnim delom naučimo, da se bo mirno sprehajal ob rejcu, ki ga vodi na povodcu. Živali se tega naučijo brez uporabe palice. Vsaj en mesec pred razstavo vodimo vsak dan

žival v krogu na povodcu. Koliko časa bomo za to porabili, je odvisno od kategorije in značaja živali pa tudi od znanja rejca. Žival naj stopa za nami ali na naši desni in naj ima dvignjeno glavo. Naučimo jo lahko, da bo šla sama na prikolico za prevoz živine. Tako se bomo ognili kopicni skrbi in živčnosti tako pri ljudeh kot pri živalih na dan razstave. Prepričali bomo večje šoke pri živalih, pri kravah pa bo celo manjša izguba mleka. Živali lahko za razstavo tudi umijemo (okopamo), ponekod jih obrijejo, ostrizejo in umijejo repe z šamponom.

Inž. STANE BEVC
Kmetijska svetovalna služba

HELENA MRZLIKAR gospodinjki kotichek

Zelenjava ohranja zdravje

Zelenjavo in njeno uporabnost so poznali že Rimljani in uživali so vse danes nam znane vrste. Hipokrat je že v 3. stol. p.n.š. učil, naj bo hrana zdravilo in zdravilo naj bo hrana. Če ta trditev drži, potem je zelenjava tista hrana, ki v človeku ohranja zdravje, če ga že ne zdravi. Surova zelenjava je najbogatejši in najcenejši vir vitaminov, mineralov, pomembnih beljakovin, balastnih in še drugih snovi. Količina hranilnih snovi je odvisna od sorte zelenjave, od načina pridelave, predelave in končne priprave do užitja. Za vzdrževanje zdravja zadoštujejo že miligramske količine, ki jih mora telo dobiti s hrano, saj jih samo ni sposobno tvoriti. Z nepravilnim pripravljanjem hrane pa količino vitaminov zelo zmanjšamo.

Ker je večina teh dragocenih snovi topljiva v vodi, naj zato velja pravilo, da surove zelenjave nikoli ne namakamo v vodi, uživamo mlado in čim manj toplotno obdelano, ne odstranjujemo zelenih listov, ker je v teh največ vitaminov A,

B in C ter ne izrezujemo listnih reber, ker vsebujejo citronsko kislino in kalij.

Nož za rezanje naj bo iz nerjaveče kovine in tudi posoda naj bo kakovostna. Gomoljasto zelenjavo pred lupljenjem ali rezanjem dobro operemo, še bolje pa je, da mlado zelenjavo toplotno obdelamo kar z olupki vred. Ker je zelenjava zdravo in tudi dietno živilo, pri pripravi pazimo, da ji ne dodajamo težko prebavljivih maščob.

Včasih pa želimo določeni zelenjavi obogatiti okus z raznimi nadevi. Primer je NADEVANA ČEBULA. Potrebujemo 8 srednjih velikih čebul, 1/2 kg zmlatega mesa, peteršilj, 3 stroke česna, 7 dkg drobtin in 1 jajce. Čebulo olupimo in skuhamo v slani vodi. Vsaki odrezemo vrh, izločimo jamico in napolnimo z mesnim nadevom, ki smo ga poprej združili na maščobi, čebuli in ostalih sestavinah. Polnjeno čebulo zložimo na pekač in na koncu pečenja prelujemo s kislo smetano.

kmetijski nasveti

Marija in ana kljub izpadu

Kaj je z letošnjo slovensko letino pšenice? Po količini je odkup rekordno velik, saj presega 90.000 ton, po kakovosti pa rekordno slab. Prvo-razrednega zrnja je komaj pičlih 5 odst., zatajile so zlasti beljakovine, ki ne dosegajo zahtevane meje 13 odst. Brez beljakovin pa ni pecivnosti in kvalitete moke. Je kriv tudi napačen izbor sort ali le splet nenaklonjenih vremenskih okoliščin v juniju, ko se je nalivalo zrnje? Kakšno vlogo imata pri tem doslej toliko hvaljeni sorti ana in predvsem marija, ki zavzemata kar štiri petine vseh slovenskih pšeničnih polj? Na vsa ta vprašanja bo morala dati bolj natančne odgovore stroka, ki pa za letošnji neuspeh ne dolži izbranih pšeničnih sort ali kultivarjev, kot rečemo po novem. Kako bi sicer strokovna skupina za poljedelstvo pri Kmetijskem inštitutu Slovenije za prihodnjo pridelovalno sezono vnovič priporočila iste sorte, tudi ano in marijo. Svoje priporočilo strokovna skupina utemeljuje z rezultati večletnih mikro poskusov ter izkušnjem iz pridelovalne prakse. Letošnji neuspeh naj bi bil torej izjemen.

Za oktobrski setev, ki se naglo bliža, strokovna skupina KIS priporoča sedem kultivarjev pšenice: ano, marijo, zagi 87, zrino, žitarko, pitomo in madžarsko sorto GK pinko ter štiri kultivarje ozimnega žitarna: roburja, plaيسانta, alphi in rexa, ozimno rž danko in ozimno tritikalo clercal. Razen dveh pšeničnih sort, žitarka in pitome, so vse te primerne za vsa pridelovalna območja, torej tudi za širšo Dolenjsko, z Belo krajino in Posavjem vred.

Zanimivo je, kaj je v strokovnem priporočilu za izbor pšeničnih kultivarjev rečeno o kakovosti daleč najbolj razširjene sorte marije in za njo ane. Marija spada v prvi B1 kakovostni razred, ana pa v prvi A2. Seveda to velja za običajne vremenske in pridelovalne razmere, saj se kakovost spreminja z intenzivnostjo padavin in z uporabljenjo agrotehniko. Beljakovin ni brez dušika, zato je pomemben čas dognojevanja z dušičnimi gnojili, pa tudi količina le-teh. Natančnejši receptov ni mogoče dati, saj se razmere od njive do njive razlikujejo, nad vsem tem pa je še nepredvidljivo nebo, to je podnebje in vreme, ki dela "tovarno na prostem" tako težavno in negotovo.

Inž. M. LEGAN

IZ NAŠIH OBČIN

Novomeška kronika

SLADOLED - Novomeščan je naročil v Ljubljanskih mleknarh pod Trško goro večjo količino sladoleda. Po tednu dni mu ga še niso pripeljali. Menda so ga že večkrat poskušali prepeljati na razdalji nekaj kilometrov, kolikor so oddaljeni od naročnika, pa se jim je vsakič od potjo stalil. Vzrok je menda v tem, da si sladoledarji preveč vroče želijo, da bi prodali čim več sladoleda.

POJEDINA - Ribiči so pri Prešernu, pa ne pri Francetu z Vrbe na Gorenjskem, naročili malico. Goslinčar jim je rekel, da je matevž že pripravljen, in da bo treba počakati, če želijo jesti kozlička. Potem ko so naročili prvo in drugo, so se poštono načakali. Že "pripravljenega" matevža in kozlička so dobili na mizo eno uro po tistem, ko so naročili. Mogoče sploh ni čudno, da se je vse skupaj zavleklo. Mogoče je Prešeren specializiran za ribe in je kozlička za lačne goste šel loviti s trnkom, kozlički pa "niso prijemali".

DISKO - Atlantis, novomeško diskoteko visoke kategorije, nadvse radi obiščejo tudi Romi. Ob vstopu v galo lokal so lahko oblečeni v svojo tradicionalno nošo in odšavljeni s pravadnimi indijskimi dišavami, medtem ko je bilo "čivilom" zadnjič rečeno, da ne smejo v lokal v supergah, češ da je to obuvajo grdo. Da Romi radi pridejo v Atlantis, se sicer da razumeti, saj nekateri imenitni Novomeščani radi hodijo v Cigobar. Gre pač za ustaljeno kulturno izmenjavo.

Ena gospa je rekla, da bo po izpraznitvi novomeške trgovine Standard konfekcije verjetno prišla na vrsto trgovinica na Novem trgu v Novem mestu, v kateri vas prodajalka odločno vpraša: "Šta želiš?"

SUHOKRANJSKI DROBIZ

NAVIAŠKE KANONADE - Na sobotnem turnirju na Dvoru so se še bolj opazno kot nekateri igralci, ki so za vrat zgrabili nečloveški smodnik, predstavili žužembški navijači, ki so z raketami skušali zadeti igralce, nasprotnike domače ekipe, ali pa vsaj sodnika. Tudi gledalci na drugi strani so se lahko tresli za svojo kožo, saj je kakšna zašla tudi proti njim. Dogajanje je, seveda le od daleč, spremljalo budno policistovo oko, ki očitno ni bilo dovolj pri sebi ali pa je za tisti dan že opravilo normo, da bi kakor koli namignilo fantom, naj umirijo hormone.

KORITA - Na žužembškem trgu so nameščena korita za rože, čeprav bi tisto šavje, ki je v njih, le težka označili za rože. Brez dvoma bi morali ljudje, ki so pri koritu drugačne vrste, kaj ukreniti.

ODOBJKA - V zadnjem času so se poleg nogometarjev zmagali tudi žužembški odbojkarji, ki se prečigujejo na Luki. Njihova visokoleceta želja je vstop v drugo odbojkarško ligo.

GOSTILNE - V Žužemberku je s pijačo vedno križ. Zadrzna gostilna se zapre okoli desetih, Andrejko pa ko se mu zazdi, da gostje niso več tako prizadeti in polnjenju blagajne. Tako se morajo tisti, ki se še niso odčepili, napotiti na Griček ali na Pajčno. Ceste so vijugaste, vozniki pa tako ali drugače utrujeni. Če bi žužembški gostinci vsaj za kakšno uro podaljšali svoj "siht", bi s tem izboljšali tudi prometno varnost.

P. M.

STRELA UDARILA V KOZOLEC

ŽUŽEMBERK - 14. avgusta ob 4. uri zjutraj je strela zanelila požar na kozolcu Janeza H. iz Rebrji pri Žužemberku. Zgorelo je celotno ostreže in shranjeno seno. Požar je povzročil za okrog 100.000 tolarjev škode.

V STRAŽI SPREMEMBA TELEFONSKIH ŠTEVILK

STRAŽA - Uporabnikom telefonskih storitev sporočamo, da bodo od 28. avgusta dalje spremenjene klične številke za telefonske naročnike iz Straže pri Novem mestu. Vzrok spremembe oštevilčenja je povečanje zmogljivosti telefonske centrale. Spremenjene telefonske številke boste, spoštovani uporabniki, lahko dobili na službi informacij, telefon 988. Prosimo, da spremembo z razumevanjem sprejmete.

POSLOVNA ENOTA PTI NOVO MESTO

Standard: zaradi stečaja zaprto

Zagrebski lastnik je stavbo novomeške Standard konfekcije prodal, slovenska firma je pred stečajem, delavke pa praktično na cesti - Kaj bo storila Tkanina?

NOVO MESTO - Pred dnevi so novomeško enoto trgovske hiše Standard konfekcija zaprli, robo pospravili in delno odpeljali v Zagreb, delavke pa so za sedaj na dopustu, potem pa jih verjetno čaka brezposelnost. Vsekakor se na delo v svoje podjetje ne bodo več vrnile, kajti lastnik Standard konfekcije d.o.o. Novo mesto, zagrebska Standard konfekcija je stavbo na Rozamanovi cesti prodal ljubljanskim Tkanini.

Pa ne gre samo za 18 zaposlenih v Novem mestu, kajti pod Standard konfekcijo d.o.o. Novo mesto spada tudi poslovalnica v Ljubljani, Kočevju, Murski Soboti in na Jesenicah, skupaj pa je (še) v tej družbi zaposlenih 35 ljudi, v glavnem ženske. Skupaj z novomeško stavbo je zagrebški lastnik prodal tudi objekte na Jesenicah in v Murski Soboti, medtem ko so imeli lokale v Kočevju, Ljubljani in na novomeškem Glavnem trgu v najemu. Skratka, Standard konfekcija d.o.o. Novo mesto, slovenska družba v lasti zagrebske Standard konfekcije, je pred stečajem, delavke pa so tako rekoč na cesti. Zadnje plače so dobile za junij, torej je vprašanje, kaj bo s plačo za julij in avgust, prav tako niso še dobile regresa. Kaže, da je v.d. direktorja novomeške družbe Damir Sušnar v tej funkciji le zato, da bo spjel stečaj in ker novomeška družba nima tako rekoč nobenega premoženja, je kaj malo možnosti, da bodo zaposleni lahko izterjali plače in regres.

Direktor novomeške Standard ko-

nfekcije Franc Dragan je že od decembra 1993 v bolniškem staležu in od takrat so bile ženske v glavnem prepuščene same sebi. Šele pred dva meseca je zagrebški lastnik imenoval Sušnara za vršilca dolžnosti direktorja, ki naj bi ugotovil, ali je slovensko družbo, katere poslovanje je bilo slabo, še moč rešiti. Da pa na to možnost Hrvati niso računali, pove dejstvo, da so medtem potihoma prodali novomeško stavbo Tkanini, kar dejansko pomeni konec podjetja. Pri prodaji jih usoda zaposlenih očitno ni prav nič brigala, saj s Tkanino niso niti poskušali skleniti dogovora o za-

poslitvi teh delavk pri njih.

Črna varianta se kaže tako: po dopustu in stečaju družbe bodo delavke verjetno najprej dobile odločbe o čakalstvu, potem pa jih čaka zavod za zaposlovanje, se pravi brezposelnost. In vse to še brez plače za julij in avgust ter brez regresa.

Malo se pa le svetlika. Novi lastnik novomeške stavbe, ljubljanska Tkanina, je že poklical na razgovor 16 od 18 v novomeški enoti zaposlenih delavk Standard konfekcije, saj bodo, ko bodo prostore po svoje uredili in odprli svojo prodajalno, prav tako potrebovali prodajalke, in to izkušene. Znano pa je, da brezposelnih prodajalk ni.

Kakor koli že: kratka, a toliko bolj žalostna zgodba novomeške družbe v hrvaški lasti.

A. BARTELJ

PIONIR BO ŠE GRADIL V RUSIJI - GIP Pionir Novo mesto in ena največjih ruskih poslovnih bank Tokobank iz Moskve sta 19. avgusta sklenila pogodbo za gradnjo podružnice te banke v Stavropolu na jugu Rusije. Celoten posel je vreden 8 milijonov dolarjev in ga mora Pionir opraviti v 14 mesecih. V sofinanciranje sta vključeni tudi Nova ljubljanska banka d. d. in Slovenska izvozna družba (SID). S podpisom omenjene pogodbe se je obseg del, ki jih Pionir trenutno izvaja v Rusiji, povečal na skoraj 50 milijonov dolarjev. To zagotavlja Pionirju uspešno poslovanje na tem tržišču za prihodnje dve leti in hkrati znova potrjuje uspešnost Pionirjevega predstavnstva v Moskvi, preko katerega si Pionir zagotavlja neposredne stike z ruskimi naročniki. Pogodbo o gradnji v Stavropolu sta podpisala Albert Garpičev, direktor investicijske službe Tokobank (na sliki levo) in Božidar Tratar, direktor Pionirjevega predstavnstva v Moskvi.

SEJEM RABLJENIH UČBENIKOV

NOVO MESTO - V pričakovanju novega šolskega leta bo od ponedeljka, 29. avgusta, do petka, 2. septembra, na novomeškem Glavnem trgu potekal že tradicionalni sejem rabljenih šolskih učbenikov in novih potrebščin za šolarje. Organizator sejma občinska Zveza prijateljev mladine kliče vse šolarje, ki imajo doma še uporabne šolske učbenike in ostale šolske potrebščine, da jih za zmerno ceno ali pa celo brezplačno ponudijo na stojnicah tistim, ki si vsako leto težje privoščijo nove učbenike.

Delavska stavka ali upor sužnjev?

Stavka v majhnem podjetju razkriva velike krivice

NOVO MESTO - V torek, 23. avgusta, je še trajala stavka v zasebni firmi A-S Trafo, ki se je začela že 8. avgusta. Ta stavka v sicer majhnem podjetju pa je opozorila na, kot pravijo v Svobodnih sindikatih, velike krivice, ki se godijo delavcem. In da bo stvar še huja, eni in drugi, današnji delodajalci in delojemalci, so bili še pred nedavnim sodelavci v propadli Iskri Tenel.

Zasebna družba v mešani lastni A-S Trafo (kratici naj bi pomenili avstrijsko-slovenski) nadaljuje del proizvodnega programa nekdanje Iskre Tenel. Firmo so ustanovili trije bivši delavci Iskre Tenel, ki so postali v začetku 1993 trajni presežki, poslovne prostore so pod ugodnimi pogoji dobili v najem od Sklada za razvoj. Konec avgusta lani je ta družba zaposlila 13 delavcev, ki so bili prav tako trajni presežki v Iskri Tenel. Družba je dobila tudi sredstva ministrstva za delo za odpiranje novih delovnih mest, pogodba jo zavezuje le, da mora imeti delavce zaposlene najmanj dve leti.

Vendar so se težave v odnosih z delavci začele že kmalu in območna organizacija Zveze svobodnih sindikatov je prvič že novembra lani pozvala direktorja družbe Zvonka Gimplja, naj uredi in spoštuje pravice delavcev. Opozorila niso zalegla, zato so se nanašala na pravice delavcev iz delovnega razmerja opozorili inšpektorja za delo. Opozorila so se nanašala na nepravilno odrejen minimalni dopust, na odrajanje dela v podaljšanem delovnem času, na zamujanje z izplačili plač, na slabo varstvo pri delu, na pomanjkljive pogodbe o delu ter na nameravano spremembo delovnega časa, za katero nimajo, kot zahteva zakon,

mnenja sindikata, ki ga je pred sprejemom sklepa treba upoštevati.

V vrsto nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki so jih že nekajkrat ugotovili tudi inšpektorji, se v tej firmi že ves čas druži arogant, vzvišen, nesramen in za človeško dostojanstvo ponižujoč odnos do delavcev oziroma do delavk, ki so v večini med 14 zaposlenimi (brez treh solastnikov, seveda). Od 14 zaposlenih se jih je z osebnim izjasnjevanjem, ko niso videli drugega izhoda, kar 13 odločilo za stavko, ki poteka po stavkovnih pravilih. Proti koncu julija so sprejeli stavkovne zahteve, med njimi, da je minimalni dopust 20 dni; da se do konca julija izplača prvi del regresa v višini 20.000 tolarjev, drugi del pa do konca avgusta; da se do konca avgusta dopolnijo pogodbe o zaposlitvi v skladu s kolektivno pogodbo za gospodarstvo; da do pravilne izvedbe postopka za spremembo delovnega časa ostane v veljavi sedanji, se pravi od 6.30 do 14.30 ure; da se plače izplačajo do 18. v mesecu, izjemoma do 25., in da je treba poskrbeti za varno delo. Ker do izteka 5-dnevnega kolektivnega dopusta ni bila uresničena nobena zahteva in po ponovnem neuspelem dogovoru s poslovodstvom, so začeli stavkati.

V pogovoru s stavkajočimi je prišla na dan vsa beda na milost in nemilost samovoljni prepuščenih brezpravnih delavcev in nemoč oziroma odsotnost pravne države, ki bi morala učinkovito zagotavljati pravni red in ščititi nemočne in šibke proti samovolji. Ta pa je danes skoraj zaščitni znak novostanovljenih povzpetnikov brez zadržkov, kaj šele človeških občutkov in solidarnosti. Ženske so naštevale nesramnosti in arogantno-

sti, omalovaževanja, podcenjevanja pa tudi grožnje, ki so jih vsak dan na delu deležne predvsem od direktorja, nekdanjega sodelavca. "O dopustu ni hotel nič slišati, češ da ga bo zradiral in da kdor bi rad šel na dopust, naj tam kar ostane, ker drugi v vrsti čakajo na delo," so povedale delavke. Izjavil je celo, da mu je žal, da jih ni od prve minute pretepal z bičem, kajti potem ne bi mislile na štrajk. Osnovna plača pa v tej firmi za delavce znaša 28.000 tolarjev. "Imamo občutek, kot da živimo v sužnjelastniški družbi!"

Na koncu so se stvari najbolj zaostri zaradi trmatega vztrajanja direktorja pri spremembi delovnega časa. Namesto od 6.30 do 14.30 naj bi po novem delali od 8.30 do 16.30. Na to zaposleni ne pristanejo, saj se jih kar 11 vsak dan vozi na delo. Sedaj prevoze usklajujejo z zakonci, potem bi se vse to porušilo, življenje bi se jim močno spremenilo, in to na slabše. Odvisni bi bili zgolj od javnih prevozov in tako bi marsikdo moral od doma že ob 5. uri zjutraj, delati bi začel ob pol devetih, domov bi prišel pa ob desetih zvečer. Ampak to direktorja očitno nič ne briga, kajti on po lastni izjavi pred osmo težko vstane.

V ponedeljek so delavci kot običajno na delo oziroma na štrajk prišli ob pol sedmih zjutraj, vendar so do pol devetih, ko naj bi se po novem začel delovni čas, čakali pred zaprtimi vrati, potem so dobili sklep o odstranitvi iz podjetja in zahtevo za uvedbo disciplinskega postopka zaradi hušjih kršitev delovnih obveznosti. Na sindikatu pravijo, da je s tem delodajalec grobo kršil pravice stavkajočih delavcev in so sprožili ustrezne pravne postopke.

ANDREJ BARTELJ

80 let PD Novo mesto

Proslava bo v nedeljo, 4. septembra, pri Gospodični

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto vabi planince, ljubitelje gora in narave na osrednjo prireditev ob 80. obletnici društva, ki bo v nedeljo, 4. septembra, ob 11. uri pri planinskem domu Vinka Paderšiča na Gorjancih. Ob tej priložnosti pa bo tudi otvoritev obnovljenega studenca Gospodična. Po slovesnosti bo tradicionalno srečanje planincev Dolenjske in Bele krajine, slavnostni gost bo predsednik Planinske zveze Slovenije Andrej Brvar.

Brezplačni prevoz z avtobusom iz Novega mesta do Gabrja bo ob sedmih in ob pol devetih zjutraj od dopoldne, iz Gabrja v Novo mesto pa ob pol dveh in ob petih po-

poldne. Odhodi avtobusa so usklajeni s prihodi ter odhodi vlakov iz Ljubljane in nazaj: Ljubljana 4.55 - Novo mesto (Center) 6.35, Ljubljana 6.35 - Novo mesto (Center) 8.17; Novo mesto (Bršljin) 15.12 in 17.53 proti Ljubljani.

Za tiste, ki bodo šli na prireditev h Gospodični peš iz Novega mesta, bo organizirano vodenje; krenili bodo ob šestih zjutraj iz Žabje vasi, iz Gabrja pa ob devetih. Promet po cesti Gabrje - Krvavi kamen - Gospodična - Vahta bo ta dan med 8. in 13. uro potekal enosmerno v tej smeri. Vse druge informacije lahko dobite po telefonu (068) 21-446 ali 49-040 pri Rudiju Skobetu.

Praznik od včeraj in za jutri

V Šentjerneju 27. avgusta Jernejevo - Semanji dan

ŠENTJERNEJ - Šentjernejsko turistično društvo je tudi letos pripravilo Jernejevo, prireditev, ki je skupna vsem aktivnim društvom, klubom in aktivom. Jernejevo bo v soboto, 27. avgusta.

V okviru praznovanja bo dopoldne na sejmišču živinski sejem, na igrišču pod Kastelom pa se bo ob 8. uri pričel teniški turnir parov.

Ob 17. uri se bo začel večerni del prazničnega sporeda, v katerem se bodo v povorki predstavili vsi šentjernejskega polja in obrobja, ki se imajo s čim postaviti. Spored se bo nadaljeval ob 18. uri na prireditvenem prostoru ob starem župnišču, kjer bodo nastopili gasilci, pevci, plešalci, instrumentalisti, umetniki starih obrti in še kdo. Tako bo tu tudi

zabavni program z ansamblom Juhej. Ob prireditvi se bodo na stojnicah predstavili trgovci in branjevi, obiskovalci pa se bodo lahko neposredno spoznali z ugodnostmi vseh večjih družb za upravljanje s certifikati. Čvček, skrbno negovan in katerega prve količine so šle tudi že v izvoz, bodo pripeljali iz pleterške kleti, buteljčno vino pa iz kleti Stemberger.

Pokrovitelji prireditve Krajevna skupnost, Župnijski urad, Iskra Hipot Šentjernej, Kobra iz Šentjerneja, Jordan iz Drage in Hram - družba za upravljanje, pripravljajo skupaj s Turističnim društvom Šentjernej prireditev pod geslom: "Na temeljih že doživete kulture naj bi današnji človek našel samega sebe in svojega soseda."

KALIMERČKOV ŽIV-ZAV

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Zdravilišče Šmarješke Toplice bo danes ob 16. uri na odprtem kopalnišču pripravilo Kalimerčkov živ-zav. Prireditev, na kateri bosta sodelovala Moja in Kalimero, je namenjena predvsem otrokom pa tudi odraslim, vendar se bodo zabavnih iger ob in v vodi, ki izžrebanim prinašajo bogate nagrade kot je naprimer ogled Gardalanda, lahko udeležili le otroci.

ŽREBANJE ZA KNJIŽNI KVIZ

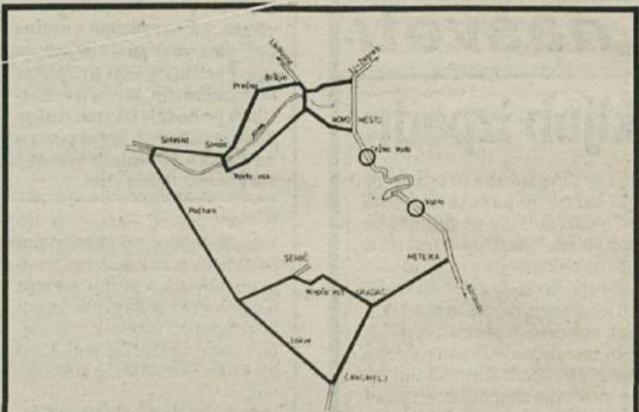
NOVO MESTO - Ljubitelje knjig med dolenjskimi šolarji Pionirska knjižnica že nekaj let vključuje v mednarodni knjižni kviz "Knjiga v prostem času". V preteklem šolskem letu je rešitve kviza poslalo okoli 200 šolarjev, v torek, 30. avgusta, bodo izmed vseh izžrebali skoraj 50 nagajencev. Javno žrebanje bo v prostorih knjižnice ob 9. uri, udeležila pa se ga bo tudi pisateljica Marjeta Dajčman.

LOVSKA VESELICA V MIRNI PEČI

V soboto, 27. avgusta, bo v Mirni Peči lovska veselica, ki jo prireja odbor za prireditev društev v krajevni skupnosti Mirna Peč in lovska družina. Igral bo ansambel Lojzeta Slaka.

SREČANJE BORCEV NA URŠNIH SELIH

URŠNA SELA - V soboto, 27. avgusta, bo na Uršnih selih srečanje borcev Jurisnega bataljona 18. divizije, ki je bil pred 50. leti ustanovljen prav na Uršnih selih. Borci se bodo zbrali ob 11. uri pri spomeniku na vasi, kjer bo tudi kulturni program. Po programu bo prijateljsko srečanje s pogostitvijo v Gostišču Fon na Uršnih selih. Krajevno združenje ZZB Uršna sela

OBVEŠČAMO VSE UDELEŽENCE V PROMETU, da bo zaradi cestno-hitrostne dirke »GORJANCI '94«

v soboto, 27. avgusta 1994, med 8. in 19. uro v nedeljo, 28. avgusta 1994, med 8. in 18.30 uro

za ves promet zaprta cesta NOVO MESTO — METLIKA na odseku med TEŽKO VODO in VAHTO.

OBVOZ ZA OSEBNA VOZILA bo urejen iz smeri Ljubljane oziroma Zagreba preko Novega mesta — Bršljina — Prečnice — Straže — Soteske in po partizanski magistrali preko Semeča, oziroma preko Črnomlja proti Metliki in Karlovcu in enako v obratni smeri. OBVOZ ZA TOVORNA VOZILA bo urejen iz smeri Ljubljane, oziroma Zagreba preko Bršljina, oziroma preko Ločne do Bršljina, ter po cesti Prečnica — Straža — Soteska — Črnomelj — Metlika. Obvoz velja za obe smeri.

Prosimo za razumevanje.

NAGCI OB KOLPI - Po nekaterih statističnih podatkih je med Slovenci precej takih, ki se poleti razkazujejo soncu in se komu popolnoma goli, oblečeni le v lastno kožo. Kljub temu Slovenija do pred kratkim ni premogla niti enega urejenega kopališča ali celo kampa, kjer bi imeli turisti, kakor nagci imenujejo sami sebe, mir pred radovedneži. Pregarajo jih s slovenske obale, kjer si včasih privoščijo goloto na divjih plažah, pregnali so jih z okolice Maribora. Povsem drugače je v Riblju pri Sinjem Vrhu. Podjetni domačin je ljubljanskim nagem oddal v namem parcelo ob Kolpi, kjer se sedaj celo poletje gnete dobrih sto ljubiteljev gole kože. Nagci bi že sedaj vzorno urejen kamp radi še nekoliko razširili, domačini pa kot kaže nimajo nič proti. Ali bi radi "spejali", ali pa se zavedajo dobrih izkušenj svojih sosedov Hrvatov, ki imajo ob morju od nudistov lep zaslužek, saj jim namenjajo najlepše koticke svoje obale in najbolj urejene kampe.

S CESTO JE HUDIC - Če ceste ni, ni napredka, če pa cesta je, napredki lahko celo škodi. Če tega še niso okusili ljudje, ki živijo v deviških krajih zgornje Kolpe, bodo do takega spoznanja slej ko prej prišli, kajti asfalt neusmiljeno uničuje romantiko in nedostopnost krajev med Vinico in Starim trgom. Če sedaj te kraje obiskujejo predvsem ljubitelji nedotaknjene narave, ki to nedotaknjeno vsaj za silo cenijo in jo skušajo ohranjati, bodo po novi cesti tja prihrumele motorizirane kolone divjakov. Ob Kolpi se bo kurilo, peklo, jedlo, pilo ter za seboj puščalo gore smeti in iztrebkov. Škoda!

Sprehod po Metliki

USTANOVljen JE BIL ODBOR za obnovu metliške farne cerkve Sv. Miklavža, kateremu predseduje Janez Starc. Naslednji pomlad naj bi pričelo izbrano gradbeno podjetje obnavljati streho, zvonik in fasado. Odbor je poslal krajanom pismo s prošnjo, naj prispevajo denar, devet članov odbora pa bo posebej obiskalo obrtnike in druge zasebnike. Družina, ki se bo odločila za denarno pomoč, naj bi prispevala znesek v višini tristo mark, vpisno mesto pa je v metliškem župnišču. Odbor za obnovu metliške farne cerkve poudarja, da gre za dela pri kulturno-zgodovinskem spomeniku, kar ta cerkev gotovo je.

BORIS RAZTRESEN JE PRAVIL V JANKOVIČIH (črnomaljska občina) tridnevno prireditve Platno - pesem - pisanice, ki so si jo ogledali tudi številni Metličani. Še več: Branko Matkovič (metliški župan) je imel govor, v katerem je zapel odo lanu. Namignil je tudi, da bi morala podobne prireditve podpreti kar tri slovenska ministrstva: za šolstvo, za kmetijstvo in za turizem. Prvo zato, da bi šolska mladež spoznala pridelavo in predelavo lanu, drugo zato, da bi navdušilo kmete za sejanje lanu, tretje pa zato, ker postaja turizem pomembna panoga na sončni strani Gorjancev. Trije slovenski ministri pa nič. Kot da bi jim besedilo pisal Fran Levstik (Martin Krpan).

Trebanjske iveri

USMRAJENO ZLATO - Naši vrli bralci, ki brez Dolenjskega lista ne morejo niti na dopustu ob našem koščku Jadrana, so veselo prebirali hvalo Daninim izdelkom in kolajnam, osvojenim ob ocenjevanju pijač za mednarodni vinski sejem v Ljubljani. Zatorej je bilo njihovo razočaranje toliko večje, ko so v petek na kmečkem prazniku v Šentrupertu dobili v roke malo (0,33 l) plastenko z Indian River osvežilno pijačo z okusom oranž, nagrajeno z zlato kolajno na Vinu 94. Ko je predsednik turističnega društva Bojan Brezovar opazil, kako gostje zaradi smradu vihajo nos in je še sam poizkusil, kaj je z njihovo novo prodajno uspešnico, ga je prešinilo, kot da bi ga z macolo po glavi. Brezovar je takoj velel zamenjati vse preostale plastenke in z Mirmo so pripeljali še več drugih pijač. Bojan je namreč vodja prodaje v Dani, ki je tudi podprla tokratni kmečki praznik v Šentrupertu, zato je bilo to zanj toliko bolj moreče. Nemarnost ali celo sabotaza?

ČEBELE - Poslanec državnega zbora Lojze Metelko ni bil edini nezadovoljen, ker je na sobotni okrogli mizi ob kmečkem prazniku v Šentrupertu zmanjkalo časa za obravnavo perečih vprašanj kmetijstva in čebelarstva. Metelko je šalivo komentiral, da bo kmetijstvo verjetno prišlo na vrsto prihodnje leto, čebelarstvo pa šele leta 1996. Takrat pa naj bi čebele toliko zrasle, da bodo v trupu velike kot decilitrska steklenička Daninega sadjevca, imele bodo dvojna krila, med bodo pa kar s cevčkami točili v cisterne.

* Delo družji ljudi. Kaj pa družji le-nuhe? (Čež)

IZ NAŠIH OBČIN

Sinji vrh se pripravlja na turizem

Turistično društvo ustanovili ob obletnici umora župnika in kuharice - Edini nudistični kamp pri nas - Koši in stranišča ob Kolpi - Svoja krajevna skupnost?

SINJI VRH - Kraji ob Kolpi, med katere spada tudi Sinji Vrh, imajo bogastvo, ki ga v civiliziranem svetu težko najdemo - čisto in neoskrunjeno naravo, prijazne ljudi ter vasice, ki zgledata, kakor da se je pri njih čas že zdavnaj ustavil. Prav to pa želijo vse bolj podjetni Vrhovci tudi izkoristiti. Turistično društvo, ki so ga krajin desetih vasi okoli Sinjega Vrha ustanovili 15. maja lani, je že zavrtelo kolesje turističnega razvoja.

Morda slučajno, morda pa tudi ne, je 15. maj dan, ki je tudi sicer že zapisan v vrhovsko zgodovino. Na ta dan leta 1821 so namreč bosanski razbojniki na Sinjem Vrhu umorili domačega župnika in kuharico. Kasneje so razbojnike ujeli in jih v Karlovcu obesili, eden izmed njih pa si je z zgodbo o zakladu zakopanim pod Sinjim Vrhom hotel rešiti življenje. Niso mu verjeli, čeprav danes lahko trdimo, da so kraji okoli Sinjega Vrha že sami po sebi zaklad.

Kljub vse večjemu zanimanju za te kraje pa v vrhovskem turističnem društvu ne hitijo, kajti preveč se zavedajo, da se morajo, če želijo izkoristiti svoje prednosti, na prihod turizma skrbno pripraviti. Ne bi radi ponovili napak mnogih turističnih krajev, kjer so gostje skrbr vsakega posameznika, ki hoče od njihovega obiska čim več iztržiti. Na Sinjem Vrhu se na sprejem gostov pripravljajo skupaj. Najpomembnejše naloge, ki si jih je društvo zapisalo v svoj program, so: poskrbeti, da bo narava ostala taka kot je (čista in neoskrunjena); vasi morajo biti očiščene in urejene, po domovih je treba urediti posebne sobe za goste, v nekaj letih naj bi vseh deset vasi dobilo vodovod; na razgledne točke bodo postavili klopi in mize. Že letos jeseni bodo storili vse

Marsikaj so na Sinjem Vrhu in ob Kolpi pod njim že postorili. Na Bregu je lepo urejen mlin in ob njem prostor za kampiranje, v Ribljah je urejen edini nudistični kamp v Sloveniji, Damelj je letos sprejel tudi po 500 ljudi na dan. Urediti nameravajo še Tratice, Kot in Krivec. I. VIDMAR

GONILNI SILI - Predsednik Ivan Černjak (desno) in tajnik Jože Tomašič (levo) sta gonilni sili turističnega društva Sinji Vrh.

Optik je ostal brez dela

METLIKA - Ko je Marko Bosiljevac lani februarja v trgovsko poslovno centru v Metliki odprl optično delavnico, mu je posel dobro stekel, zadovoljni pa so bili tudi Metličani, ki jim ni bilo več treba hoditi na preglede in po očala v druge kraje. Letos januarja pa je Bosiljevac zmanjkal delo. Država namreč ni več dovolila obiska okulista, oziroma je za delo

zdravnika v optični delavnici zahtevala izpolnjevanje posebnih pogojev, kot je na primer čakalnica, posebna ambulanta, deljene sanitarije za osebe in paciente itd.

Optika M, tako se imenuje Bosiljevčeva delavnica, je zahtevane pogoje izpolnjevala, vendar od januarja do danes komisije ministrstva za zdravstvo, ki je zahtevane pogoje v tem času še nekajkrat spremenilo, v Metliki še ni bilo. Optika M pa je zaradi tega ostala brez dela. Ljudje, ki so prej pri njih opravili pregled, dobili napotnico in so jim v Optiki M izdelali očala, so namreč potem, ko v Metliki ni več "uroadoval" okulist, obrnili hrbet tudi optiku, ki se mu je obseg dela zmanjšal za več kot 90 odstotkov. Za 60 kvadratnih metrov velik lokal, ki so ga kupili po ceni 2.500 nemških mark za kvadratni meter, danes ne bi dobili niti pol toliko denarja, poleg tega pa bi ga zelo težko prodali. V razgovoru z Juretom Bosiljevcem, očetom lastnika Optike M, smo zvedeli, da bi bilo dovolj če bi bil okulist vsaj v metliškem zdravstvenem domu. Najraje bi videli, če bi lahko zdravnik vsaj dvakrat mesečno ordiniral pri njih. I. V.

Pred borčevskim srečanjem v Črnomlju

V nedeljo, 4. septembra, pričakujejo borce 10 domicilnih enot

ČRNOMELJ - Prvo septembrsko nedeljo bo v Črnomlju srečanje nekdanjih borcev in aktivistov: kar deset enot NOV Slovenije ima v Beli krajini "svojo domovino" - domicile sta jim že davno podelili občini Črnomelj in Metlika. Letos, ko se spominjamo tudi pol-stoletnice usodnih bojev, ko so združene slovenske in hrvaške brigade ubranile Belo krajino pred ustaško-nemško-kozaškimi navalom, bo prijateljsko srečanje še prijetnejše in pomembnejše.

Osrednji del snidenja bo v Jurjevanski Dragi, nasproti hotela Lahinja (če bo slabo vreme, bo kulturni spored v kulturnem domu). Največ gostov pričakujejo z vlakom, ki pripelje v Črnomelj kmalu po 9. uri.

Ob 9.30 se bodo najprej srečali predstavniki domicilnih enot z domačo organizacijo Zveze borcev v hotelu Lahinja. Od 9.45 do 10.45 bo promenadni koncert črnomaljske godbe na pihala.

Slavje bodo začeli ob 11. uri: partizanski pevski zbor bo zapel državno himno, po pozdravu predsednika občinske skupščine pa bosta slavnostna govora predsednika državnega zbora in predstavnika slovenske borčevske organizacije. Pevci partizanskega pevskega zbora bodo nato zapeli šest pesmi, folklorna skupina pa bo zaplesala več belokranjskih ljudskih plesov. Med sporedom bodo k spomeniku komandanta Staneta na Lokvah odnesli venec in počastili 50-letnico njegove smrti. Sledilo bo prijateljsko srečanje. Vsa preskrba na prireditvenem prostoru bo v rokah delavcev hotela Lahinja.

Pripravljalni odbor prisrčno vabi vse nekdanje borce partizanskih enot, aktiviste OF, Belokranjce in Dolenjce ter vse druge prijatelje Bele krajine na snidenje ob pol-stoletnici bojev in zmag. S seboj prinesite samo dobro voljo - za vse drugo bo v Črnomlju zanesljivo poskrbljeno!

Najodločneje protestirajo proti skrunitvam

Z letne skupščine ZZB NOV občine Črnomelj

ČRNOMELJ - 6. letna skupščina združenja borcev in udeležencev NOB je bila prejšnjo sredo. Zaradi bolezni predsednika je uvodno poročilo podpredsednik Jože Simčič. V 20 krajevnih organizacijah je 1667 članov. V primerjavi z letom poprej se je število članov zmanjšalo za 140, žal jih je 99 umrlo, a 41 izstopilo. Izstopili so predvsem tisti, ki nimajo priznane posebne dobe in menijo, da od organizacije nimajo nobenih koristi. V občini je v zadnjih letih več primerov skrunjenja, rušenja in odstranjevanja spomenikov in spominskih znamenj NOB. Čeprav so taka dejanja prijavljena policiji, občinski skupščini in spomeniškim varstvom storilcev niso odkrili in tudi v prejšnje stanje ni nihče nič vrnil. Zato so borci na skupščini najodločneje protestirali proti taki pasivnosti.

Niso zadovoljni s tem, da organi nekaterih krajevnih skupnosti ne opravljajo svojih nalog, saj zelo radi pozabljajo na praznovanje krajevnih praznikov. Celotno državnih organi ne organizirajo slovesnosti ob državnih praznikih, kot se je to zgodilo letos ob dnevu upora proti okupatorju - 27. aprila.

J. DRAGOŠ

MEMORIALA V SEMIČU

SEMIČ - Športno društvo Semič bo v soboto, 27. avgusta, ob 15. uri pripravilo 2. memorialni rokometniški turnir v spomin na Tonija Šprajcerja. Nastopile bodo veteranske ekipe Krke iz Novega mesta, Ribnice, Črnomlja, Kočevja, Krmelja in Semiča. Za zaključek se bosta ob 18.30 med sabo pomerili domači ekipi mlajših in starejših veteranov. Teden dni kasneje bodo prizadevni semiški športni delavci pripravili še 5. memorialni košarkarski turnir v spomin na Tonija Bukovca.

AL CAPONE NA GRADU

METLIKA - V okviru prireditve "Pridi zvečer na grad" bo v soboto, 27. avgusta, ob 21. uri na dvorišču metliškega gradu nastopil godalni trio Al Capone štrajh trio, ki v svoji repertoar na samosvoj in igrivo humoren način vključuje tudi skladbe iz bogate zakladnice rock glasbe.

Ni zgodbe o uspehu, je pa napredek

Tesnila - Tovarna motornih tesnil Trebnje naj bi letos izvozila za 10 milijonov mark izdelkov - Mehka inačica krčenja števila zaposlenih - V soboto so se preoblikovali v delniško družbo

VELIKA LOKA - "Ni zgodbe o uspehu, so pa pozitivni trendi. Uspoštevanje tudi izvoz na Hrvaško, izvozimo več kot 80 odstotkov naše proizvodnje. V svetu firme ne prisegajo le na domače proizvajalce. To velja tudi za Volkswagen in Opel, od koder pričakujemo že v pol leta kakšno večje naročilo. Naša priložnost je, da iščemo naš prostor pri novih programih, ker za stare že imajo dobavitelje," ocenjuje letošnje poslovanje Tesnil - Tovarne motornih tesnil (TMT) direktor Milan Nosan.

Motorna industrija v bivši Jugoslaviji je bila tako locirana, da so bili v Tesnilih v dobrih meri odvisni od teh trgov. Direktorica komercialne v TMT Milena Logar pravi, da še vedno računajo s temi trgi, čeravno je prepričana, da nikoli več v takem nekdanjem obsegu. "Manjka nam kupcev prve vgradnje, ki smo jih prej imeli, ko smo imeli letne pogodbe dovolj in smo lahko dokaj natanko načrtovali obseg in dinamiko proizvodnje. Zdaj pa smo veliko odvisni od sezonskih nihanj in vseh drugih muh tržnih zakonitosti," poudarja Logarjeva. Francija je denimo najbolj zaprt trg, za rezervne dele pa so francoski kupci trebanjskih tesnil na drugem mestu! V TMT računajo, da bo

do lažje pridobili nove kupce, med njimi tudi češko Škodo, s pridobljenim certifikatom kakovosti ISO 9001. "Certifikat je samo vstopnica, da se lahko pojavimo na trgu kot enakopraven partner evropske industrije," opozarja Logarjeva podobno kot pred letom ob podelitvi certifikata.

V TMT si služi kruh okrog 190 zaposlenih. Po tem številu so se močno približali optimalnemu številu zaposlenih - 173, kolikor ji je predvidel tudi sanacijski program pred dvema letoma. Direktor Nosan pravi, da so se odločili za prehod na enozmenskost delo v približno letu dni, pri čemer pa so poskrbeli za mehko inačico reševanja presežkov delavcev in da tudi

v naslednjem obdobju ne bo formalnega odpuščanja delavcev. Nosana bolj skrbi, kako bi rešili zagato, da bi plače, ki so zdaj za 12 odst. višje od splošne kolektivne pogodbe in so s poprejšnjih 15 do 17 odst. celotnega prihodka lani narasle kar na 30 odst., uskladili z možnostmi. V zadnjih treh letih so v TMT v posodobitev proiz-

• Preteklo soboto so v Veliki Loki v Tesnilih - TMT na ustanovni skupščini sklenili, da se preoblikujejo iz dosedanje družbe z omejeno odgovornostjo v delniško družbo. V nadzorni svet so izvolili Mojco Dulc, direktorico firme Real (za upravljanje z nepremičninami), Miro Gole in Jožeta Smolčiča (oba iz TMT), ta pa je imenoval v upravo D. dosedanega direktorja Milana Nosana.

vodnje vložili poltretji milijon mark, če pa se hočejo uspešno kosati s konkurenco, morajo še več denarja zvrzati za razvoj, nabavo nove opreme, to pa pomeni, da morajo oklestiti vse stroške.

P. PERC

OBVEŠTILJE BORCEM

TREBNJE - Odbor Skupnosti borcev Gubčeve brigade vabi borce in njihove svojce, da se udeležijo zbora borcev brigade, ki bo 3. septembra 1994 ob 16. uri na Trebelnem, pri spomeniku v spominskem parku. Ob tej priložnosti bo tudi kulturni program v počastitev občinskega praznika Trebnje. Za odbor: LUDVIK GOLOB

Japonec Nao zelo priljubljen med vrstniki na Mirni

Poletna šola s tečajem slovenskega jezika

MIRNA - Kadar koli je učiteljica Valerija Pukl, ki je med nedavno poletno šolo v naravi s tečajem slovenskega jezika na Mirni vodila višjo skupino, kaj vprašala ali povabila k tabli 15-letnega prikupnega mla-

PRIJATELJI - Nao Tagushi (na posnetku z materjo Helen) na Japonskem obiskuje srednjo šolo. Pravi, da bo po vrnitvi domov pisal prav vsem prijateljem iz višje skupine poletne šole na Mirni in učiteljici. Prav tako tudi družini, ki ga je lepo sprejela.

deniča Nao Tagushija, so njegovi vrstniki skušali pomagati in se raje po uspešnem odgovoru Japonca izražali navdušenje s ploskanjem in to morda celo na nekoliko preveč športni navijaški način. Nao je navkljub svoji mirnosti, zelo zadržanem izkazovanju čustev, kot se za prebivalce dežele vzhajajočega sonca pač spodobi, postal v slabih dveh tednih nekakšen mnenjski voditelj. Nao je postal tudi začasni, a priljubljeni član družine Bevec na Puščavi pri Mokronogu, kjer je užival vse gostoljubje.

"Za poletno šolo v naravi sem zvedela iz revije Naša Slovenija. 20 let že živim poročena na Japonskem. Zelo bi rada ohranila stike z rodno grudo in tudi svojim otrokom pokazala, kje so moje korenine. Vem, da ni veliko, a vsak dan skušam s sinom in 9-letno hčerko Ellen četrt ure govoriti slovensko oz. ju učiti naših besed. Mnogo lažje bi mi bilo, če bi imela podporo svojega moža, sicer učitelja svetovne in japonske zgodovine," razlaga nasmejana Helen Tagushi. V daljnjo deželo se je odpravila iz štajerske metropole. Pravi, da živi v mestu Taka-saki z okrog 250.000 prebivalci. Torej gre le za nekoliko večje mesto na osrednjem otoku Honshu, kot je njen rodni Maribor. Upa, da bosta Nao in morda tudi Ellen, ki je bila tokrat v domnovini matere le kot turist, prihodnje leto spet prišla v Slovenijo. Sayonara! P. P.

Milena Logar

Milan Nosan

IZ NAŠIH OBČIN

Za turisti ostalo razočaranje

Na prihodnjo sezono se bo treba bolje pripraviti - Odpovedala predvsem higiena in red - Nekateri izrekli celo trditev, "da so to svinje ne pa turisti"

KOSTELSKO - Letošnja turistična sezona ob Kolpi je v glavnem končana, saj ni upanja, da se bo Kolpa po zadnjih deževjih še otopila in vabila kopalce. Domači turistični delavci že delajo obračun poletne turistične sezone, ki pa ni posebno razveseljivo. Obiskovalcev Kolpe je bilo res veliko, zaslužka pa malo, ker so kopalci hrano in pijačo v glavnem pripeljali s seboj. Pa ne to: nekateri so pripeljali tudi polne vreče smeti in jih odmetavali ob obkolpkih cestah, da se domačini sprašujejo: "So to turisti ali svinje?"

Znano je, da so včasih na Kočevskem in ob Kolpi na njivah delale škodo divje svinje, jazbeci in medvedje, še posebno v koruzi. Te dni so ljudje ob Kolpi že organizirali nočne straže, da bodo varovale pridelke ne le pred divjadjo, temveč tudi pred "turisti".

Turistično društvo Kostel je imelo pred kratkim sestanek vodstva, na katerem so analizirali letošnjo turistično sezono. Ugotovili so bolj malo razveseljivega. Turisti so pustili ob Kolpi bolj malo denarja, zato pa toliko več odpadkov in nesnage. Za nekatere nevarnosti so deloma ali v celoti krivi turisti, za nekatere pa bolj

ali manj domača občina in domačini. Tako je na plažah in pri gostiščih iz tedna v teden in iz dneva v dan vedno bolj smrdelo. Inšpekcije namreč niso dovolile postaviti stranišč-kontejnerjev. Turistični delavci so zato sklenili, da mora občinska skupščina že zdaj sprejeti predpise, ki bodo v prihodnji sezoni zagotavljali red ob Kolpi. Če tega ne bo storila, bodo v okviru turističnega društva ali na druge načine poskrbeli za red. Za odvoz smeti bodo uvedli komunalne takse. Zelena straža in ekološka policija bo skrbela za red ob Kolpi. Tudi divje kampiranje bodo bolj strogo preganjali. Sklenili so tudi, da bodo skušali za kopanje in turizem primer-

na javna mesta prodati ali oddati zasebnikom, saj dosejanje izkušnje kažejo, da ni reda na parcelah, kjer ni lastnika ali dolgotrajnega najemnika zemljišča. Sklenili pa so tudi, da bodo že v začetku septembra organizirali

• SMETI OGROŽAJO PODPREDSEK - Če bi hoteli smeti odvažati na centralno deponijo, bi morali uvesti poseben komunalni davek, saj bi bili stroški, glede na oddaljenost veliki. Vsako gospodinjstvo bi si samo moralo nabaviti zabojnik. Iščejo lokacijo za odlagalnišče, ki bi ustrezalo minimalnim pogojem, kar je na kraškem terenu težko najti. Trenutno največ smeti konča v globačah pod vasjo Trava. To smetišče pa moramo v najkrajšem možnem času sanirati, ker ogroža vodo v nižjih predelih Čabranske doline. Problem bi nekoliko omilili, če bi krajani gorljive stvari zažigali v domačih kuriščih vsaj tam, kjer je to mogoče, morebitne poginule živali pa zakopavali na primernih krajih," pravi inž. Anton Zagar, predsednik KS. (A. K.)

ekološko akcijo, v kateri bodo pobirali odpadke, ki so jih ob Kolpi pustili turisti. J. PRIMC

V RIBNICI KMEČKE IGRE

• KMEČKE IGRE - 3. septembra ob 14. uri se bodo začele na Marofu v Ribnici "Kmečke igre", na katerih bo sodelovalo šest petčlanskih ekip: po dve iz občin Ribnica in Velike Lašče, po ena pa iz občin Kočevje in Grosuplje.
• SEJEM ŽIVINE - Sejem in ocenjevanje goveje živine in konj bo 3. septembra ob 9. uri na Marofu v Ribnici.
• RIBNICANI SO NA SEJMU V RADGONI - Na kmetijskem sejmu v Zgornji Radgoni, ki poteka od 20. do 28. avgusta, sodelujejo tudi Ribničani s svojo suho robo.
• LETOS NE BO OCENJEVANJA KMETIJ - Zaradi obsežnih priprav na razstavo živine in kmečke igre letos kmetijska svetovna služba ne bo ocenjevala najboljših urejenih kmetij v ribniški občini. Bo pa tako ocenjevanje spet prihodnje leto.

IZSTOPI

Prvak ene izmed krajevnih organizacij krščanskih demokratov je prišel močno navzkriž z dušnim pastirjem v svoji fari, s katerim je še nedavno odlično sodeloval. Tudi po poklicni plati ga je gospod duhovnik očitno favoriziral pred njegovimi stanovskimi kolegi. In ker naj bi politik zaplul pregledno boko v močvirne vode opravljalosti, se je moral malo pokesati, a je vseeno sklenil, da bo s celotno družino izstopil iz stranke in politike, da bi se lažje posvetil delu, ki mu daje kruh.

Ribnica bo praznovala kar dva dni

Ob stoletnici lovstva in ribniškega sejma

RIBNICA - O prireditvah ob stoletnici lovstva ter ribniškem sejmu suhe robe in lončarstva smo podrobneje že poročali. Kako pa bo s prometom in drugimi organizacijskimi zadevami, smo povprašali predsednika Turističnega društva Ribnica Andreja Klemenca.

"Za zaporo cest in ulic v središču Ribnice smo že dobili ustrezna dovoljenja, saj tam prometa ne bo. Na teh ulicah bo prvi dan, v soboto, 3. septembra, 50 stojnic našega turističnega društva, ki so jih najeli različni prodajalci, razen tega pa še prek 200 stojnic raznih obrtnikov, prodajalcev in trgovcev. K temu pa je treba prišteti še stojnice suhorobarjev, lončarjev in drugih izdelovalcev predmetov domače obrti, ki bodo postavljene šele naslednji dan, 4. septembra, in to na glavni ribniški ulici, Šeškovi.

Obvoz bo od sobote zjutraj do polnoči v nedeljo, 4. septembra, po Partizanski cesti, kamor bo preusmerjen tudi avtobusni promet, postaji pa bosta pri Inlesu in Žulju. Z ribniškimi gasilci in Varnostjo iz Kočevja smo se dogovorili tudi za redarsko in informativno službo, domači policisti pa bodo poskrbeli za red in mir.

Parkirni prostori za avtobuse in osebna vozila bodo ob Majnikovi ulici, na parkirišču Rika in Inlesa, pri Melesu in ob poti proti Hrovači. Na ta parkirišča bodo usmerjali vozilne redarji. Domačine pa prosimo, da naj za ta dva dni umaknejo svoja vozila z javnih parkirišč ob Ribnici, še posebno pa s parkirišča pri glasbeni šoli, kjer bo ta čas "Salon Suzuki" in pri stari Delavski univerzi. Predvsem še velja, da mora biti Šeškova ulica v soboto popolnoma prazna, saj bo na njej v nedeljo sejem suhe robe in lončarstva." J. P.

ŠTIPENDISTI, NE POZABITE NA VLOGE!

SEVNICA - Dijaki in študenti, ki so že ali še niso prejeli študentskega, imajo še nekaj časa za oddajo vloge za pridobitev republiške študentske. Kot sporoča enota republiškega zavoda za zaposlovanje v Sevnici, lahko študenti dobijo ustrezne obrazce v papirnicah in knjigarnah. Dijaki lahko oddajo pravilno izpolnjene vloge na občinskem uradu območnega Zavoda za zaposlovanje najpozneje do 5. septembra, študentje pa do 30. septembra.

Iz Kočevske Reke

KDO VODI KS? - To nam ni uspelo ugotoviti, ker predsednika KS Staneta Gabriča, ki je ponudil odstop zaradi neuspelega referenduma o novih občinah, ni bilo na delovnem mestu. Zvedeli pa smo, da pripravljajo primopredajo poslova, vprašanje pa je, komu. Novega predsednika bi namreč lahko izvolili le na novih splošnih volitvah, saj ga 6 članov sveta KS ne more imenovati. Razen tega pa sedanjí podpredsednik noče sprejeti odgovornosti predsednika KS.

SAMOSTOJNA PODJETNICA - Danica Kirn-Miša ima samostojno podjetje Karat, ki opravlja knjigovodske usluge 20 zasebnikom in d.o.o., večini iz Kočevske Reke in dvema iz Kočevja. Posle vodi računalniško.

JAGALI ŠVEDI IN RUSI - Pred kratkim so v loviščih Snežnika 4 dni jagali diplomati predstavništva Švedske in Rusije. Pokalo je precej, zadetkov pa ni bilo.

PIVO NAMESTO CARINE

KOSTELSKO, OSILNICA - Kdor bo prvi zapeljal prek prebitega prelaza Sv. Ana do Mirtovičev po slovenski obali Kolpe, ko bo možen prehod za terenska vozila, bo plačal zaboj piva. Tak je bil sklep graditeljev oz. strojnikov. Tako zaboj piva že dolgujejo obmejni policisti, razen tega pa še predsednik kočevskega občinskega izvršnega sveta Alojz Petek, ki je tako nagrado za preboj izvajalcem del tudi že obljubil.

SLAVKO KOLARIČ NAJBOLJŠI ORAČ

KOČEVJE - V Cvišerljih pri Kočevju je bilo v soboto regijsko tekmovanje oračev. Na njem je nastopilo 17 oračev iz ribniške in kočevske občine, sicer nekoliko manj od pričakovanih organizatorjev. To je hkrati bilo izbirno tekmovanje za sestavo medobčinskih ekip, ki se bodo udeležile državnega prvenstva oračev, ki bo v Kočevju. Na njem bodo nastopili orači iz enajstih regij, izmed katerih bodo izbrali slovensko državno reprezentanco, ki se bo prihodnje leto udeležila svetovnega prvenstva oračev. Na tekmovanju je prvo mesto dosegel Slavko Kolarič 165,5 točk, drugi je bil Matjaž Majetič 154,5 točk, tretji Bojan Pintar 150,5 točk in četrti Rade Čuičkovič 150 točk; vsi Mercator Kmetijsko gospodarstvo Kočevje. Vsi štirje se bodo udeležili državnega prvenstva.

SLOKARJEV KONCERT POZAVN NA SEVNIŠKEM GRADU

SEVNICA - V okviru letošnjega Grajskega poletja, pestrh kulturnih prireditev na sevniškem grajskem dvorišču, prireja ZKO Sevnica v petek, 26. avgusta, ob 20.30 vrhunski koncert svetovnih mojstrov - Slokarjev koncert pozavn. Predprodaja vsotopnic je v občinski knjižnici. V primeru slabega vremena bo koncert v Lutrovski kleti.

Konec sizifovskega dela s cesto

Odsek ceste Dobrava - Sv. Rok bo končno dobil asfalt septembra - Bo voda ukročena? - Za petkrat pocenili projekt - Krajan prispevajo kar po okrog 4.000 mark

SEVNICA - Le 1346 metrov ceste Dobrava - Drožanjska cesta - Sv. Rok, zaselka na jugozahodu Drožanja, razpotegnjenega naselja v slikoviti hriboviti pokrajini severno od Sevnice, je za 11 gospodinjstev tako zahteven in velik zalozag, da je le malo takih na območju sevniške krajevne skupnosti in v celotni občini. Po projektu inž. Gajška bi sodobna asfaltna cesta v širini 3,5 metra stala blizu 400.000 mark. Največji vzpon, doslej 27 odstotni, naj bi znižali na 17 odstotkov, in tako delno ukrotili razdiralno vodo.

Kot pravi predsednik gradbenega odbora Slavko Zakošek, so morali kar nekaj načrtov prikriti realnim možnostim, če so hoteli delo dokončati do konca avgusta. "Če bi delali makadamsko cesto, bi dobili tudi mulde, tako pa smo morali krajan v celoti prevzeti še to breme," je nekoliko-razočaran Zakošek nad krajevno skupnostjo, čeprav v isti sapi zatrjuje, da ve, kako tudi KS nima denarja na pretek. KS Sevnica naj bi za nalozbo (po novem ocenjeno na več kot 70.000 mark) prispevala petino ali največ četrtino, in sicer za gramoz (vsega je treba navoziti 1650 m³), za stroje in za kanale za propuste.

In če ne bi bilo odziva na 32 prošnje za pomoč med sevniškimi in drugimi podjetji, predvsem pri Mercatorju in Komunalni, bi bilo breme krajanov še mnogo težje; prispevati bi

Novomeškim cestarjem, s katerimi so precej "glahali" in jim končno zblili ceno s konkurenčno ponudbo, so dali polovico avansa za asfalt. Po pogodbi naj bi položili asfalt malo dlje kot do priljubljene izletniške in razgledne točke, do romarske cerkve sv. Roka 17. stoletja, kjer je tudi domačija Zakoških. Asfalt naj bi bil položen do 25. avgusta. Zaradi nekaterih zastojev oz. zahtevnih zemeljskih del pa naj bi bila otvoritev napojne do 10. septembra.

"Iz kolovoza smo najprej uredili makdamsko cesto, ki jo je vsak večji naliv spremenil v neprevozno. Tako je bilo tudi zadnje zimo. Vsi smo vedeli, da je treba nekaj narediti in smo namerno po nalivu pustili cesto razdejano. Na ta način je bilo nekoliko lažje začeti z akcijo, čeprav smo po resnici povedano upali, da bomo deležni večje družbene podpore. Kajti vedno so na občini v svojih načrtih na nas pozabili, kot da bi bili bogu za hrbotom. Na žalost je propadel zaradi vojne za Slovenijo tudi krajevni samoprispevek in tako smo bili prisiljeni v to tvegano "podjetje," pravi Zakošek. P. PERC

Slavko Zakošek

Drobne iz Kočevja

UMAZANA RINŽA - V teh poletnih dneh je pretok Rinže šibak, zato se na njej nabira veliko nesnage, polivinila, plastičnih vrečk in steklenic, pločevink, mrtvih golobov pa še desk in drugega. Kaže, da čiščenje struge pred nekaj leti ni kaj dosti pomagalo, saj se je spet v vodi razbohotilo vodno rastlinje.

KRUHA ZMANJKUJE - Kočevje oskrbuje s kruhom vedno več pekarn ob blizu in daleč. Peki pa kar ne morejo ugotoviti, kdaj je potrebna več in kdaj manj kruha. Tako se je pred kratkim zgodilo, da je kruha zmanjkalo v vseh trgovinah že pred 14. uro.

SALON ZA LIKANJE - Ko je pred leti neki pravi Dolenjec videl kočevski Likovni salon, je pomoderoval: "A tako napredni so Kočevjarji, da doma samo perejo, sem nosijo pa likat." Takrat so bile v tem salonu le likovne razstave, danes pa v tem hramu kulture prodajajo perilo, ki ga sploh ni treba likati.

KAM S KOČAMI? - Več lovskih družin (in tudi ribiška) je zgradilo lovske kočice oz. domove, za kar je bilo potrebnih veliko prostovoljnih prispevkov, dela in denarja. Žal so bile te kočice bolj redko zasedene in nekatere lovske družine (in tudi ribiška) so že oddale kočice in domove v najem ali pa jih še ponujajo, saj imajo sicer z njimi le stroške.

Ribniški zobotrebci

ELEKTRIKA POBILA KRAVE - Pred kratkim je prišlo do nesreče na kmetiji Antona Viranta iz Praproč. Zaradi dotrajane električne napeljavne v hlevu je elektrika dobila stik s hidroforjem in z napajalniki za krave. Tako je elektrika ubila tri krave, ki so se prišle napajat.

ROMI IN KULTURA - Oni dan je občan obvestil ribniške policiste, da v Parku kulturnikov neznanec davi neko žensko. Policisti so ugotovili, da sta se ob ogledovanju parka sprla Rom in Romkinja. Pri tem je Rom nekajkrat "kulturno" klofnil Romkinjo, kar pa očitno ni zaleglo in jo je za vsak slučaj začel še daviti.

OB JAJČNI TOLAR - V prodajalni Snežnika na ribniškem Melesu prodajajo tudi jajca, iztržek pa spravijo v predalec pisalne mize, seveda pa pustijo okno priprto, kot da gre za samopostrežbo. In ono noč je neznan storilec odnesel iz zgornjega predala 16.000 tolarjev. Sreča za Snežnikovec je, da ni pogledal v spodnji predal, kjer je bilo še 60.000 tolarjev. RIBNICANI V DOLU - 25 članov ribniške Kmečke mladine je pred kratkim organiziralo izlet s piknikom v Dolu ob Kolpi, kjer so se prav lepo imeli.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Kako ocenjuješ diplomatske love na Kočevskem?
- Veliko pokanja in malo zadetkov; skratka kot diplomatske zadeve okoli Bosne: veliko govorenja in nobenega učinka.

Sevniški paberki

CESTNINA? - Tudi visoko v hribovih, navkljub bližini cerkve, ni vedno prevelike bogaboječnosti. Tako se pri posodobitvi ceste Dobrava - Sv. Rok ponavlja zgodba iz podobnih akcij, ko tisti, ki imajo manj, hitreje in raje prispevajo za skupno blaginjo in v dobro vseh kot pa premožnejši. Bečevi si morajo denimo sami urediti kar 180 metrov odcepa do glavne ceste, čeprav uradno živijo na Drožanjski cesti, torej na obrobju mesta Sevnica. Z nekaterimi krajan pa so (bili?) križi in težave, ker so se na vse kriplice upirali, da bi sodelovali v akciji, čeprav so njihove hiše tik ob cesti. Zato so jim bolj v šali kot zares zagrozili, da pač mimo njihovih hiš ne bodo položili asfalta. Iz ust tistih, ki so se sprenevedali je bilo nato slišati grožnje, da pa bodo potem oni zaprli cesto. Ne ve se, ali zato, da se jim ne bi prašilo, ali da bi kaj zaslužili s pobiranjem cestnine, da bi tako zmogli poravnati svojo obveznost.

TISELJ - Glavni trener sevniških rokometišev Tone Tiselj je bil prejšnji teden na baznih pripravah na Lisci dovoljen za delovni razmerami in novim vodstvom RK Lisca. Med pripravami mu je bil v pomoč Bojan Dermovšek, v ekipo se je vrnil rutinirani Dušan Novšak, vse ostale selekcije pa bo vodil dolgoletni rokometni delavec Janez Simončič, ki se tudi vrača kot strokovnjak v domači klub. Tiselj je lani mislil, da bo ostal v Sevnici le nekaj mesecev, a ga je prevzela zavzetost lastva, ki se mu je v play offu za las izmuznila uvrstitve v 1. slovensko rokometno ligo, pa tudi naraščajoča podpora rokometnih navijačev oz. navdušencev. Tiselj je bil doslej tudi selektor slovenske državne rokometne reprezentance, a kot kaže, ga je celjski rokometni veljak te dni torpediral s te funkcije. Se sevniškemu rokometu obeta zavoljo takšnih okoliščin še daljše plodno sodelovanje z vrhunskim strokovnjakom?

V SOP Novoline stavka že mesec dni

10 sklepov stavkajočih na dan Velikega Šmarna - Jih bo novi lastnik Kobe sprejel? - Na delu bi ostalo do 50 delavcev, vsak bi prejel do 10 tisočakov akontacije

KRŠKO - Nepredvidljiva usoda delavcev nekdanjega SOP-a se nadaljuje. SOP je bil v sedemdesetih in deloma v osemdesetih letih še eden izmed paradnih konjev krškega gospodarstva, z nadpovprečnimi poslovnimi rezultati, plačami in s kopico strokovnjakov, ki so dajali upanje v svetlo prihodnost podjetja z okrog 370 zaposlenih (z birojem v Ljubljani). Ko se je v začetku leta 1991 zaradi nelikvidnosti in kroničnega pomanjkanja reprovizije SOP znašel v Korzetovem skladu, se je začelo naglo zmanjševanje zaposlenih.

Spomladi 1992. leta je posijal žarek upanja, da bo SOP pozdravil Novoline. Ta naj bi podjetje z 72 delavci pred kratkim prodal črnomaljskemu podjetniku Kobetu, ki pa doslej ni hotel nič slišati za zahteve delavcev, da dobijo plačilo za že opravljeno delo za SOP Novoline. Ždaj med delavci ni več skoraj nobenega upanja niti zaupanja do kogar koli, da bi se SOP še lahko izkopal.

Delavcem seveda ni lahko pri srcu, ko opazujejo, kako se pred njihovimi očmi razkrajajo njihova tovarna, a pri tem ostajajo brez moči. To so znova dokazali na Veliki Šmarni, ko je večina stavkajočih soglašala, da le ob uresničitvi desetih zahtev prekinejo stavko. Na to usklajevanje nasprotujočih interesov je sicer pribrzel tudi podjetnik Kobe, saj je zainteresiran, da bi delavci končali delo za Čebe, toda ni imel časa, da bi počakal do konca oblikovanja sklepov oz. zahtev. Zato so mu jih posredovali po faksu. Oba tabora sta soglašala v salomonski rešitvi, da stavko delavci prekinejo pod pogoji sprejemljivimi za obe strani, z dnem ko te sklepe tudi podpišeta.

Delavci zahtevajo, da mora biti znan delovno-pravni status vseh zaposlenih v SOP Novolineu. Pri tem se ponujajo tri možnosti, in sicer, da bi jih s pogodbo začasno prerazporedili v drugo družbo ali da bi tisti, ki so potrebni za dokončanje del, a trenutno še nimajo dela, začasno počakali na delo v novi družbi. Sklep o trajnem presežku s čim prejšnjim prenehanjem delovnega razmerja bi bil manj sprejemljiv kot to, da bi do uvedbe stečajnega postopka, oz. do dokončnosti sklepa o trajnem presežku, vsi delavci ostali zaposleni v SOP - Novolineu.

Prej ko slej bi bilo za delavce in podjetje najpomembnejše, če bi na delu ostalo 45 do 50 zaposlenih, ostalim, ki jih družba ne potrebuje, pa naj bi takoj omogočili, da bi po zakoniti poti prišli na zavod za zaposlovanje.

Stavkajoči menijo, da morajo imeti pri tem prednost tisti delavci, ki jih novi lastnik ne potrebuje. Delodajalec pa bi moral zagotoviti zaposlitev za omenjeno število delavcev najpogosteje v enem tednu po prekinitvi stavke. Delavci naj bi prejeli plačilo dvakrat zaporedoma na 14 dni, nato pa najpogosteje do vključno 15. v mesecu za pretekli mesec. Roki za izplačilo začnejo teči od dneva prekinitve stavke. Delavcem, ki bodo ostali

Albin Bogolin

Branko Geč

na delu, bo lastnik izplačal osebni dohodek tudi za junij, in sicer do konca leta, če bo do takrat s pridobitvijo novih pogodb zagotovljeno delo. Ta obveznost velja tudi v primeru, če bi bili zaposleni prerazporejeni v drugo družbo za delo na enakih programih.

V primeru, da ne bi mogli pridobiti novih poslov, naj bi zadnjo opremo izgotovljene projekta zadržali do plačila delavcem za opravljeno delo. Za vse delavce, ki bodo ostali na delu,

velja kot osnova za izplačilo plače, nadur in stroškov iz dela, panožna kolektivna pogodba, oz. veljavna zakonodaja.

Pred vhom v tovarno smo se pretekli teden pogovarjali z nekaterimi delavci. "Ves čas govorijo, da smo se znašli v taki godlji zaradi nelikvidnosti. Toda, vprašati je treba, kaj jo je

• V SOP Novolineu je pretekli ponedeljek skupina 23 delavcev v proizvodnji spet začela delati, potem ko je črnomaljski podjetnik Jože Kobe podpisal zapis sklepov stavkajočih. Med 72 delavci SOP Novolinea je v zadnjem obdobju stavke, ki se je pričela že okoli 4. julija, čutili precejšnjo razklanost, saj se številni niso opredelili za ponujene rešitve, ki jih je dosegel stavkovni odbor, ker ti menijo, da gre bolj za Kobetove pogoje kot pa njihove. Ne vedo, čigavi so, zato pravijo, da so zdaj v stanju, ki ni ne krop ne voda. Jih je Novoline le posodil Kobetu? Delavci, ki ne želijo biti imenovani, so nam povedali, da se je stavka začasno res končala, a ne ugodno zanje, ki so prisiljeni proprijeti za kakršno koli delo. So res izgubili skoraj vse, le svojega dostojanstva ne, ker jim gre za preživetje, da lahko otrokom kupijo šolske potrebščine itd.?

povzročilo? Kolikor vem, smo imeli vrednostno za približno tretjino več dolžnikov kot upnikov. Zaradi naše nedodelane zakonodaje, ki ne pozna več zavarovanja plačil, nismo uspeli prisiliti naših dolžnikov, da bi nam redno poravnali obveznosti. In potem so se začele težave, ko tudi mi nismo bili več sposobni tekoče plačevati reprovizije in ga naposled nismo več dobili brez akceptnega naloga oz. vnaprejšnjega plačila. Ko smo nehali delati lakirnico za novomeški Revov, so se spet pojavile že kronične, nepremostljive težave," pravi Albin Bogolin, v Sopi zaposlen že 21 let. Večinoma je delal v nabavi, zadnji 2 leti pa v planski službi.

"Še za 2 meseca dela smo imeli, za 1,5 milijona mark podpisanih pogodb, tudi za 2 lakirnice za češko Korono. A lakirnic nismo mogli končati, ker ni bilo materiala. Če bi ga imeli, bi delo končali pred stavko. Nazadnje smo dobili majske plače, od januarja še ni bilo nobene dnevnice, nekateri pa bi jih za delo na montažah morali dobiti celo za 2.000 do 2.500 mark! Kje so tisti časi, ko smo imeli tudi po okrog 1.000 mark plače, z nadurami oz. terenskimi dodatki pa se je dalo za pošteno delo zaslužiti - dvakrat toliko?" se sprašuje strojni ključavničar Brane Geč.

P. PERC

V sadovnjakih bo poslej dovolj vode

V Arnovem Selu gradijo namakalni sistem

ARNOVO SELO - Pred dnevi so tukaj simbolično odprli gradbišče za namakalni sistem Arnovo selo 1, ki je eden prvih takih objektov v Sloveniji. Sistem bo dobival vodo v akumulaciji, veliki okrog 25.000 kubičnih metrov, in bo namakal približno 27 hektarov sadovnjakov, ki so last 15 pridelovalcev sadja. Denar za naložbo, gre za 46,6 milijona tolarjev, bodo zagotovili uporabniki sistema in ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo.

H gradnji namakalnega sistema kmete sili ne le želja po večjem hektarskem donosu, pač pa tudi želja po kolikor toliko normalni pridelavi sadja. Zadnji 2 leti sta bili za sadjarje izredno hudi, saj jim je prav v nasadih, ki jih zdaj posodablja, v tem obdobju suša zmanjšala pridelok za 70 odst., tako da s prodajo sadja niso pokrili niti stroškov pridelave.

Sadovnjake, ki jih bodo na-

• Ob otvoritvi gradbišča so opozorili na dolgotrajnost postopka za pripravo dokumentacije za namakalni sistem. Slovenske razmere, na katere so naleteli arnovčanski graditelji namakalnega sistema pri večletnem pridobivanju ustreznih papirjev, so primerjali s tirolskimi in ugotovili, da Slovenija v tem pogledu zelo zaostaja za Tirolsko. Menili so tudi, da ima Posavje precej dobrih površin za uspešno kmetovanje in da je naloga Posavja, da naravne danosti čim bolj izkoristi.

makali, so zasadili po letu 1980, s tem da jih je 10 hektarov mlajših od 4 let. Največ je v njih jablan. Namakalni sistem bodo zgradili do oktobra.

L. M.

Ministrstvo obljubilo, a še ni dalo

Skorajšnji konec gradnje dvorane v Globokem

GLOBOKO - Kot kaže, bodo do začetka šolskega leta uspeli opremiti večnamensko dvorano pri osnovni šoli v Globokem, saj je vse pripravljeno za tehnični pregled in pridobitev uporabnega dovoljenja. Izbrali so tudi že najugodnejšega ponudnika za dobavo in montažo opreme. Za nakup opreme in zunanjo ureditev je zmanjkalo nekaj denarja, vendar je videti, da ga bodo našli s sodelovanjem brežiškega izvršnega sveta.

Svet KS Globoko in odbor za gradnjo večnamenske dvorane pri OŠ Globoko sta predlagala brežiškemu izvršnemu svetu, naj bi prodali stavbo podružnične osnovne šole na Bojsnem in tako pridobljeni denar uporabili za dokončanje dvorane pri globoki šoli. Izvršni svet je na nedavni seji podprl predlog o prodaji šole na Bojsnem.

Gradnjo dvorane bo predvidoma sofinanciralo ministrstvo za šolstvo in šport. Za letošnje odobrilo 5 milijonov in obljubilo za leto 1995 še nekaj več kot 2 milijona tolarjev. Tega denarja ministrstvo doslej še ni knjižilo na brežiški račun. Izvršni svet je na omenjeni seji zato sklenil zahtevati od ministrstva, da takoj nakaže brežiški občini odobrena sredstva.

Voda v škafu in deklice v samokolnicah

Sobenjske kmečke igre

SOBENJA VAS - Na kmečkih igrah, ki so jih 14. avgusta organizirali v Sobenji vasi, je med šestimi ekipami dosegla 1. mesto tekmovalna skupina iz Sobenje vasi, ki je zbrala 28 točk. Preostalih 5 mest so zasedli Cerina s 24 točkami, Prilipe z 22, Žejno z 21, Globočice s 15 in Dvorce s 13 točkami. Tekmovalci so se preizkusili v skaknju v vreči, metanju kamna, nošenju škafa z vodo, žaganju debla in prevažanju deklet s samokolnicami. Med bolj zahtevne nastope je spadalo nošenje vode, pri katerem je tekmovalka nosila na glavi škaf in si pri tem praviloma ni smela pomagati z rokami. Pranašanje vode, ki je bilo včasih vsakodnevnna "športna disciplina" ljudi v teh krajih, je očitno že prišlo iz navade, saj je povzročalo v nedeljo večini tekmovalk kar nekaj težav.

Prve kmečke igre v teh krajih so bile leta 1983 v Cerini. Po tistem so jih imeli vsako leto, s tem da so leta 1991 odpadle zaradi vojne. L. M.

Bodo šli izgnanci pred parlament?

Društvo izgnancev Slovenije naposled lahko upa, da bo dobilo, kar zahteva - Priznana doba in brezplačno zdravstvo - Izgnanci niso dobili še ničesar

ČATEŽ - Izgnanci so od druge svetovne vojne do danes popolnoma prepričani, da so žrtve vojnega nasilja, vendar niso mogli doseči, da bi o njih tako mislili tudi drugi. V zadnjem času se zadeve obračajo na bolje. To se ni zgodilo samo od sebe, ampak je posledica trdega dela Društva izgnancev Slovenije.

Doslej je slovenski parlament že obravnaval v prvem branju zakon o žrtvah vojnega nasilja in s tem predpisom bodo izgnanci lahko potkali na vrata različnih ustanov, ko bodo v bodoče zahtevali pravično odškodnino zase kot vojne žrtve.

Toda boj za tako uradno priznanje izgnanstva je težak, kot pravi Vlado Deržič, predsednik upravnega odbora Društva izgnancev Slovenije. "Najtežje je doseči, da bi otroci, ki so bili v času izgnanstva stari manj kot 15 let, dobili to bivanje v tujini priznано v pokojninski dobi," pojasnjuje Deržič. V Sloveniji je registriranih 18.000 članov društva izgnancev. Od teh je nekaj nad 7.000 takih, ki so bili takrat otroci. Poleg tega gre Društvu za to, da bi imeli izgnanci brezplačno celotno zdravstveno in klimatsko zdraviliško zdravljenje.

Vlado Deržič pravi, da je to samo del problematike. "Drugi del je vprašanje kupnine oz. odškodnine. Mislimo na osebno odškodnino, pri kateri gre za to: zaradi izselitve se marsikdo ni mogel solati normalno. Zelo malo imamo doktorjev, profesorjev

Vlado Deržič

Društvo izgnancev računa pri svojih prizadevanjih na podporo poslancev. Kar pa zadeva denar, so izgnanci prepričani, da ne gre za zneske, ki jih država ne bi zmogla. Pri tem se jim zdi pomembno, da je Jugoslavija

• Odprti vprašanji, ki se nanašajo na izgnanstvo, so se dotaknili tudi na nedavnem srečanju v Sobenji vasi, ki so ga pripravili ob četrdesetm letnem prazniku in posvetili izgnancem. Udeležencem je spregovoril Slavko Kunjč, predsednik izvršnega odbora Društva izgnancev Slovenije. Rekel je, da bodo izgnanci glasovali na naslednjih volitvah samo za tiste, ki se bodo zavzeli za uresničitev pravic izgnancev. Kot je napovedal Kunjč, se lahko zgodi, da bo več tisoč izgnancev protestiralo pred slovenskim parlamentom. Vendar se Društvo ne bi rado odločilo za te zunajparlamentarne korake, ker še misli, da bo z upravičenimi zahtevami prodrlo po redni parlamentarni poti.

prejela v preteklosti na račun izgnancev od obeh Nemčij za več kot milijardo mark ugodnih kreditov. S tem denarjem je sicer precej gradila tudi Slovenija, toda Društvo izgnancev Slovenije ni dobilo do danes še nič. M. LUZAR

Novo v Brežicah

STROGO ZAUPNO - Ciril Kolesnik včasih rad poduči novinarje, da to ali ono ni dobro zapisati. Pa bo kar potrebno zapisati njegove morebitne grehe. Drugeče bi na sodni dan lahko rekli, da so za kakšen njegov morebitni greh krivi v resnici novinarji, češ da ga niso na Zemlji pravočasno opozorili z objavljenimi članki, da Bog vse vidi, Bog vse ve, greh se delati ne sme. Vprašanje je, če ne bi takrat poskušal zveč pred Gospodovo obličje tudi delegatov brežiške občinske skupščine. Seveda iz istega razloga.

RAZLIKA - V zadnjih letih se je Slovenija odcepila od Jugoslavije, zamajala je na desetine zakonov in se na splošno zelo spremenila. V tem času posavski sadjarji iz Arnovnega sela niso mogli zbrati skupaj ubogih papirjev, ki jih potrebujejo, ker bodo naredili v sadovnjakih namakalne naprave. Izvajalci "slovenske pomladi" so imeli razmeroma lahko delo, ki so ga zmogli brez večjih težav, saj so se odločili spremeniti svet. Če bi se lotili mukotrnega zbiranja papirjev za sadjarski namakalni sistem, bi najbrž sredi poti odnehal, saj pri zbiranju papirjev za namakanje ne pomaže ne Nato ne Vatikan.

LIKOVNA DELAVNICA - Brežiška galerija Meke je predlagala, da bi organizirala likovno delavnico za ljudi osnovnošolskih let. Prišlo je nekaj solarjev, vsi drugi pa so predlog preslišali in spregledali. "Ušel" je celo šolmoštro, ki naj bi čim bolj zgodaj kar najbolj likovno kultivirali Posavce. Šolnikom ne gre zameriti. Imajo delo že s sindikalnimi "delavnicami" in pripravami na stavko in kako naj bi mislili še na nekakšno brezkorišno pacanje z barvami.

VELIKO GA JE POPIL

ČATEŽ OBSAVI - Krški prometni policisti so 12. avgusta popoldan na magistralni cesti Gmajna - Obrežje na Čatežu ob Savi zaradi vožnje s preveliko hitrostjo ustavili avstrijskega državljanca, 46-letnega A. W., s tovornjakom. Ker je kazal znake vinjenosti, so policisti naredili preizkus alkoholiziranosti, ki je pokazal, da ima voznik 3,39 g/kg alkohola v izdihanem zraku. Zakaj je popil toliko alkohola in sedel za volan, pa bo moral pojasniti sodniku za prekrške. Po vsej verjetnosti v Avstriji kaj takšnega ne bi storil.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 13. do 20. avgusta so v brežiški porodnišnici rodile: Martina Novak iz Blatnega - Janca, Marjetka Iljaš z Bizeljskega - Sandro, Dragica Ban iz Spodnje Pohance - Boštjana, Vesna Bogovič iz Arnovnega sela - Barbaro in Anica Bizjak iz Cirknika - Primoža. Čestitamo!

V skladu z 11. členom odloka o priznanjih občine Brežice (Uradni list SRS, št. 22/80 in 31/83)

SKUPŠČINA OBČINE BREŽICE RAZPISUJE OKTOBRSKÉ NAGRADE, PRIZNANJA IN PLAKETE OBČINE BREŽICE ZA LETO 1994

1. Oktobrske nagrade se podeljujejo posameznikom in pravnim osebam za posebne dosežke na družbenoekonomskem, političnem, znanstvenem, tehničnem, kulturnem in drugih področjih dela, ki imajo poseben pomen za razvoj in napredek občine Brežice.
2. Priznanja se podeljujejo posameznikom in pravnim osebam za izredno uspešno delovanje na vseh področjih družbenega dela (na področju gospodarstva, družbenih dejavnosti in političnega dela).
3. Plakete občine Brežice se podeljujejo kot spominsko darilo posameznikom ali pravnim osebam ob praznikih, jubilejih in drugih posebnih priložnostih kot priznanja za zasluge na katerem koli področju družbenega dela.
4. Predloge lahko posredujejo podjetja, politične organizacije, družbene organizacije in društva, izvršni svet SO Brežice ter posamezniki.
5. Predloge je treba podati v pisni obliki Komisiji za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Brežice do vključno 12. 9. 1994, na naslov: Skupščina občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, 68250 Brežice. Predlogov, ki bodo prispeli po tem roku, Komisija ne bo upoštevala.
6. Podelitev oktobrskih nagrad, priznanj in plaket občine Brežice za leto 1994 bo ob prazniku občine Brežice.

Komisija za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Brežice

VABIMO

zanimane sodelavce za organiziranje servisov za prodajo in servisiranje naših izdelkov:

- vodne črpalke za oskrbo stanovanjskih hiš in naselij,
- črpalke za namakanje,
- industrijske črpalke,
- potopne črpalke za umazane in odpadne vode,
- enofazni in trifazni asinhronski elektromotorji do moči 11 Kw.

Ponudbe pošljite v 10 dneh od dneva razpisa na naslov:

ELEKTROKOVINA
Elektromotorji in agregati d.o.o.
Tržaška c. 23
62110 Maribor

Od Jakopiča do danes sreča laže

V Galeriji Meke v Brežicah odprli mednarodno likovno razstavo Zapiski potovanja - Težave na carini pri prevozu slik in platna - Pismo ministru za kulturo

BREŽICE - V tukajšnji Galeriji Meke so 19. avgusta odprli mednarodno razstavo z naslovom Zapiski potovanja, v kateri se z likovnimi deli predstavljajo sedem umetnikov iz Avstrije, Italije in Slovenije. Kot so ob otvoritvi povedali o razstavljalcih, gre za mednarodno družščino prijateljev "ad hoc skupino", ki se je zbrala za tokratne razstave. Te bodo štiri, in sicer bodo slike in kipe dali na ogled po zaključku brežiške razstave še v Zagrebu in Rogoški Slatini, že prej pa so jih razstavili v Modeni in Italiji.

Razstavo je odprl Teodor Oršanič, predsednik brežiške občinske skupščine. Zapiske potovanja je ob otvoritvi poglobljeno predstavil akademski slikar profesor Alojz Konec, ki tudi razstavlja. Sicer so jih umetniki predstavili v glavnih potezah že v pogovoru pred uradno otvoritvijo. V Zapiski je vsak od avtorjev prispeval, kar je hotel, ker tema in tehnika nista bili predpisani. Prav zato slikarji na razstavi nastopajo kot svobodni posamezniki in ne kot kolektiv, ki bi imel skupno ime.

Razstavljalci so v Zapiske prispevali v glavnem abstraktne likovne stvaritve, vendar se obiskovalec Galerije Meke na Cesti prvih borcev 15 v Brežicah znajde tudi pred dokaj natančno izrisanimi jadrni. Ko vidimo med deli umetnikov tudi tehnično natančno izrisano kvadratno mrežo, postane jasno, da avtorji Zapiskov presneto dobro vedo za svet, kjer vlada neizprosna logika natančno urejenega sistema števil, paragrafov in uradnih odredb. Med to zdogo-

časeno, surovo in nasilno stvarnostjo in zasebnimi sanjami sicer postavlja pregrado, vendar so se prisiljeni gibati v obeh svetovih. V dokaz temu so razstavljalci navedli, da imajo zaradi togih carinskih predpisov zelo veliko nevednosti pri prenosu slik in celo slikarskega platna iz države v državo. Drugačne vrste problem, a še zmeraj občuten, je za umetnika trg umetnin. V Sloveniji "trg umetnin ne živi", kot so povedali avtorji Zapiskov. Kar so z obžalovanjem ugotovili, bi se dalo povedati tudi tako: od Jakopiča do danes slovenskemu umetniku vedno sreča laže. Toda italijanskemu ni nič boljše, kot so z obžalovanjem priznali udeleženci, doma iz te dežele mnogih slavnih in čaščenih umetnikov. Skupna grenkoba je ta, da je od slik, čeprav umetnin, kaj malo kruha.

- Ni hujšega kot učitelj, ki producira epigone. (Globokar)
- Človeka nikoli ne spametuje pamet. (Montesquieu)

Ker imajo umetniki težave, kot so navedene in še druge, nameravajo napisati pismo ministru za kulturo. V njem naj bi si prvi slovenski kulturnik, o katerem se neuradno sicer govori, da nima pretirano rad slikarjev, prebral vse o neznosni carini za umetnike in številnih drugih težavah ustvarjalcev umetniških del. Pisanje takega pisma so nekako napovedali tudi likovniki ob otvoritvi Zapiskov potovanja.

M. LUZAR

KONCERT K. U. T. GAS

BREŠTANICA - Ob tukajšnjem bazenu bo jutri ob 21. uri koncert skupine k. u. t. Gas. Če bo slabo vreme, bo koncert v soboto. Omenjeno skupino sestavlja 13 glasbenikov, ki so doma pretežno iz Posavja in nastopajo skupaj približno leto dni. Letos so uspešno nastopili na Lentu v Mariboru.

GALERIJA JANEZA BOLJKE

KOSTANJEVICA - V tukajšnjem gradu bodo 8. septembra ob 18. uri odprli galerijo Janeza Boljke. Ob tej priložnosti bodo odprli 6 novih dvoran, ki so plod dela zadnjih treh let. Program, ki bo spremljal otvoritev galerije, je pripravil Darijan Božič.

Izjemno umetniška pripoved

Retrospektivna razstava likovnih del Rudolfa Kotnika v galeriji Posavskega muzeja v Brežicah še do sobote

BREŽICE - Retrospektiva Rudolfa Kotnika, slikarja iz Hoč, je za Mariborjem in Ljubljano obiskala še Brežice. V zatišju brežiškega kulturnega utripa bdi in opozarja nase in na posavske mojstre, ki kot naš dolg, še vedno čakajo na svoj trenutek.

Kotnikova dela, ki se nizajo v ciklusih, dajejo vpogled v razvojno sosednje Kotnikove umetniške poti. Rojen 1931. leta v Admontu na avstrijskem Štajerskem kot zadnji izmed petih otrok v družini Vincenca Kotnika, je prvič prišel v stik z reprodukcijami umetniških del velikih mojstrov v knjižnici Pajtler. Znani mojster Ortan je vzel v uk mladega Kotnika, in ta se je, z njegovo pomočjo, star 16 let odločil za šolanje na Šoli za umetno obrt v Ljubljani.

Leta 1951, star 20 let, opravi sprejemne izpite na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani skupaj z Viktorjem Snojem na slikarskem oddelku in Slavkom Tihčem ter Petrom Černtom na kiparskem oddelku, s katerimi Kotnik po končani akademiji, sedem let kasneje, oblikuje skupino BE 54.

Ob mariborski razstavi leta 1957 presneti z izbiro motiva izogibajoč se krajini, opozori pa na drznejši in svobodnejši formalni pristop in težnjo po abstrakciji. Leta 1959 nastane

več deset platen, ki se motivno vežejo na pejzaž, šele ob koncu leta naslika prvo "Krajino" kot tihozitje, ki se zaradi prepoznavnega formalnega znaka uvršča v obdobje informela in je bila prelomna za njegovo nadaljno ustvarjalno pot. Leto kasneje prične vgrajevati v strukturo slike kovinske ploščice, kar napoveduje Čelebanovičovo oznako Kotnika kot uporabnika novih materialov v smislu tažizma. V obdobju 64. let nastajajo t.i. armirana platna, ki jih še vnaprej razgrajuje v "razdrte oblike" in slika degradira v objekt. S kasnejšim eksperimentiranjem z različnimi materiali na armirani slikarski podlagi vstopa s podobo v prostor kot z rezultatom slikarjeve intuitivne senzibilnosti.

Retrospektiva Rudolfa Kotnika, ki je v galeriji Posavskega muzeja v Brežicah na ogled še do 27. avgusta 1994, razkriva mojstra, kot ugotavlja Meta Gaberšek Prosenec, ki je podobi slovenskega slikarstva dodal nove poteze, ki ponujajo vzporednico informela tapie-jevske smeri. S pomočjo izbranih znakov z uporabo neslikarskih materialov in spontane ritmičnosti barvnih linij neposredno izraža tisto lastno duhovno dediščino, ki jo preljuje v izjemno umetniško pripoved.

JOŽICA VRTAČNIK LORBER

SLOVITI SLOKARJEV KVARTET POZAVN PRI NAS

NOVO MESTO - V okviru novomeških poletnih večerov bo v atriju kapiteljske prošnje v soboto, 27. avgusta, ob 21. uri nastopil svetovno znani Slokarjev kvartet pozavn, ki ga odlikuje odlična tehnika igranja in izrazit občutek za muziciranje. Izvajal bo dela Bernsteina, Mortimerja, Sponge, Francka, Locilleta, Tomasija, Koetsierja in Ryserja. Kvartet sestavljajo trije tuji umetniki in Slovenec Branimir Slokar, profesor za pozavno na visoki glasbeni šoli v Koelnu.

LOZAR V GANGLOVEM RAZSTAVIŠČU

METLIKA - Jutri ob 20. uri bo v okviru kulturnega dogodka M v Ganglovem razstavišču metliškega gradu otvoritev razstave akademskega slikarja Roberta Lozarja.

VEČER UMETNIKOV - Zapiske potovanja: razstavo, ki je na ogled v brežiški Galeriji Meke, so sestavili Massimo Bazzo, Piero Conestabò, Ema Ferjančič Fric, Giordano Garuti, Roland Grasser, Alojz Konec in Piero Marcucci. Ob otvoritvi razstave likovnih umetnikov je Danijela Meke povabila med drugimi k sodelovanju Petra Groninga, direktorja glasbene šole v Celovcu. Svoje delo je opravil temeljito, saj je z bogato zbirko tolkal iz celega sveta, s poldrugim metrom improviziranega glasbila, z nekaj grammi elektronike in seveda s svojimi spretnimi rokami in ussti dosegel enkratni umetniški učinek, ki bi sodil tudi kam v Križanec in ne "samo" na prostor pred brežiškim gradom. (Foto: L. M.)

Likovna iskanja amaterja

Naivni kipar Karel Vidmar ima svojo "razstavno galerijo" kar okrog svoje hiše v Starem Logu pri Kočevju

STARI LOG PRI KOČEVJU - Kdor se vozi od Dvora proti Kočevju, v Starem Logu gotovo opazi na vrtu pri hiši št. 20 več lesenih kipov, med njimi tri velike: dva boksarja in bika. Njihov avtor je Karel Vidmar, upokojeni česar, ki je bil rojen leta 1916 v Stavči vasi pri Dvoru, zdaj pa že dolgo živi v Starem Logu. Zaradi kipov se ustavi pri njih veliko domačinov in tujcev, ki pa kipe predvsem fotografirajo, redki pa tudi kupijo.

"Že pred mnogimi leti sem pri Belem kamnu našel veliko leskovno, ki je bila podobna otroški glavici. Doma sem jo samo še malo uredil in dopolnil ter pokazal prijatelju Robidi, ki je moje delo in delo narave pohvalil. Potem sem našel spet nekaj podobnega in tako se je začelo."

Kasneje je manjše kose drevesnih debel obdeloval z motorno žago in sekuro tako, da je ustvaril prve kipe, ki še danes krase pročelje garaže, v kateri ima svojo delavnico, nekaj pa jih je tudi po vrtu. Pred petimi leti je oblikoval prvega boksarja, nato še drugega, ki je nastal iz drevesnega debla, ki ga je odžagal tako, da je dobil obliko trupa in nog do kolena, nato je temu dodal še glavo, noge in roke.

Karlovi kipi so obdelani le z žago,

sekiro in obličem, se pravi, da delujejo grobo. Pravi, da nima primerne orodja za finejšo obdelavo. Največ kipari pozimi, ko ni drugega dela. Pravih razstav ni imel še nikjer, sicer pa ima pravo razstavo v naravi, kar okoli svoje hiše v Starem Logu.

J. PRIMC

Karel Vidmar s svojim izdelkom.

PARTNER d.o.o.
TRGOVSKO IN STORITVENO PODJETJE
METLIKA

Staneta Rozmana 23 Tel./Fax: (068) 58-183
Mestni trg 10 58-694
68330 METLIKA

vabi k sodelovanju
ekonomiste — ek. tehnike — računaln. ing. — rač. tehnike

1. ZA PRODAJO PISARNIŠKE IN RAČ. OPREME IN MATERIALOV
  - 1 sodelavec za Belo krajino,
  - 1 sodelavec za Dolenjsko.
2. ZA POGODBENO SODELOVANJE IZVAJANJA VSEH VRST ZAVAROVANJA ZAVAROVALNICE MARIBOR IN PRODAJO NOVOLETNIH REKLAMNIH MATERIALOV
3. ZA IZVAJANJE KNJIGOVODSKIH STORITEV ZA DOLENJSKO (zagotovitev del. prostora — delo na domu)

JELOVICA
Lj. Škofja Loka, tel.: 064/631-241, fax: 064/632-261

NA KŽS V GORNJI RADGONI
od 20. do 28. avgusta '94 v hali H2
in na prodajnih mestih JELOVICE v Sloveniji:

NOVO MESTO, Ulica talcev 2, tel./fax: 068/323-444, METLIKA, Cesta XV. brigade, 068/58-716, KRŠKO, CKŽ 21, 0608/21-236, BAVEX Trebnje, KERA TRADE Zagorje ob Savi, MK TRGOIMPEX Kočevje

CENTR
za **IZOBRAŽEVANJE**
in **KULTURO**

LJUŠKA UNIVERZA
TREBNJE
68210
Kidričeva 2
tel. 068/44558
fax. 068/44183

Razpis za šolsko leto 1994/95 Izobraževanje ob delu

I. OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE

II. PROGRAMI USPOSABLJANJA — USO II.

1. Zidar za zidanje in ometavanje
  2. Polaganje keramičnih oblog
  3. Kuharski pomočnik
  4. Natakarski pomočnik
- Pogoji za vključitev:
- izpolnjena osnovnošolska obveznost
  - ustrezno zdravniško spričevalo

III. DVOLETNI PROGRAMI POKLICNIH ŠOL
(II. stopnja zahtevnosti)

1. Kmetijski delavec
  2. Kmečka gospodinja
  3. Živilski delavec (poklic: živilski delavec v pekarstvu)
- Pogoji za vključitev:
- izpolnjena osnovnošolska obveznost in končan 6. razred osnovne šole
  - ustrezno zdravniško spričevalo

IV. TRILETNI PROGRAMI POKLICNIH ŠOL
(IV. stopnja zahtevnosti)

1. Kmetovalec / poklica: — poljedelec — živinorejec — sadjar — vinogradnik
  2. Kmetovalka — gospodinja / poklic: — kmetovalka — gospodinja
  3. Trgovec / poklic: prodajalec
  4. Prekvalifikacija v poklic prodajalec
- Pogoji za vključitev:
- dokončana osnovna šola
  - možnost prekvalifikacije iz drugih programov

V. DIFERENCIALNI PROGRAMI

1. Trgovinski poslovodja (1,5 leta)
  2. Strojni tehnik (2 leti)
- Pogoji za vključitev:
- končana ustrezna triletna poklicna šola

VI. ŠTIRILETNI PROGRAMI (V. stopnja)

(dokvalifikacija, prekvalifikacija)
— Ekonomsko-komercialni tehnik
— Oblikovanje — modni oblikovalec — industrijski oblikovalec
— Upravni tehnik

VII. VIŠJA POSLOVNA ŠOLA
EKONOMSKE FAKULTETE LJUBLJANA

Pogoji za vključitev:
● dokončan katerikoli štiritletni program srednje šole (V. stopnja zahtevnosti)

Program je namenjen tudi diplomantom drugih strok (strojne, gradbene, elektro itd.), ki se kot vodstveni ali vodilni delavci srečujejo z ekonomsko, poslovno in organizacijsko problematiko. Podrobnejše informacije o organizaciji izrednega študija, pogojih vključitve, vpisnih rokov, vpisni dokumentaciji itd. lahko dobite na gornjem naslovu vsak dan od 8.00 do 16.00 ure. Predprijave sprejemamo pisno ali po telefonu, o uradnem vpisu boste obveščeni pisno.

OSNOVNA ŠOLA DRAGOTIN KETTE NOVO MESTO, Šegova ul. 114

razpisuje

prosta delovna mesta:

- 2. VZGOJITELJA - specialni pedagog DP, pogoj višja ali visoka izobrazba
- 1 NOČNEGA VZGOJITELJA - specialni pedagog DP, pogoj višja izobrazba
- 1 VARUHA za delo z duševno prizadetimi otroci, pogoj srednja izobrazba

Vsa delovna mesta se razpisujejo za določen čas (od 01.09.1994 do 31.08.1995).

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom pošljite v osmih dneh po objavi razpisa na gornji naslov. O izbiri bodo kandidati obveščeni v zakonitem roku.

za
OKNA,
VRATA,
SEŃILA,
mont.STENE, prenavo OKEN

10% got. popust

got. popust
sejamski
popust

+5% popust

JELOVICA
Lj. Škofja Loka, tel.: 064/631-241, fax: 064/632-261

NA KŽS V GORNJI RADGONI
od 20. do 28. avgusta '94 v hali H2
in na prodajnih mestih JELOVICE v Sloveniji:

got. popust
sejamski
popust

5% za stanovanj. in

+3% počitniške HIŠE

...obiščite nas na KŽS

Z našimi na dirki pod vročim sicilijanskim soncem

Ljubitelji kolesarstva so vse poti prejšnji teden vodile ne v Rim, temveč na otok sredi Mediterana. Od 15. do 28. avgusta namreč v sicilijanskih mestih Palermo, Capo D'Orlando, Catania in Argigento poteka svetovno kolesarsko prvenstvo. Najboljši med profesionalci in med amaterji tu merijo svoje moči.

Želja bodriti ekipo Slovenije, z njo doživeti uspeh, nas je nekaj Novomeščanov pretekli petek vodila proti jugu. Gotovo so vsi, ki so nas srečevali, vedeli, kam je namenjen kombi z napisom CICLO TEAM SLOVENIA, možak pri vstopu na trajekt za Sicilijo pa si nas je še posebej ogledoval, misleč: "Čudni so tile kolesarji" in nas spraševal, če gremo tekmovat. Kje pa! Naši fantje: Borut Rovšček iz kranjske Save, Andrej Hauptman, Martin Hvastija in Sašo Sviben iz ljubljanskega Roga in tisti, še posebej "naši": Sandi Papež, Gorazd Štangelj, Marko Baloh, Brane Ugrenovič in Boštjan Mervar iz novomeške Krke, so prišli skoraj teden dni pred nami in se takrat že podili po sicilijanskih cestah. Za trening, seveda.

Odlična prva predstava Slovencev

Zamislite si najbolj vroč dan letošnjega slovenskega poletja. Taka je bila nedelja, 21. avgusta, v Palermu. Ob enajstih dopoldne, v neposredni bližini čudovitega velodroma, kjer so ves teden potekale dirke na pisti, je bil start moštvenega kronometra. Brane Ugrenovič, Marko Baloh, Martin Hvastija in Sašo Sviben so bili tisti, na katere smo izmed 15-ih ekip čakali mi. 10. mesto so jim in so tudi sami pred dirko napovedovali.

Ko so se fantje pognali na razbeljen asfalt, so verjetno pozabili na to, da so prvič skupaj v ekipi, da imajo slabša kolesa od drugih, kajti na merjenih četrtninah 100-kilometrskih proge so bili precej boljši od tistega 10. mesta.

Italijani so bili nepremagljivi. Mnogi so pričakovali dvoboj njihove ekipe z nemško, vendar so bili domačini premočni. Prednost so pridobivali iz kilometra v kilometer. Po polovici proge je kazalo, da se bosta za tretje mesto borili Švedska in Francija, ki sta imeli do sekunde enak čas. Naši pa so se kosali z Belorusi. Deveto in osmo mesto so si na merjenih na 27,5 kilometra, 50,2 ter 77,5 "podajali" tako, da so naši na 100-tih kilometrih "prestregli" boljšega. Z osmim mestom so tako izenačili drugo najboljšo slovensko uvrstitev na svetovnih prvenstvih doslej. Veselja nismo skrivali ne navijači ne naši

štirje junaki. "Vroče, vroče, vroče je bilo," je rekel Martin. Marko pa: "Premalo tekočine smo dobivali. Skoraj bi dehidrirali. Ampak glede na to, da smo bili prvič skupaj, smo se zelo dobro ujeli. Čas ni bil ravno najboljši, z mestom pa smo zadovoljni."

Kako tudi ne bi bili, saj je ravno osmo mesto še pomenilo neposredno uvrstitev na olimpijske igre 1996. leta v Atlanti. "Zdaj se gremo pa kopati!", so se odločili fantje, ki si morske vode zaradi priprav cel teden niso mogli privoščiti. Toda kdo ve, če niso bili z mislimi že na naslednji dirki.

Novo mesto na UCI

V Palermu pa sta poleg tekmovalcev slovensko kolesarstvo zastopala tudi predsednik kolesarske zveze Slovenije Dušan Janežič ter predsednik kolesarskega društva Krka Jože Peterlin. Udeležila sta se kongresa Mednarodne kolesarske zveze (UCI).

Na njem so med drugim sprejeli osem novih članic ter spremembo statuta na mestih, ki zadevajo doping, in ga tako uskladili z olimpijskim. Predstavnica Slovenije sta se tudi dogovarjala o tem, kako bi v Sloveniji dobili mednarodne sodnike, ki jih sedaj nimamo. Na kongresu sta predstavila tudi Novo mesto kot gostitelja svetovnega mladinskega kolesarskega prvenstva leta 1996. Vsi

Sandi Papež je v Slovenski reprezentanci najbolj izkušen kolesar in je po mnenju strokovnjakov manjkal v moštvo za ekipni kronometer, ki bi se z njim in Štangljem namesto na osmo lahko uvrstilo okoli petega mesta.

udeleženci so predstavitveni film in drugo številko biltena sprejeli z navdušenjem, odobravanjem in pohvalami.

Pa še nekaj bo drugače od palermskega kongresa UCI naprej: naslednja, tretja, dirka po Sloveniji je uvrščena med etapne dirke kategorije open, kar pomeni, da bodo na njej lahko nastopili tudi profesionalni kolesarji. V Palermu dogovori za novomeški velodrom

Jože Majes, vodja priprav na mladinsko kolesarsko prvenstvo ter Marjan Zupanc, odgovoren za gradnjo velodroma sta se v Palermu pogovarjala z arhitektom Ralphom Schürmanom, avtorjem najboljših kolesarskih pist, kot sta olimpijski v Barceloni in Atlanti. Pogodbo za pisto, ki bo stala okrog milijon šesto tisoč nemških mark, bosta arhitekt Schürman in izvajalec, novomeško gradbeno podjetje Pionir, podpisala v začetku prihodnjega meseca v Novem mestu.

Pista, dolga 250 metrov, spada med manjše, vendar so ravno te tiste, ki dopuščajo hitrosti do 85 kilometrov na uro in na katerih se lahko postavi svetovni rekord. Ker so

Naslov svetovnega prvaka v cestni vožnji je med kolesarji najbolj cenjen, saj je do njega najtežje priti, v gneči pa se lahko zgodi marsikaj. Pred dirko so naši največ možnosti za dobro uvrstitev pripisovali Gorazdu Štanglju.

pred gorsko cestno hitrostno dirko na gorjance

Domen Staut, naš najmlajši as

Za svoja leta je eden najobetavnejših in najmlajših tekmovalcev v gorskih in cestno hitrostnih dirkah v Sloveniji, Domen Staut z Gorice na Krškem polju, zelo resen. Polnoletnost je že kar malo nestrpno pričakoval, saj je bil že lep čas gojen za vrhunske dosežke. To je dokazoval v kartingu, od koder se je nenadejano poslovil, ko so mu začeli metati polena pod noge celo nekateri športni funkcionarji. Ti naj bi skrbeli za poštenost in regularnost tekem. A očitno je Domen prehitro dozoreval v vrhunskega tekmovalca in takšen razvoj ni bil v skladu z računi nekaterih funkcionarjev. Združeni organizatorji in nekateri tekmovalci so začeli iskati dlako v jajcu, ko je Domen začel premočno zmagovati v dirkah za pokal Daihatsu. Deset in več sekund prednosti je v avtomobilizmu ogromno, še zlasti, če gre za tako rekoč do pičice enako močan avtomobil. Navada Domnovega očeta Tomislava (nekoliko starejši tekmovalci se Toma Statuta še dobro spominjajo kot enega najboljših slovenskih tekmovalcev v avtomobilizmu), da s sabo na dirke nosi vso tehnično dokumentacijo, se je pokazala kot dobra. Avto Stautovih namreč redno po dirkah pregleduje tehnična komisija in kljub posplošenim namigovanjem tekmecev, češ kaj neki se skriva pod pokrovom motorja Stautovih, doslej niso odkrili nikakršnih nepravilnosti.

In v čem se kaže prednost Domna Stauta, ki so mu količikaj objektivni opazovalci nedavno sevniške gorske hitrostne mednarodne dirke na Studenec znova morali priznati izreden talent? Njegov oče, 43-letni podjetnik Tomo, ki sicer prihaja iz Ljubljane in se je udomil na Gorici, pravi, da je Domen že presenetljivo preudaren voznik in da zna izbrati pravo krivuljo drsenja skozi ovinek. Domen je začel dirkati v kartingu s 60 cm motorjem in že prvo leto je bil državni podprvak. Leta 1989 pa je postal državni in republiški prvak v razredu 100 cm junior. In po petih letih se je zalomilo na mednarodni

dirki v Portorožu, ko je 13-letnemu fantiču stopil pred gokart, ki je drvel s 160 km na uro, štarter. Domnov oče Tomo je videl, kaj bi se sinu in štarterju lahko pripetilo ob takim nenavadnem obnašanju moža, soodgovornega za varnost tekmovalcev. In ker ni dobil niti ustreznega pojasnila ne moralnega zadostjenja, je sklenil, da Domen ne bo več takole tjavendan nosil glave napredaj.

Na drugi dirki v Sevnici je Domen že zmagal in ponovno na letališki stezi v Cerkljah, kjer je drugouvrščeni zaostal za Stautom kar 14 sekund. ABC sport je lani vložil protest. "Naš avto so v Ljubljani odprli. To se je zgodilo po 6 letih prvič, da so komu odprli motor, menjalnik, skoraj vse "drobovje". Našli niso nič sumljivega. Avto smo domov pripeljali v

Domen Staut

lesene, tudi bolj ustrezajo kolesarjem, privlačnejše pa so tudi za gledalce. "Dokler v Novem mestu ne bo velodroma, ne bo prvaka," pravi Jože Majes, ko razmišlja o tem, da mora vrhunski kolesar že kot otrok začeti voziti na pisti in šele nato na cesti. Čeprav bo pista dokončana do prihodnje jeseni, bomo Slovenci na novomeškem svetovnem mladinskem prvenstvu že imeli svoje kolesarke in kolesarje.

JERCA BOŽIČ

treh kartonskih škatlah. Za vsako pritožbo je treba plačati 200 mark. Tisti, ki se pritoži, mora natančno opredeliti, zaradi česa se pritožuje, tako pa je šlo za nedorečenost. Ko je šla informacija v javnost, ni nihče več spraševal, prej so pa klicali po telefonu kot za stavo tekmovalci in funkcionarji. Le redki mediji so to objavili," se hujuje Tomo Staut, lastnik podjetja Pagrat. Njegovo tekmovalno moštvo Pagrat PC Racing Team West Olimpija, v katerem je prva violina sin Domen, on kot svetovalec in nekakšen menadžer ter izvrstni mehanik Ivan Tomše - Tarzan iz Ribnice, ima za glavnega pokrovitelja kanadsko multinacionalno Petro Canada. Zaenkrat uporabljajo tista olja, ki so na voljo v trgovinah. Že s tem so zelo zadovoljni. Bodo pa v kratkem dobili prek brežiškega podjetja Progres še olja in dodatke za racing program. Nekoliko lažje pa pridejo s proračunom skozi še zaradi pomoči Cafe Pole, Vulkanizerstva Unetič in Stil bara.

"Domnu zelo zaupam. Hodim tudi na njegove treninge. Doslej še ni imel kakšnega karambola. Tudi sama hitro vozim, čeprav ne več tako kot včasih," pravi Domnova mati Ana-Marija. Domnova starša se vozita običajno s Fordom Cosworthom (250 KM), Domen pa se prevaža s Cliom 16 v (140 KM). Starsšem je nekoč rekel, da gre s prijatelji v disko klub, v resnici pa je ta 180 cm visoki in okrog 65 kg težak mladenič s svojo družino zavil proti Gorjancem, kjer so prijatelji ponoči zavarovali cesto, on se je pa malo popeljal za trening. Domen seveda uživa v hitri vožnji, najhitreje se je peljal (250 km na uro!) z lancio integrale, z očetovim fordovom pa "le" 240 km na uro. Običajno pa spoštuje cestno prometne predpise. Na televiziji rad gleda predvsem rallyje. Ne pohajkuje po gostilnah, je dober smučar, saj je že tekmoval za krški smučarski klub. Končal je srednjo elektro šolo v Krškem - šibki tok, razmišlja pa o nadaljnjavi študiji na mariborski ekonomski fakulteti. Letos je v tekmovanju za pokal Daihatsu premočno v vodstvu s 4 zmagami in enim drugim mestom. Upa tudi na končni uspeh. Če bo šlo vse po načrtih konec avgusta še na gorski cestno hitrostni dirki na Gorjance, bo naslov državnega prvaka Domnu Stautu že blizu. Želi si le, da med dirko ne bi deževalo, saj je takrat ta cesta še posebej nevarna.

PAVEL PERC

ADRIATIK
d.o.o.

PRODAJA VOZIL

Smrečnikova 45 (vrtnarja)
Novo mesto
Tel./fax: 068/324-424

Izkoristite priložnost!

Še do konca meseca OPLOVA vozila po starih cenah.

CORSA, ASTRA, VECTRA, OMEGA

in ostali tipi Oplovih vozil

na 4-letni kredit s pologom ali brez.

Ugoden leasing!

40. mednarodni vinogradniško - vinarski sejem

Nazdravite štiridesetletnici mednarodnega vinogradniško vinarskega sejma! Izberite vino za zdravico skupaj s priznanimi enologi med stotinami najplemenitejših svetovnih vin. Pokukajte v vinsko zgodovino in običajte slovenske in zamejske vinorodne regije kar v Ljubljani.

od 29. avgusta do 3. septembra, od 9. do 19. ure na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani

Ko vino razodene svoje skrivnosti...

LJUBLJANSKI SEJEM

Stoji učilna zidana, pomnik nekdanjih dni

Zanimiva in bogata je naša preteklost. Že od rane mladosti bi nas morali seznanjati z njo in nas učiti, da bi bili ponosni na vse, kar je del našega življenja. Šola je prav gotovo tisto, kar v svojem življenju spozna vsakdo. Sklenila sem, da grem po zarskih poteh preteklosti spet v šolo. Pri tem sem se oprla na šolski in župnijski arhiv. Do rodne doline in zlasti do šole, kjer sem bila deležna prve izobrazbe, čutim poseben dolg.

Moja prva šola se je imenovala Šmihel pri Žužemberku. Če se peljete po prelepi dolini Krke proti Ljubljani, jo boste opazili že s ceste nekaj kilometrov dlje od Žužemberka.

Iz šolske kronike sem zvedela, da so s poukom v naši fari začeli dve leti pred začetkom gradnje šole. Pouk je potekal kar pri organistu Mihaelu Lavriču. Šolsko poslopje so začeli graditi 17. listopada 1885. leta. Bilo je seveda mnogo manjše od sedanjega in predvsem nižje. Prvi potrjeni učitelj na šoli je bil Josip Perko. Kakšno naključje! Zadnji moj ravnatelj šole se je tudi pisal tako, le da med njima ni prav nobenih sorodstvenih vezi.

Takrat se je pouk začel sredi oktobra, učitelji pa so hodili na konference v Trebnje ali v Novo mesto. Za šolo so še pisali, da stoji v Šmihelu poleg Žužemberka.

Potres, hude zime, boleznj in potem še vojna

Iz kronike vem, da je leta 1894 petnajst minut čez enajsto zvečer kraj stresel hud potres. Zima tega leta je bila tako huda, da iz nekaterih vasi otroci celo zimo niso mogli v šolo. In tudi naslednje leto je bila spet huda zima. Več kot pol otrok je zbolelo za ošpicami.

V šolskem letu 1903/4 so razširili šolsko stavbo in poskrbeli tudi za učiteljsko stanovanje. Tudi tokrat je bila zima huda, s snežnimi zameti, izbruhnila je škrlatinka. Prava epidemija! Iz moje Drašče vasi otroci en mesec niso smeli v šolo. Več jih je celo umrlo.

Slabim letinam, hudim zimam, boleznim in pomanjkanju je sledilo še hujše gorje - 1. svetovna vojna. Pouk je bil takrat samo dvakrat na teden, saj so otroci morali pri delu nadomestiti fante in može, ki so bili na fronti. Iz moje vasi, ki je takrat štela 27 hiš, so jih poklicali 28.

V šolskem letu 1917/18 je prišla k nam za učiteljico Franica Bezljaj. Dolgo je ostala v vasi in spomini nanjo so še živi. Takole mi je o njej pripovedovala sovaščanka Micka: "Srednje postave je bila pa kite je imela. Nasploh je bila zelo skromna in skromnosti je učila tudi nas. Pri nji je živela mama. Imeli sta kozo, ki jima je dajala mleko. Ko je koza povrgla, nista nič vedeli, kako bi. Kovter je dala pod njo, ko kake porodnici."

Takoj ko je mlada učiteljica prišla, je nabavila nove šolske klopi, dala je popraviti štedilnik, ki je kadil, in vodnjak na dvorišču, ki je počil ob potresu. Tisto leto je v velikih počitnicah izbruhnila epidemija grize, potem še oslovski kašelj, a zgodilo se je tudi nekaj pre-

lepega. V šolskem letu 1920/21 so se otroci z vozovi odpeljali na izlet v Stično in na Grm pri Novem mestu. Takrat je bil v šoli pouk-darek na kmetijstvu in ročnem delu. Izlet je lepo uspel in že naslednje leto je bil šolski vrt vzorno obdelan, da je služil tudi kot učilo otrokom in odraslim. Učitelji so namreč v zaostalo okolje prinašali izobrazbo tudi odraslim.

Če učna moč boleha...

V šolskem letu 1923/24 je prišel v našo faro župnik Alojzij Zupanc in ostal tam do svoje smrti leta 1974. Spoštovan je bil zaradi svoje poštenosti, dobrodušnosti in predvsem zaradi velikega zanimanja za zgodovino fare in zgornje krške doline. Njegov arhiv je neizčrpen vir podatkov o naši preteklosti, skoraj vsaka družina lahko tam odkriva svoje korenine. Tudi v 2. svetovni vojni je ostal pokončen in pravi pastir svojih faranov. Žal mi je, da mu kasneje nisem izpovedala svojega spoštovanja.

Pogled na Šmihel preko Krke

Šola v Šmihelu pri Žužemberku

V šolski kroniki iz tistega časa so zapisane tudi stvari, ki se jim grenko nasmehnem. Na primer navodilom, kako naj se učitelji oblačijo v šoli in izven nje: "Če učna moč boleha dvanajst mesecev in več, preneha njemu služba in nastopiti je treba pokoj..." Ne, temu se nisem nasmejala. Tudi temu ne, da je treba roditeljske sestanke naznaniti policijski oblasti. Uboge učiteljske pare!

Dopisi so prihajali v glavnem iz Beograda. Na šoli je bilo ukazano praznovati vse rojstne dneve in godove Karadžordževićev, vse obletnice srbskih bitk, prepovedano pa je bilo veliko veliko reči.

V šolskem letu 1929/30 je šola dobila podobo, ki jo ima še danes. Nadgradili so jo za eno nadstropje, kjer so lepa učiteljska stanovanja. Naslednje leto je vrt dobil betonsko ograjo, dokupili so še malo zemlje in nanjo postavili drvnic ter vse skupaj ogradili z žično ograjo. Še dobro, da so to napravili, kajti v letih, ki so sledila, je pri nas in v svetu zavladala huda gospodarska kriza, ki so ji pomagale še izredno slabe letine, ki so si sledile ena za drugo. Poljščine je pomagala uničevati še toča. Zasluzka tako in tako ni bilo nobenega, zavladala je lakota. Ljudje so se množično odpravljali s trebuhom za kruhom, nekateri služiti k premožnejšim, drugi čez veliko lužo v Ameriko, Argentino.

"Konjski zob" za poti

Tisto leto (1934/35) je med šolarji razsajal mumps, naslednje leto pa strašna epidemija grize. O tej grizi ljudje govorijo z grozo še danes. Obolela je skoraj cela fara. Kar 120 so jih odpeljali v bolnišnico, med njimi 33 otrok, 10 jih je umrlo. Vasi so razkuževali in smrdele so po apnu in lizolu. Zapore vasi so bile dolge, župnišče se je spremenilo v ambulanto postajo. Takrat je v vas prvič pripeljal rešilni avtomobil.

Zveze med vami so bile zelo slabe. Bolnike so vozili do župnišča kar v samokolnicah ali šajtrгах. Beda je bila tako velika, da so iz tako imenovanega bednostnega sklada poslali za pomoč banatsko koruzo, ki so ji ljudje rekli "konjski zob", ker je bila tako velika. Delili so jo kot plačilo tistim, ki so delali nove poti med vami. Sedem dni dela za mernik koruze! A ljudje bi delali še več, če bi smeli, in za nižje plačilo. Celo dobri gospodarji so hodili prosit za živež, da so lahko preživljali številne družine. V revščini in pomanjkanju je bilo samo otrok dosti, kolikor jih je pač Bog dal.

Na ta način so najprej povezali Šmihel s Klečetom, nato so potegnili pot do Drašče vasi. Tej poti so rekli kar Točna pot. Še danes je skoraj taka kot takrat, le malo širša. Naredili so tudi pot med Šmihelom in Plešivico.

Kot podobi z oltarja

V tistem letu je iz šole odšel učitelj Lovro Korenčan. Sedem let je poučeval. Pri ljudeh je bil zelo priljubljen. Zgradil je sadno sušilnico, ustanovil sadjarsko podružnico, napravil drevnico ter naučil mlado in staro cepiti sadno drevje. Bil je vse: učitelj, organist, režiser, sadjar. Z otroki je tudi pogozdov.

Na njegovo mesto je prišla brezposelna abiturientka Julijana Vilfan iz Žabnice pri Škofji Loki. To je bila že moja učiteljica! Še danes jo vidim v rdečem kostimu, v snežnobeli bluzi s čipkastim ovratnikom, na glavi velik rdeč klobuk. Vedno je bila ljubezniva, nasmejana. Strašno rada sem jo imela, pa ji tega nisem znala nikoli pokazati kot večina od nas ne. Tisto leto, tako piše v kroniki, je bila spet strašna zima. Revščina je bila taka, da smo bili v šoli skoraj brez šolskih potrebščin.

Naslednje leto je odšla v pokoj Franica Bezljajeva. Preselila se je v svojo hišo v Ljubljani, kamor so jo nekdanji učenci pogosto hodili obiskovat. Ko je umrla, stara skoraj sto let, so jo mnogi spremenili na zadnji poti. Spoštovali so jo in ji hvalile za vse, kar jim je dala. Še zdaj govorijo o njej.

Tisto leto je prišla na šolo še ena mlada učiteljica, Justina Kučič iz Rogatca. Tako smo imeli dve mladi, elegantni učiteljici. Kadar sta elegantni prišli v našo vas, je med otroki nastal pravi preplah. Zbežali smo v hiše in stra-

homa opazovali učiteljici izza priškrjenih oken ali vrat. Za vse na svetu nas nista smeli videti umazane in raztrgane! Za v šolo in cerkev smo imeli malo boljše obleko, čevlje smo si sposodili pri starejših bratih in sestrah, če je bilo mrzlo, sicer pa smo bili vedno bosi. Oni dve pa kot podobi z oltarja. Drugega sveta tako nismo poznali.

Neizmerno sem vesela, ko opazujem zdaj otroke v "moji" šoli. Lepo so oblečeni, naravnost v oči me gledajo, pogumno odgovarjajo na vprašanja, se sproščeno smejijo. Mnogo manj jih je, kot je bilo nas, šola je samo še podružnica, samo za učence prvih štirih razredov, potem pa se vozijo v Žužemberk. Stene v obeh razredih so polne risb. Občudujem njihovo ročno delo, poslušam vodjo šole, Silvo Papež, ki je pri nas pognala korenine in vsa živi s šolo.

Menda se ne bo kdo spomnil in ugotovil, da se ne spleča imeti šole za tako malo otrok! Šola v takih krajih ni samo pouk, je središče kulturnega življenja, vsega lepega. Tako smo šolo pri nas vedno gledali in naj bo še naprej tako.

Skoraj dve leti brez pouka

Pojdimo spet v preteklost! Moj zadnji ravnatelj na tej šoli, Jože Perko, mi je pripovedoval, kako je nadaljeval z delom v sušilnici in drevnicah, kako je sam in z otroki po vaseh cepil drevje, na šolskem vrtu pa v sodelovanju s tovarno v Rušeh preizkušal umetna gnojila. Ves čas je šola izobrazevala tudi odrasle. Tisto leto pred drugo vojno je bilo v šoli toliko otrok, da jih je 72 sedelo na prostorih za 52! Večja ko je bila revščina, več je bilo otrok in mogočnejše cerkve so gradili. Tudi pri nas.

Med okrožnicami berem: "Vse učiteljice morajo imeti v šoli halje temnejše barve. Isto se priporoča tudi učiteljem." Jaz pomnim samo svetle barve.

Pripravljali pa se je krvavi ples 2. svetovne vojne. Ravnatelj je moral pozimi za sedem tednov na orožne vaje, spomladi še za šest in še poleti mu niso dali miru. Ves pouk so usmerili k praktičnim zahtevam tistega časa. Veljalo je geslo: Izrabimo vsak košček zemlje! Na šolo so začeli prihajati dopisi o uporabi plinskih mask za državne uslužbence.

Potem je stara Jugoslavija razpadla. Strmeli smo v bežeče vojake, ki so odmetavali orožje in strelivo. Nekateri so potem metali v Krko dinamit in po vseh hišah je bilo polno mesa: soljenih, pečenih, posušenih rib...

Kmalu za tem smo strmeli v kolone italijanske vojske, ki se je peš, na motorjih in v kamionih valila proti Žužemberku po drugi strani Krke. Celo mahal si v to, drugi v drugo hri, da bi vedeli, kaj nam prinašajo.

Med dopisi, ki so prihajali na šolo, so bila navodila za obnašanje do okupacijskih sil. Povabili so se dvojezični napisi, na stenah razredov slike dučaja in kralja Emanuela II. Že 3. maja 1941 smo bili priključeni k Ljubljanski pokrajini. Živež je bil na karte. Ljudje so prestrašeni odhajali eni v to, drugi v drugo vojsko, vrstili so se napadi, bombardiranja, vojske so se menjavale...

Ob izbruhu 2. svetovne vojne je bilo v naši fari 876 prebivalcev, v šoli pa kar 197 šolarjev. Ko se je vojna končala, je 83 naših ljudi ostalo v znanih in neznanih grobovih. Med njimi tudi moj oče, ki je bil ubit v času roške ofenzive, večina naše družine je bila pregnana v zloglasni italijanski koncentracijski taborišči Rab in Gonars. Šolsko leto 1941/42 je bilo grozljivo. Poslali so me služiti, tam pa nisem mogla v šolo, ki sem jo vedno imela tako rada. Ko se je mama vrnila, sem prišla domov, a pouka skoraj ni bilo... Skoraj dve leti v času vojne pri nas ni bilo pouka.

Učitelj Franc Mrvar, ki je prišel na šolo, me je pripravil na sprejemni izpit za nižjo gimnazijo v Novem mestu. Samo mene. Da bi postala učiteljica, kot je on ali pa moja prva učiteljica Julka. O čem takem se pomislila nisem. Samo ena v fari je bila učiteljica in gledali smo jo z največjim spoštovanjem.

A zgodilo se je tudi to. In naj bo tale zapis kot odpuščanje vsem, ki jih hvaležno nosim v srcu, in mojim rojakom, da osvežijo spomin na preteklost.

IVANKA MESTNIK

naše korenine

Od gostilne do šivalnega stroja

Ko je bila Marija še Mimi, to pa je bilo že davno, tam v tridesetih letih tega stoletja, je rada hodila k stari mami v Vavtovas. Z mamo Ančko, ki je bila nekoč Hrovatova iz Vavte vasi, se je z Drske peš odpravila skozi Brod, Srebrnič, Potok in Jurko vas. To je bila zanimiva in dolga pot za mlade in radovedne oči. Tam sredi polje se je bleščala tiha in lena Krka - vodne ptice so orale po njeni površini in ribe so se metale iz skrivnostnih globin ter s pljuskom padale nazaj v svoje mrzlo domovanje - in temnozeleni gozdovi so nemo čemeli na oddaljenih gričih in varovali svoje neštete skrivnosti. Številni ljudje so ju srečevali na beli prašni cesti in ju prijazno ogovarjali. Mater Ančko so mnogi poznali, saj je bila gostilničarka na Drski, kjer so se pogosto ustavljali na poti v Novo mesto. Takrat so bile lastne noge še najbolj zanesljiv način, da je človek prišel iz kraja v kraj in občestne gostilne so skrbele za to, da energije popotnikov ni zmanjkalo. Gostilna pa je bila tedaj tudi važno informacijsko središče. Če si hotel zvedeti, kje in po čem se kaj dobi ali povedati, kdo in kje kaj ima, si pač zavil v gostilno. Gostilničarji so bili pomemben vir informacij in dobro je bilo biti prijazen z njimi. Mimino mater Ančko pa so mnogi poznali še od prej, ko je bila kuharica v znani gostilni pri Štemburju v Kandiji. Tako sta se tudi spoznala, Mimin oče Janez in mati. Ona je služila pri Štemburju, on v sosednji gostilni Konda ob Krki.

Kot rečeno, pot v Vavto vas je bila za mlado radovedno deklico zanimiva, a Mimi, zdaj Aljančičeva Marija iz Bršljina, se je ne spominja le zaradi poti, ampak se najraje spominja cilja poti, Boštjanove domačije v Vavti vasi in izbe, v kateri je sedela njena babica. To je bila ženska častitljive starosti. Sedela je vzravnan v svojem stolu in vesela je bila obiska svoje hčerke, zlasti pa vnukinje. Obrnila se je k njej, dvignila kozarec in ji ga pokazala: "Glej Mimi, to mene pokonci drži." In s slovesno pobožnostjo je srknila požirek domačega vina z Gore, kakor so rekli z vinogradi obraščeni Straški gorici. Čez de-

vetdeset je bilo tedaj babici. Vino ji je pomagalo, saj ga je pila le po požirkih, nesmrtnosti pa ji ni dalo. Umrla je pri šestindesetdesetih. "Ne vem. Ne bi želela dočakati te starosti," pravi Marija. Od takrat, ko sta z mamo hodili v Vavto vas, je minilo veliko let. V začetku prihodnjega meseca jih bo sama dopolnila osemdeset. Tako čas beži.

Mimi je bila torej gostilniško dete. Ko sta se Ančka iz Štemburjeve gostilne in Janez Bezeg iz gostilne Konda poročila, sta se se naselila v Dobriču. Tu sta vzela v najem gostilno, kaj naj bi sicer drugega. In tu je privekala na svet mala Mimi. Bilo je to v dneh, ko se je pričela prva svetovna vojna. A se takratnega direndaja in Dobriča iz tistega časa Mimi prav nič ne spominja, kajti kmalu po njenem rojstvu se je mlada družina preselila na Drsko, kjer je mati vzela v najem gostilno, ki se je Mimi pač precej bolj vtisnila v spomin. To je bila gostilna v hiši nasproti sedanje gostilne Jakše na Drski. Tu je Marija preživljala mladost. Šolo je obiskovala pri nunah v Šmihelu, potem pa se je lotila uka šiviljstva. Kaj dosti druge izbire za mlado dekle v tistem času pač ni bilo. Še vedno pa je bila na prvem mestu gostilna. Še zdaj jo nanjo spominja vonj po pijači in tobačnem

Marija Aljančič iz Bršljina

dimu, ki se je zajedel v zidove, pohištvo in obleko. Potem je bil tu še tobak. Hranili so ga v posebnem predalu, zvitega v klobase, in mati ga je rezala ter prodajala možakarjem, da so z njim polnili svoje pipe. Vsak teden je Mimi pripeljala iz mesta ročni voziček, ki je bil zvrhan tobaka.

Mimi je počasi zrasla v Marijo, dokončala je šiviljski pouk in naredila pomočniški izpit, nato še mojstrskega in vse manj je bilo časa za gostilno. Treba je bilo pač misliti na lastno prihodnost in se posloviti od doma. Odšla je za kruhom v Ljubljano. Tam je nekaj let delala v šivalnem salonu, nato pa jo je druga svetovna vojna prignala domov. Vmes je našla tudi čas za romantiko, a jo je vojna hitro in brezobzirno prekinila. Na Jesenicah, ki jih je skupaj s prijateljico obiskovala, je spoznala Jožeta Aljančiča. Verjetno je se vzela že takrat, a so prišli Nemci in Jožeta odpeljali v Dachau. Ves čas vojne Marija ni vedela, kako je z njim. V taborišče Dachau so odpeljali tudi Marijinega brata Leona. Marija pa je imela veliko skrb za lastno preživetje in za starše. Vrnila se je na Drsko, kjer so medtem zaprli gostilno in preživljala vse tri s priložnostnim šivanjem. Svoje znanje pa je izkoristila tudi drugače. Z njo je navezala stike gospa Polhova iz Novega mesta, ji prinesla blago ter kroj in Marija je skrivaj šivala titovke za partizane. Veliko blaga, hrane in zdravil, je prenesla skozi rampe na Drsko, od tod pa je našlo pot naprej v gozd.

Tudi strahu in negotovosti poln čas vojne je minil. Brat Leon je za vedno ostal v taborišču, bolj okostnjaku kot človeku podoban pa se je vrnil Jože. Marijo je obiskal v Novem mestu, in ko se je nekoliko opomogel, je dobil službo - bil je železniški telegrafist - in z Marijo sta se poročila. Marija je bila trideset let po vojni šivilja v novomeški bolnici. Svojemu delu je ostala zvesta vse do upokojitve. Delo ni bilo lahko, saj so morale ženske prenašati težke bale blaga. Ničkoliko bolniških pižam, zdravniških opravil in oblek za ostalo bolnišnično osebje je v tridesetih letih dela ukrojila Marija, ničkoliko kalkulacij napravila. Vse je zdaj za njo. Tudi mož Jože je že pokojni. V njunem zakonu ni bilo otrok, vendar ima Marija veliko družino: sorodniki in sosedje jo radi obiskujejo in Marija, ki sama živi v svojem stanovanju v železničarskem bloku v Bršljini, jih rada sprejme. Tudi babica iz Vavte vasi pogosto zaide k njim na klepet.

TONE JAKŠE

NAGRADI V KRŠKO IN BOROVNICO

Žreb je med reševalci 31. nagradne križanke izbral **JOŽETA ZAJCA** iz Krškega in **ALEŠA ŽITKA** iz Borovnice. Zajcu je pripadla denarna, Žitku pa knjižna nagrada. Nagrajencema čestitam.

Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 5. septembra na naslov: **Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto**, s pripisom: **križanka 33**. Lahko pa križanko v pisemski ovojnici brez znamke oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva Dolenjskega lista.

REŠITEV 31. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 31. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: **PHIL, MENA, AERO, IRAK, PRAVNIK, IND, STARA, TRIATOON, LOJ, RANINA, TAM, SATAN, AN, OTOK, AJD, EVA, RAROG, INSERAT, BISTRANI, RADO, ARE, KREK, ARAM.**

prgišče misli

Nikoli ne sme denar pomeniti več kot samo sredstvo; kdor živi, kot da je pridobivanje imetja edini cilj življenja, podlega prevladi najbolj umazanega in zmedenega motiva, ki ga nudi življenje.

J. COOPER

Svobodna vedoželjnost učenje bolj pospešuje kot pa sila in strah.

A. AVGUŠTIN

Moje vedenje je bridek met proti niču.

T. KERMAUNER

Z roba družbe ni vrnitve, razen za redke posameznike, ki so zmogni izrednih naporov.

J. RUGELJ

NAGRADNA KRIŽANKA

33

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	LASTNINA	CERVENO ZBOROVSKO PETJE	BESEDE BREZ POUČARKE	OKRAJŠAVA ZA LANSKEGA LETA	VRSTA PEČINA	AVTOR JOŽE UDIR	ME AVSTRILJSKE SAMČARKE WACHTERJEVE	JAPONSKA UTEŽNA MERA	VZDEVEK AMERIŠKEGA PREDSED. EISENHOWERJA
BOJNA TROFEJA INDIJANCEV						GORSKI REŠ. COLN			
SVEDER ZA VOTLJENJE						ZHIAN POLJ. EKONOMIST (OSCAR)			
MAKEDONSKO KOLO				FRANCOŠKI FILOZOF (HYPOLITE, 1829-1893)					
SLOVENSKI GLEDALIŠKI REŽISER (SLAVKO)				STARI SLOVAN SKUPINA ČIT			RUS. SLIKAR, UTEBELJITEL SUPREMATIZMA (KAZIMIR, 1878-1938)		MESTO OB PRESHAN- SKEM JEZERU
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	IZRAELSKI ZUNANJI MINISTER (SIMON)	PREDSTOJNIK BANOVINE ZAPOR	DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	ANGL. POLAR. RAZISKOVALEC (JOHN)	DOMAČE ŽENSKO IME			PRVAK	MIRNO SČITJE
SVISLI			SLOVENSKO POŠTNO PODJETJE	IZKOPAN PREHOD ZA CESTO			JEZIK BANTU ČRNCIČEV V RODEZIJU		
REDEKŠE MOŠKO IME			DEL DREVEŠA	OSEBNI ZAJMEK			OZNAKA ZA NEM. MARŠKO		OKRAJŠAVA ZA TOVARŠA
POGLAD V PRETEKLOST									
PREBRNALEC BALTISKE DRŽAVE					VRSTA APNENICA BRAVEC				
NALIK O RAVNOTEŽJU V MIROVANJU					PRETEPAČI				

praktični KRIŽ praktični praktični

Športna hoja

V marsikateri državi se je že dodobra uveljavila nova moda, ki ji pravijo hitra hoja, počasi, a zagotovo pa prodira tudi k nam, saj je zelo zdrava. Ne gre za hojo z običajnim korakom, zato si morate najprej omisliti dobre športne copate. Športna hoja ni ne počasna ne hitra, ne preveč lagodna in tudi ne preveč naporna. Hodite vzravnanost ter se dotikate tal pri vsakem koraku s celim podplatom, od pete do konic prstov. Vedno gledate daleč naprej, kajti če povsote glavo, je dihanje oteženo in nepravilno. Z rokami mahate v običajnem ritmu hoje. Takšna hoja je koristna za ves organizem. Predvsem ugodno vpliva na srce in krvni obtok, sprošča in preganja streso, po hoji pa boste sproščeni in boljše volje. Tudi mišice so bolj prožne. Športno hojo se torej razgibate, ne da bi obremenjevali organizem in se izpostavljali poškodbam.

Budnost tudi na oddihu

Zavedajte se, da boste ostali s tem, ko boste na potovanju ob svoje vozilo, tudi ob dokumente, zato si jih pred potovanjem fotokopirajte in shranite na varno mesto. Vozilo primer- no zavarujte, zaklepaite in v njem ne puščajte gotovine ter vrednejših predmetov. Proti tatovom ne pomaga kaj dosti avtomatsko zaklepanje volana, pač pa lastniki vozil v ogroženih deželah uporabljajo vrsto novih prijemov, s katerimi skušajo preliščiti tatove. Razmišljajte o tem in se pozanimajte, predno se odpravite na pot. Za ilustracijo povejmo, da je bilo v letu 1992 v Nemčiji prijavljenih 120.000 kraj avtomobilov, od tega jih polovica ni več videla svojih lastnikov, v Veliki Britaniji pa celo 630.000, od katerih jih ni bilo vrnjenih 240.000. Tudi nordijske države, ki veljajo za ene najbolj varnih, imajo svojo statistiko. V letih od 1987 do 1991 je tam policija obravnavala 600.000 avtomobilskih tatvin in prek milijon vlomov v avtomobile.

Napad čebulne muhe

Marsikateri vrtničarja je letos čebula razočarala. Čeprav je strokovna služba opozarjala, da se je neobičajno namnožila čebulna muha, zoper to nadlogo ni ukrenil ničesar in zdaj ima, kar ima: slab pridelek. Čebulna muha je svojo uničevalsko pot najavila že maja, saj so napadene mlade rastline začele vidno hirati, bledeti in odmirati. V njih so se pač naselile breznožne belkaste ličinke čebulne muhe, ki so razžle srce rastline, tako da ji ni bilo več pomoči. Kar je, je, izkušnja za vnaprej pa pravi, da muhe ni treba podcenjevati. Najbolj zanesljivo jo zatire primeren insekticid (basudin 20 v 0,15 odst. koncentraciji, fenitration 50 EC, nexon EC-40 ipd.). Za izračun potrebne količine škropiva naj vrtničarji upoštevajo po- datek, da za meter dolžine čebulne vrste za- došča pol litra pripravljene tekočine. Čebulno muho preganja tudi dezinfekcija tal, ki pa pri ljubiteljskih vrtnarjih ni ravno v modi.

Poletna rižota

Potrebujemo: čebulo, 2 stroka česna, 200 g šampinjonov, 4 paradiznike, 150 g gnjati, 3 žlice olivnega olja, 300 g riža, 1 l vroče mesne juhe, 2 skodelici zmrazjenega graha, skodelico naribanega sira, žlico sesekljane peteršilja. Čebulo in česen olupimo in drobno sesekljamo. Šampinjone očistimo, operemo in razpolovimo, velike gobe prerežemo na četrtinke. Paradiznike olupimo in zrežemo na majhne kosce. Gnjat narežemo na kocke. Olje razgrejemo v veliki kozici, na njem pa zrezano čebulo in česen stekleno opečemo. Dodamo riž in ga med me- šanjem pražimo. Malo prepražimo tudi kocke gnjati. Pridenemo šampinjone in koščke paradiznika, zalijemo z juho in vse skupaj po- krito kuhamo 20 - 25 minut pri blagi vročini 6 minut, preden je jed kuhana, stresemo vanjo zmrazjen grah. Rižoto pretresemo v skledo in ponudimo potreseno s sirom in peteršiljem.

Neprimerna goriva

Osnovno vodilo za okolju prijazno zgorevanje in dober izkoristek kotla je, da izberemo kotlu primerno gorivo. Kotel, primeren za zgorevanje več vrst goriv v enem kurišču ne obsta- ja. Tudi med kotli na premog in kotli na drva so v konstrukciji kurišča velike razlike. Če v kotlu na premog kurimo s tekočimi gorivi, mo- ramo vedeti, da je izkoristek slabši od izkoristka specialnega kotla, namenjenega tekočim gorivom. Poleg tega mora biti kotel dobre kvali- tete in dobro vzdrževan. Zgorevanje odpad- kov, časopisnega papirja, ilustriranih revij in iv- eric je zelo slabo in zato neprimerno. Kis- line in težke kovine, ki jih taki odpadki vsebu- jejo, se nalagajo v okolje v obliki fenolov, for- maldehidov, dioksinov itd. Pri sežiganju plas- tičnih materialov se sprošča klor, ki uničuje ozon. Odpadni materiali, kot so plastika, stirop- or, revije in star papir, so primerni za recik- liranje. Zato jih raje zbiramo in jih oddajmo Dinusu. Iverke in ostale posebne odpadke tudi oddajmo kot posebne odpadke ob njihovem ločenem zbiranju.

Ko so pri nas plaval- še morski kiti

Ne gre za utopično pripoved v stilu Julesa Verne, ampak za razmišljanje in ugibanje, kako je bilo v naših krajih pred milijoni leti. K temu so nas spodbudili izsledki in zapiski župnika Janeza Volčiča, ki je leta 1880 izdal knjizico Zgodovina Šmarješke fare, oz. raziskovalno delo prof. Jožeta Peršeta, ki je v času desetlet- nega službovanja na osnovni šoli v Šmarjeti, s pomočjo svojih učencev in krajanov, odkril marsikaj zanimivega pod vzožjem Vinjega vrha.

Kaj je zapisal župnik Janez Volčič: "Tu se dobi dobi v trdem laporju razna trava, peresa, češnjevje perje in drugo. Vse hiše po tej strani župnije so zidane le s takim laporjem, v katerih je vse polno okamenelih rečij. Ne dobi se ni- kakršen drugačen kamen, kakor lapor na- polnjen bolj ali manj s školjčinastimi lupinami kot proseno zrno majhnimi, pa do moške pesti velikih, okamenelih mišeljnov. In to so ali po-

samezni ali pa v veliko gručo nakupičeni.

V Šmarjeti so vodnjak kopali. Deset sežnjev globoko je bil še vedno lapor, katerega so strelili, po več kot deset stotov težke gruče izvlekli, ki so pa, nekaj časa na dežju in na solncu, kot pehlica ali apno se razpršile. Bil je pa ta lapor nekaj rumenkaste, nekaj plavkaste barve. Malokje se dobi na petrefaktih (okamninah) tako bogata glina, kakor v Šmarjeti. Drugje pa se dobi boljši lapor za zidanje dober; nekateri tudi na zraku obstane trd. Najlepše in mislim tudi najimnitnejše kar se dobi v našem laporju, so prelepi zobje velike ribe. Imam zob, s čistim lošom, ali popolno glazuro, kot pila nazobčan. V korenini je do polsedmi cm širok; do 9 cm pa je dolg. Bil je v trdem laporju na Hodrušah izkopen; to je od Vinice proti Za- logu. Enega te vrste imam kake 3 cm velicega; enega pa ravno tako lepega, ki meri komaj pol centimetra.

Mali je bil najden pod Vinvrhom v Strelacu, dobre pol ure hoda od Vinice. Eden pa v Žab-

nikah, na sredi med Vinico in Strlacem. Brž ko ne, je prvi zob velike ribe žagarice ali požeruh, Haifich, ki ji Carcharias Escheris, pravijo. Eden lepo položen in tanki zob je Lamnae denticu- latae, srednji pa Lamnae contitidentis. Te zobe in nekaj drugih petrofaktov sem poslal v Lju- bljanski muzej."

Poveč kot sto letih od zapiskov Janeza Vol- čiča nas v nekdanji zaliv Panonskega morja popelje še prof. Jože Perše, ki nam na prepričljiv način želi pokazati, kaj se je v tem morskem zalivu dogajalo pred kakimi dvajsetimi milio- ni leti. Gre torej za miocensko obdobje Zem- ljine zgodovine.

"Kdaj se je morje pričelo umikati in kako je to potekalo, skušajo ugotoviti znanstveniki. V ta namen iščejo dokaze v geoloških, pale- ontoloških, zoogeografskih in fitogeografskih raziskovanjih in dognanjih. Preiskujejo zeme- ljske sedimente, se opirajo na razne morfološke oblike, laporne plasti in podobno. Fosilni os- tanki rastlinskih in živalskih vrst so odvozljeni že marsikatero zamotano vprašanje. Zanesljivi dokazi, da je tu bilo nekdanje morje, so fosilni ostanki enoceličarjev, polzev, školjk, morskih ježkov, rib in celo sesalcev.

Naši kraji (gre za območje Šmarjete in Škocjana) so bili sredi miocena zaliv Panonske- ga morja. Obala je morala biti zelo členovita. Zahodno od Šmarjete je bila obala pokrita z bu- jnim rastlinjem. V lapornih plasteh je ogrom-

no fosilnih ostankov listja in drugih rastlinskih delov. V Gorenji vasi sem na dveh mestih našel drobce premoga (v globini dveh metrov), ko so ljudje kopali za gnezince.

Poleg listov dvokaličnic so zelo pogosti vzporedno žilnati listi enokaličnic. Omenjene primerke sem našel v lapornih plasteh pri zi- danem mostu, na desnem bregu Radulje.

Severno in severovzhodno od Šmarjete je danes pretežno polje, ki tudi prehaja v travnike. Fosili, ki jih najdemo na površini, so precej prepeleli. Po travnikih je veliko turitel. Največ sem jih nabral na krtnah. Poleg njih je na krti- nah polno drobcev školjk in številni primerniki skupine Scaphopoda. Našel sem več primerkov, ki pripadajo trem vrstam rodu Dentalium. Prevladuje vrsta z gladko hišico", je dejal prof. Jože Perše.

V njegovi zbirki, ki jo skrbno čuva, so tudi razni fosili, ki so nema priča nekdanjih stano- valcev morij, ki jih ni več zaslediti nikjer (npr. vretenčaste školjke in drugo). Jože Perše trdi, da je bilo morje v škočjanski kotlini globlje kot v šmarješki. Takšno hipotezo zagovarja z najd- bo kitovega vretenca, ki ga je odkril nad neko grapo na pobočju med Staro vasjo in Dobruško vasjo. Kiti so lahko živeli samo v globljih vodah tega morja. Pokazal je tudi zob morskega psa v apnencu in še marsikaj drugega, kar bogati dragoceno Peršetovo zbirko.

SLAVKO DOKL

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Črevesne okužbe

Trebušni tifus

Inkubacija trebušnega tifusa (trebušne vročine) traja 7 do 21 dni. Bolzen lahko poteka brez bolezenskih znakov ali pa tudi zelo burno.

Značilen potek trebušnega tifusa je naslednji: Bolezen prične počasi, z glavobolom, utrujenostjo, bolečinami v mišicah in vročino, ki postopoma narašča. Bolnik je zaprt in ima suh, dražeč kašelj. V drugem tednu se težave stopnjujejo. Lahko se pridruži slabost. V tretjem tednu bolnik postane apatičen, zaspan ali pa nemiren, deliranten. Pojavi se driska.

V drugem tednu se na koži prsnega koša in trebuha pojavijo nevpadljive pikčaste rdečkaste spremembe, ki v začetku na pritisk zbledijo. Spremembe so prehodne in v nekaj dnevih izginejo.

Trebušni tifus je napet, vranica je tipljivo povečana. Včasih so povečana tudi jetra in bezgavke. Bolnik ima rjavo obložen jezik in lahko so prisotni znaki vnetja možganskih ovojnic.

V četrtem tednu bolezen začne vročno postopoma padati in bol- nikovo zdravje zelo počasi izboljšuje.

Zapleti bolezn

Zaradi razvoja mikrobov po organizmu se lahko pojavijo spre- membe v srčni mišici, visoka telesna temperatura, okvara jeter in zavora kostnega mozga. Zamejeno nastanejo na črevesju razjede, ki lahko predrejo črevesno steno in povzročijo vnetje v trebušni votlini. Lahko razjejo večjo črevesno žilo in povzročijo krvavitve.

FOTO: SLAVKO DOKL

Prof. Jože Perše z delom kitovega vretenca v rokah.

*Investicijo,
v katero ste vložili lasten denar,
boste zagotovo vodili vestno,
skrbno in preudarno.*

Tudi mi.

**CAP-INVEST d.d.
JE USTANOVILO
DVANAJST LASTNIKOV
S SVOJIM DENARJEM!**

Zato vam zagotavljamo, da lastnih investicij in tudi vaših certifikatov prav gotovo ne bomo zapravili, ker:

- smo si postavili realen cilj: ustanovitev enega sklada, nad katerim bomo imeli pregled in jasno politiko vodenja;

- uvrstitev na borzo med prvimi, kar potrjuje tudi naš slogan:

**NAJ VAŠ CERTIFIKAT
POSTANE DENAR!**

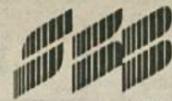
Če razmišljate podobno, nas obiščite na sedežu:
CAPINVEST d.d., Pražakova 6, Ljubljana.
Certifikate lahko zamenjate za naše delnice tudi v vseh
enotah PTT in pri pooblaščenih agentih.

POOBLAŠČENA DRUŽBA ZA UPRAVLJANJE D.D.

61000 Ljubljana, Pražakova 6
TELEFON 061 133 72 90
TELEFAKS 061 133 22 01

KOMPAS DESIGN

SKB BANKA D.D.

CENE POSOJIL IN STORITEV ZA PRAVNE OSEBE

Kreditojemalcem nudimo široko paleto kreditov po novih ugodnih obrestnih merah.

Izhodiščna obrestna mera je **R + 13%**.

Obrestna mera se nadgrajuje glede na poslovno sodelovanje z banko, ročnostjo odobrenega kredita, boniteto komitenta in finančno disciplino komitenta.

KRATKOROČNI KREDIT	OBRESTNA MERA
- krediti na osnovi zastave (lombardni krediti)	obrestna mera zastavljenega depozita ali vrednostnih papirjev, povečana za 2 odstotni točki
- krediti za izvoz blaga in storitev na osnovi LCD in usmerjenega priliva na banko	R + 13%, povečana za ročnost kredita
- okvirni krediti za tekoče poslovanje	R + 13%, povečana za boniteto in ročnost
DOLGOROČNI KREDITI	
- krediti na osnovi vezave sredstev -100% depozit	R + 13%
- krediti za naložbe v poslovni proces	R + 13%, povečana za ročnost (2% za dobo od 1 - 5 let) rok vračila do 5 let do 50% predračunske vrednosti vezava 20% depozita, ki se obrestuje po R + 5% oz. nakup obveznic SKB banke v višini 25%, ki so izdane v DEM in obrestovane z obrestno mero 10,5%
- krediti v obliki obveznic za lastninjenje podjetij	R + 14% (fiksna)

CENE ZA IZDANO JAMSTVO

Odvisne so od bonitete komitenta (A, B, C)	cene v % trimesečno glede na boniteto		
Vrsta jamstva	A	B	C
- za zagotovitev lastnih sredstev za investicije	0,4	0,6	0,8
- za vračilo najetih kreditov ter plačil iz naslova prometa blaga in storitev	1,0	1,7	2,5
- za plačilo carinskih obveznosti	0,6	1,0	1,5
- za resnost ponudbe	0,05		
- za vračilo avansa	0,5	0,75	1,0

Podrobnejše informacije dobite v vseh enotah PE Novo mesto, PE Kočevje ali na Zelenem telefonu št. 080-15-15.

Salon pohištva in stanovanjske opreme

»DOMLES«

Jedinščica, Novo mesto (bivša vojašnica v Pogancih)

Tel.: 068 / 341-042

Pohištvo in stanovanjska oprema vseh priznanih slovenskih proizvajalcev na enem mestu po konkurenčnih cenah!

Ugodni plačilni pogoji

Prisrčno vabljenil

Prošnjo so na guberniju obravnavali 20. novembra in ugotovili, da ni ovire, ki bi nasprotovala Janowkovi želji, in so o tem obvestili okrožna in okrajna oblastva.

Ali je Janowka v Ribnici odprl ordinacijo, ni znano. Morda si je obetal, da bo Ribnici prišel na mesto okrajnega zdravnika, ki ga je tedaj imel dr. Jožef Hartl. Ta je tedaj bil že 74 let star in je stanoval v Novem mestu. V preteklosti se je odlikoval predvsem pri zatiranju epidemij v Ljubljani, v Idriji, Novem mestu in Metliki, od l. 1817 pa je bil ribniški okrajni (distriktni) zdravnik. V Ribnici z njim niso bili tako zadovoljni, saj so še za njegovega življenja zahtevali od okrožnih oblasti v Novem mestu, naj ga odstavijo z mesta ribniškega okrajnega zdravnika in po razpisu sprejmejo drugega. Hartl da je že star in redko prihaja v Ribnico, so pisali iz Ribnice, saj stanuje v Novem mestu. Ranocelnik Lehnhard pa čisto odhaja k bolnikom vse do Kočevja, zato so pogosto sploh brez vsake zdravniške oskrbe. Po tem torej moremo sklepati, da dr. Janowka ni prišel v Ribnico!

Po Hartlovi smrti se je na razpisano mesto okrajnega ribniškega fizika prijavilo več zdravnikov, deželne oblasti pa so z imenovanjem čakale, kar seveda Ribničanom, ki so že prej zahtevali njegovo zamenjavo, ni moglo biti po volji.

Kolera pobrala zdravnika

Medtem pa je izbruhnila kolera. Deželne oblasti so končno izbrale dr. Vessela, ki so ga zaprile 14.7.1836, pa ga še vedno ni bilo v Ribnico. "Prav včeraj," pišejo zaskrbljeni ribničani, "je za kolero umrl tukaj Kočevar, ko se je vračal iz Ljubljane, danes pa sta zbolela še dva domačina, ki sta v nekaj urah umrla. Bolezen se širi in edini tukajšnji ranocelnik Lehnhard teka ves dan od bolnika do bolnika, zato bo še sam zbolel, če ne bo dobil

ŠTEFAN PREDIN

**Ribniška lekarna
in zdravstvo**

pomoči." Prosil so že okrožne oblasti, naj pošljejo čimprej dr. Vessela, pa brez uspeha, zato prosijo sedaj še gubernij, naj posreduje, da pride čimprej v Ribnico.

To se je tudi zgodilo. Požrtvovalni Lehnhard, ki je tako moledoval in prosil za povišanje plače in ki se je požrtvovalno boril z epidemijo, je postal njena žrtev. 21. avgusta je okrožni urad iz Novega mesta sporočil guberniju v Ljubljano, da je 30. julija za kolero umrl ranocelnik Lehnhard; pri razpisu njegovega mesta naj se upošteva njegova sedanja plača, priporoča pa guberniju tudi, da naj na to mesto imenuje jeseniškega ranocelnika, ki se je odlikoval kot pomočnik v bolnišnici na Moravskem, kjer so uspešno zdravili kolero in je tudi sicer izveden v zdravljenju.

Med petimi prosilci so izbrali Jožefa Zotterja, ki naj ima sedež v Ribnici, v Velikih Laščah pa naj ostane Jožef Drachsler.

V takih razmerah se je Fabiani začel ozirati za boljšo priložnostjo, saj mu lekarna v Ribnici ni dajala dohodka, ki ga je vložil v ustanovitev te "resnično dragocene nove lekarne v Ribnici", kakor je menil že dr. Ershen.

Fabiani je lekarno v Ribnici odprl v hiši št. 75, ki je bila kot realiteta vpisana v zemljiško knjigo pod. urb. št. 710 v trgu Ribnica, stala pa je že v 18. stol. Fabiani jo je kupil od Ivane Lilleg; kupna pogodba je v zemljiško knjigo vpisana 23. januarja 1836. Fabi-

ani je torej lekarno odprl, še predno je postal lastnik hiše.

Lekarna dobi drugega lastnika

Tedaj je umrl novomeški lekarnar Aleksander Masovitz in Fabiani je zaslužil, da bi kazalo dobiti v last raje to lekarno, ki je bila v okrožnem mestu, kar mu je tudi uspelo. Toda po predpisih ni mogel biti lastnik dveh lekarn, zato mu je grozilo, da bo moral zapreti Masovitzovo lekarno, če se ne bo odpovedal ribniški. Novomeški okrožni urad mu je namreč, v dobri veri, da bodo to gubernialne oblasti odobrile, dovolil poslovati v Masovitzovi lekarni, ki jo je do tedaj vodila Masovitzova vdova. Zato so hitro naslovili na gubernij prošnjo, s katero opravičujejo svojo odločitev in prosijo gubernij, da njihovo odredbo potrdi. Okrožno mesto je zmožno, da nudi ekstenzijo dvema lekarnama, zavedajo pa se, da mora Fabiani vprašanje svoje koncesije v Ribnici rešiti, zato so že pristopili k njegovemu reševanju.

Gubernij je 27. julija 1837 novomeško vlogo obravnaval in je okrožni predlog sprejel pod pogojem, da Fabiani izpolni davčne zahteve in jih z Masovitzovo vdovo uredi, lekarno v Ribnici pa naj vodi po izprašanem lekarnarju naprej, vendar najdalje še 6 mesecev, ker mu bo tedaj koncesija v Ribnici odvzeta. O tem se naj obvesti tudi ribniški okrajni urad in ribniškega okrajnega fizika.

Fabianijevo lekarno v Ribnici je sprva vodil An-

ton Zaverski, dotedanji provizor Masovitzove lekarne v Novem mestu, ki jo je hotel kupiti, pa se je pozneje premislil. Za ribniško lekarno se je potegoval tudi Martin Friderik Grablovitz, ki je pred tem že bil lastnik lekarne in so mu tudi oblasti zaradi tega dale prednost pred Zaverskim in mu podelile ribniško koncesijo potem, ko je kupil Fabianijevo lekarno. Fabiani in Grablovitz sta kupoprodajno pogodbo sklenila že 22. julija 1837, torej še prej, predno je prenos koncesije gubernij odobril. Predlog novomeškega urada o prenosu ribniške koncesije na Grablovitza je gubernij obravnaval šele 24. avgusta in ga je potrdil. Tako je prva ribniška lekarna po petih letih imela že drugega lastnika, Martina Friderika Grablovitza.

Kdo bodo ranocelniki?

V Grablovitzevem času so se zopet pojavile težave pri razporejanju in sprejemanju ranocelnika v ribniškem okraju, ko je umrl turjaški ranocelnik H. Weber. Pri Turjaških je bil ranocelnik tudi njihov komorni sluga, ki je oskrboval tudi soteško gosposidiščino; po mnenju okrožnega zdravnika dr. Ershena - ta je medtem prišel na to mesto iz Mokronoga - turjaški ranocelnik ni bil dovolj zaposlen, zato se naj novemu turjaškemu ranocelniku priključijo še ranocelniška oskrba Velikih Lašč, saj je že v času Weberjeve bolezni Velike Lašče oskrboval ranocelnik Drachsler; ta je pomagal tudi samemu Weberju v njegovi bolezni. Ershen je bil torej za to, da se to mesto poveri Drachslerju. Ribniški okrajni urad se je sicer strinjal s tem predlogom, saj je Drachsler doma v Rašici in bo torej lahko skrbel za bolnike v Velikih Laščah, toda iz turjaške blagajne naj sprejema večjo plačo, iz ribniške pa manjšo. Razlika se naj nameni Jožefu Zotterju, ki skrbi za štiri glavne občine v ribniškem okraju, ki so zelo razprostranjene.

dežurni
poročajo

Minuli vikend veliko nesreč

Predvsem zaradi prevelike hitrosti in voznje po nasprotnem pasu - Pet oseb hudo poškodovanih

NOVO MESTO, KRŠKO - Minuli petek in sobota se je na belokranjskih, dolenjskih in posavskih cestah zgodilo več hujših nesreč. V petek ob 14.55 se je 19-letni S. S. iz Drenovca peljal z osebnim avtomobilom po lokalni cesti iz smeri Globokega proti Zupelcu. Ko je pripeljal izven Bojnega v klancu navzgor, je v levem nepreglednem ovinku zapeljal na levo stran ceste, v tem trenutku pa je nasproti pravilno pripeljal s fičkom 66-letni B. K. iz Brezovice na Bizeljskem. S. S. je začel močno zavirati, vendar trčenja ni mogel preprečiti. V nezgodi se je B. K. hudo poškodoval, S. S. in njegov 18-letni sopotnik P. S. iz Novega mesta pa lažje.

Le nekaj ur kasneje, točneje ob 23.20, se je zgodila nesreča na cesti med Vahto in Metliki. 25-letni Apolo C. iz Novega mesta se je z osebnim avtomobilom peljal od Vahte proti Metliki. Pri Hrastju je zaradi neprimerne hitrosti zapeljal prek neutrajne travnate bankine na nasip, po katerem je vozil nekaj metrov. V nezgodi se je hudo poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici. Na avtomobilu je za 400.000 tolarjev škoda.

V soboto, 20. avgusta ob 1. uri ponoči, se je 22-letni Matjaž B. iz Novega mesta peljal z osebnim avtomobilom od Metlike proti Novemu mestu. Pri Gotni vasi ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo na levo, tedaj pa mu je nasproti pripeljal z osebnim avtomobilom 28-letni Otmar Z. iz Novega mesta in prišlo je do trčenja. Po trčenju je Matjažev avtomobil zaneslo pre-

ko pločnika v revozovo kovinsko ograjo, ki jo je prebil, nato pa se prevrnil na steho. Med prevračanjem je padel iz avtomobila in obležal pod njim hudo poškodovan. Njuna sopotnika 23-letna Filip K. in Dušan S., oba iz Novega mesta, sta dobila lažje poškodbe. Otmar Z. in njegov sopotnik 20-letni Gregor K. iz Toronta sta se tudi lažje poškodovala. Vse so odpeljali v novomeško bolnišnico. Škode na vozilih je bilo za okrog 300.000 tolarjev. - Cez slabi dve uri, v soboto zjutraj ob 2.45, se je zgodila huda nesreča na magistralni cesti Ljubljana - Zagreb. 27-letni Aleš P. iz Novega mesta se je z golfom GTI peljal po cesti od Obrežja proti Ljubljani. Pri Ruhi vasi je zaradi neprimerne hitrosti zapeljal na desno, preko neutrajne travnate bankine na travnati ukop, po katerem je vozil nekaj metrov, nato pa se večkrat prevrnil. Med prevračanjem je padel iz avta in se hudo poškodoval, zato so ga odpeljali v novomeško bolnišnico. Njegov sopotnik, 17-letni R. D. iz Novega mesta, je bil lažje poškodovan, tudi njemu so nudili pomoč v novomeški bolnišnici. Po nestrokovnih ocenah je za okrog milijon tolarjev materialne škode.

V soboto ob 19.15 se je zgodila še ena nesreča. 38-letni Franc B. S. Petan se je peljal z motornim kolesom od Uršnih sel proti Birčni vasi. Izven Uršnih sel je zapeljal na bankino, po kateri je vozil nekaj metrov, nato pa trčil v kup kamenja. Zaradi tega je padel in se hudo poškodoval. Zdravi se v novomeški bolnišnici.

Kočevska stranpota

TEŽAVE ZALJUBLJENIH - 15. avgusta je R. J. iz Kočevja razgrajal in razbijal v stanovanju svojega dekleta. Razbil je steklo na vratih, omari in lesene ter se pri tem močno porezal po roki. Odpeljali so ga v Zdravstveni dom, od koder je pobegnil. Ko so ga ujeli, so ga odpeljali v UBKC v Ljubljano, kjer je pred zdravnik spet pobegnil. Brez težav pa se je dalo ugotoviti, da razbijalec ni le zaljubljen in ljubosumen, ampak tudi pod močno dozo maliganov. Naslednjega dne pa nesrečno zaljubljeni Z. B. iz Kočevja ni razgrajal, ampak si je v stanovanju prijatelj B. M. prerezal žilo na zapetu desne roke. Zvedeli smo, da ni več v življenjski nevarnosti.

NASLI NABOJE - Pri Polomu so otroci našli naboje. Policisti so ugotovili, da jih je 150, da so zarjavili in da so tam že od druge svetovne vojne. Poskrbeli so za njihovo uničenje.

PUŠČICA V PSA - V. J. iz Kočevja je 15. avgusta povedal policistom, da se je sin dopoldne sprehajal s psom. Iz neznanne smeri je priletela puščica in zadel psa v vrat. Pes je zbežal domov, kjer so mu izdrl puščico in oskrbeli rano.

POOSTRENI NADZOR PROMETA - Od 1. do 13. septembra bo tudi v Kočevju zaradi začetka pouka poostren nadzor prometa zaradi večje prisotnosti otrok na cesti.

POGREŠANEGA NAŠLI MRTVEGA

HRASTJE - 17. avgusta so vaščani iz Hrastja pri Šentjernej obvestili Operativno komunikacijski center UNZ Novo mesto, da že dalj časa pogrešajo Franca K. Policijska patrulja je skupaj s sovaščani stopila v zaklenjeno zidnico, kjer so ga našli na postelji mrtvega. Kasneje je zdravnik ugotovil, da je Franc umrl pred 17 dnevi, na trupu pa ni bilo znakov nasilja.

ZAMIKALA GA JE DENARNICA - 16. avgusta je neznanec prišel do odklenjenega parkiranega osebnega avtomobila pred stanovanjsko hišo in iz njega vzel moško denarnico. Petra J. iz Straže je oškodoval za 20 tisočakov.

OB RADIOKASETOFON IN BENCINA - 16. avgusta je neznanec storilec iz fička odmontiral radiokasetofon, iz rezervoarja pa je iztočil okrog 15 l bencina. Avtomobil je bil parkiran pred stanovanjsko hišo. Lastnika Franca B. iz Dobrnice je oškodoval za okrog 7 tisočakov.

ODPELJAL NEZAKLENJENO KOLO Z MOTORJEM - 15. avgusta je nepridiprav neznanec kam odpeljal nezaklenjeno kolo z motorjem Nataše M. iz Novega mesta. S tem jo je oškodoval za 40 tisočakov.

OB VARNOSTNO ČELADO - 21. avgusta je nekdo s kolesa z motorjem ukradel varnostno čelado. Lastnika J. V. z Bistrice, ki je kolo z motorjem parkirjal na avtobusni postaji na Bistrici, je oškodoval za 6 tisočakov.

DRVARIL NA TUJEM - V času od 1. do 15. avgusta je neznanec na gozdni parceli Šikare v okolici Butoraja posekal in odpeljal 10 m3 gabrovega lesa in lastnika M. G. iz Goleka oškodoval za okrog 30 tisočakov.

UKRADEL CIGARETE - V času od 18. do 19. avgusta je neznan storilec vlomil v osebni avto, ki ga je imel A. M. iz Novega mesta parkiranega pred zidnico v Verdunu in ukradel 10 zavitkov cigaret znamke Boss. Lastnika je oškodoval za okrog 5 tisočakov.

OB JAGNJE IN OVNA - 21. avgusta ponoči je neznanec iz hleva I. K. iz Gorenjih Selc ukradel jagnje in ovna in s tem lastnika oškodoval za 20 tisočakov.

ODNESEL SKORAJ CEL AVTO - Od 18. julija do 18. avgusta je nekdo prišel do odklenjenega avtomobila 126 P. last Branka K. z Mirne, in iz njega ukradel dva sedeža, oba stekla na stranski vratah, dve kolesi s platišči, odmontiral pa je tudi motor in menjalnik, obe sprednji in zadnji luči.

S HONDO V SMRT

RIBNICA - Na magistralni cesti med Zlebičem in Ribnico je prišlo 19. avgusta okoli 15. ure do hude nesreče. Dušan Colnar iz Kočevja je vozil hondo civic proti Ribnici. Avto je začelo na ovinku zanašati in je trčil v nasproti vozeči avto R5, ki ga je vozila Irena A. iz Velikih Poljan. 43-letni Colnar, ki ni bil privezan z varnostnim pasom, je izdihnil na kraju nesreče, 18-letna Irena A. in 23-letni sopotnik Jože A. pa sta bila le lažje poškodovana.

SPRL SE JE Z OČETOM

TREBNJE - 15. avgusta sta se Jože M. in njegov sin Franc iz okolice Trebnje sprla tako, da je sin začel očeta tudi pretepati in ga pri tem poškodoval.

KRONIKA NESREČ

V OVINKU JO JE ZAČELO ZANAŠATI - 13. avgusta zvečer se je 19-letna P. M. iz Dolenjega Leskovca peljala z osebnim avtomobilom iz smeri Senovega proti Brestanici. Ko se je pripeljala v Brestanico po cesti prvih borcev, jo je v desnem nepreglednem ovinku začelo zanašati. Zapeljala je na levi prometni pas in nato preko robnika na travnati usek. Pri tem se je hudo poškodovala in so jo odpeljali na zdravljenje v breziško bolnišnico.

TRČIL V MATER Z OTROKOM - 14. avgusta zvečer se je zgodila prometna nesreča na lokalni cesti Jelše - Cerklje ob Krki v naselju Jelše. Dvletni otrok se je igral na dvorišču pred stanovanjsko hišo. Med igro pa je nenadoma stekel proti cesti. Kljub materinim klicem se ni ustavil, zato je stekla za njim. Dohitela ga je na cesti, v tem trenutku pa je po cesti pripeljal z osebnim avtomobilom 30-letni Ž. Z. in kljub

zaviranju trčil v mater, ki je imela otroka v naročju. Pri tem se je mati lažje poškodovala, otrok pa huje.

TRČILA ZARADI PREKRATKE VARNOSTNE RAZDALJE - 22. julija ob 22.25 se je na regionalni cesti Bučka - Zavratac izven Zavratac zgodila prometna nezgoda zaradi prekratke varnostne razdalje. 29-letni L. B. iz Celja se je peljal iz smeri Bučke proti Zavratacu, pred njim pa je peljal 24-letni T. S. iz Gereče vasi. Ko sta pripeljala v levi nepregledni ovinek, jima je pravilno po svoji strani pripeljal neznan voznik osebnega avtomobila. T. S. je zmanjšal hitrost, medtem ko je L. B. zaradi prekratke varnostne razdalje trčil v T. S. ev avtomobil. Sevnški policisti so si kraj nezgode ogledali, vendar je takrat T. S. odklonil zdravniško pomoč, 18. avgusta pa so sevnški policisti dobili obvestilo, da se je v nezgodi hudo poškodoval.

DOBER ZAČETEK KOLPE - Nogometaši Kolpe, ki so v nedeljo na igrišču poleg osnovne šole v Podzemlju kar s 5:1 premagali ljubljansko Ilirijo, imajo v novi sezoni velike načrte. Iz lige ljubljanske medobčinske nogometne zveze se želijo uvrstiti v drugo državno ligo, kjer letos od dolenjskih nogometnih moštev igra le novomeški Elan. V nedeljo Kolpi po prvem polčasu sicer ni kazalo najbolje, saj so Ljubljanci vodili z 1:0, kanonada domačinov pa se je začela šele v 66. minuti z zadetkom Maria Podrebarca. Le tri minute kasneje je Kolpa vodila že s 3:1, saj sta v tem času zadela še Jaklič in Spudič, končni izid pa sta določila Jaklič in Podrebarc, ki sta nasprotnikova vrata do konca srečanja zadela še vsak po enkrat. Visoka zmaga nad Ljubljanci je vsekakor lepa vzpodbuda za nogometaše Kolpe, ki ob igrišču nimajo tribune niti slatičnic, preoblačijo pa se v bližnji osnovni šoli. Na sliki: prvi zadek Marija Podrebarca. (Foto: I. Vidmar)

Katastrofa Gaja v Mariboru

Maribor je s 6:1 postavili kočevske nogometaše na trdnino - Nič več sanj o uvrstitvi v Evropo

KOČEVJE - Po uspešnem začetku tekmovanja v prvi nogometni ligi so Kočevcem zrastle krila in po Kočevju so začele krožiti govorice o uvrstitvi med štiri najboljša slovenska moštva in s tem nastop v enem izmed evropskih pokalov. Čeprav gajevci v Mariboru niso mogli pričakovati, pa je težek poraz marsikoga presenetil in načrte Kočevcev postavil na trdna tla.

Gaj je v Mariboru nastopil nekoliko oslabiljen, saj so zaradi dveh rumenih kartonov v moštvo manjkali Rauter, Rajšel in Komočar, ki je bil najboljši igralec tekme z Izolo. Glede na zamujene priložnosti Mariborčanov je izid 6:1 še ugoden za Kočevce, na prvi zadetek pa so morali mariborski gledalci čakati kar

20 minut, ko je prvi zadel Galič, potem pa se je v desetih minutah žoga znašla za hrbtom zelo povprečnega kočevskega vratarja Koželja še dvakrat. Tudi drugi polčas je minil v znaku igre mačke z mišjo in le neprevidezni zaradi visokega vodstva Mariborčanov se Kočevci lahko zahvalijo, da je Marcu 11 minut pred koncem srečanja uspelo po mojstrskem slalomu med domačimi branilci doseči častni zadetek. Kljub težkemu porazu je kočevski Gaj po treh krogih s tremi točkami na dobrem desetem mestu, naslednji nedeljo pa bodo doma igrali s trinajstouvrščenim velenskim Rudarjem.

I. V.

Na Gorjancih bo v nedeljo vroče

Letošnja mednarodna gorska avtomobilistična dirka preizkusa organizatorja - Kandidatura za evropsko prvenstvo - Prijavljen Tomlje, ki najbrž ne bo nastopil

NOVO MESTO - Vročča želja novomeških ljubiteljev avtomobilizma, da bi na Gorjancih spet zahrumeli motorji dirkalnih avtomobilov, se jim je lani po 22 letih končno izpolnila, letos pa že kujejo povsem drugačne načrte. Dirko, ki bo letos v soboto, 27., in nedeljo, 28. avgusta, si bosta namreč ogledala funkcionarja mednarodne avtomobilistične zveze FIA in njuno mnenje bo v mnogocem odločalo, če bodo dirko na Gorjance prihodnje leto uvrstili med dirke za evropsko prvenstvo, kar bi bil velik špekotakel, saj bi potem na Gorjancih videli največje mojstre tega športa in ob enem najhitrejših avtomobile, kakršnih bo nekaj po gorjanskih cestah hrumelo tudi tokrat.

Tokratna dirka bo poleg slovenskega prvenstva šla še za prvenstvo Alpe - Donava, centralnoevropsko in avstrijsko prvenstvo. Na 6.700 m dolgi progi od bifeja Prepih na Težki Vodi do gorskega prelaza na Vahti se bodo pomerili vsi najboljši slovenski avtomobilisti v razredih A, N ter pokalih clio in daihatsu charade. Največ možnosti za zmago ima Stojan Pirjevec, ki bo vozil

ki pa po mnenju nekaterih ljudi iz vrst organizatorjev dirke ne bo nastopil in si

LADJA SE POTAPLJA

NOVO MESTO - Nogometaši novomeškega Elana so letošnjo sezono v drugi ligi začeli na podoben način kot lani, ko so še igrali v elitni skupini slovenskega nogometa. Po dveh krogih tekmovanja so namreč trdno na zadnjem mestu, po porazu v Radečah, ko so izgubili s 3:0, so na tekmi proti Piranu na domačem igrišču doživeli pravo katastrofo, saj so izgubili kar s 5:0. V naslednjem krogu se bodo novomeški nogometaši v gosteh pomerili z Dravinjo. Po dveh tekmah njihove usode še ni moč napovedati.

NOVO MESTO 92 IN INTERIER - Novomeški košarkarji, ki jim lani ni uspelo uvrstiti se v A2 ligo, so trdno odločeni, da bodo v novi sezoni ta cilj dosegli. Namesto kupovanja dragih zvezdnikov si prizadevajo, da bi se v klub vrnil domači igralci. Tako bodo že letos v njihovem dresu nastopili: Andrej Novina (Ilirija), Vlado Gavranović (Interier) in Črnmaljčan Marko Vipavec, veliko večji delež v igri pa bosta letos imela tudi mlada reprezentanta Simon Petrov in Matjaž Smodiš. Prvi preizkus njihove moči bo že danes ob 20. uri v novomeški športni dvorani, ko se bodo v prvem krogu pokala pomerili s Krškim Interierjem, ki bo v Novo mesto prišel s svojim "sanijskim moštvom", kupili so namreč Šantlja, Ademija, Preliča, Samarija, Novomeščana Zaturskega, od prej pa sta v Interierju ostala še dva Novomeščana Bordelius in Lučev. (Foto: I. Vidmar)

MEDALJE ZMAJARJEV

ŠENTJERNEJ - Zmajarji Kluba za prosto letenje Novo mesto so se na državnem prvenstvu v Tolminu izjemno dobro uvrstili. Ekipa v postavi Simončič, Primc, Hosta in Jerle je osvojila drugo mesto. Drugi pa je bil tudi Jože Simončič v posamični konkurenci. Več o uspehu v naslednji številki Dolenjskega lista.

TURNIR V REGRČI VASI

REGRČA VAS - Nogometni klub Bife Viktor z Regrče vasi bo v nedeljo, 28. avgusta, ob 8. uri na svojem igrišču v Regrči vasi pripravil turnir v malem nogometu prijavitelci se lahko na telefonsko številko 322 920 do sobote do 20. ure, ko bo v bifeju Viktor zbebanje.

50 UR NOGOMETA

DOLENJA VAS - Jutri bosta ob 12. uri dve moštvi, sestavljeni iz nogometašev ribniške občinske lige, na prenovljenem nogometnem igrišču v Dolenji vasi pri Ribnici poskušali postaviti nov rekord - nogomet naj bi igrali 50 ur. Nogometni maraton bodo popostrile spremljajoče zabavne prireditve, zbebanja in nagradne igre. Če bodo nogometaši zdržali, bo sodnik zadnjič zažvižgal v nedeljo ob 14. uri.

OTROŠKI TRIATLON

DOLENJSKE TOPLICE - Triatloni klub Novo mesto bo v soboto, 3. septembra, z začetkom ob 10.30 in štartom v bazenu v Dolenjskih Toplicah pripravil že tradicionalni otroški triatlon. Proge bodo za različne starostne skupine različno dolge. Otroci do 8. leta bodo plavalni 25 metrov in tekli 100 m, otroci od 8. do 12. leta bodo plavalni 100 m, kolesarili 6,5 km in tekli 1 km, mladinci od 13. do 16. leta starosti pa bodo morali plavati 400 m, kolesariti 13 km in teči 3 km. Rok za prijave je 31. avgust, prijavitelci se lahko na naslov Triatlonski klub Novo mesto, Slavka Gruma 16, Novo mesto, vse dodatne informacije pa so vam na voljo na tel. št. (068) 321 237.

s prijavo dela le dodatno reklamo, njegov morebitni nastop z res dobrim dirkalnikom - prijavljen je z lanco delo integrale - pa bi bil še dodaten magnet, ki bi na Gorjance privabil še več gledalcev.

Dirko bodo popestrili bolidi formul in prototipov, med drugimi bosta na Gorjancih nastopila tudi Pedrazza iz Avstrije in Italijan Aguzzoni, ki sta slovenskim ljubiteljem avtomobilizma že dobro znana. Oba sta cesto proti Vahiti ta teden že preizkusila in progno zelo pohvalila.

I. V.

PRESKAKOVANJE OVIR V METLIKI

METLIKA - Konjeniški klub Bela krajina bo v nedeljo, 28. avgusta, z začetkom ob 10. uri v Mestnem logu v Metliki pripravil veliki konjeniški turnir v preskakovanju zaprek. Nastopilo bo preko 70 konj in jahačev iz cele Slovenije in sosednje Hrvaške.

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki je začel veljati 23. aprila, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Vprašanja direktorju dr. Petroviču

Dol. list št. 30, 28. julija

Bralcem želim pojasniti najprej, kaj se je dogajalo 27. avgusta 1993 v čakalnici ambulante dr. Nikoliča v Vasi.

V četrtek, 27. avgusta 1993, dva dni po sestanku vaške skupnosti Grivac, je dr. Stanko Nikolič v čakalnici ambulante Vas besedno napadel pacienta Josipa Volfa in Mladenko Šnajder zaradi njune opredelitve o možnosti izpeljave ceste, ki povezuje Petrino s Kužjem, nad vasjo Grivac (gozdna varianta).

Dr. Nikolič je po svojih kanalih obveščanja zvedel za ta legalni sestanek, za opredelitev, kje naj poteka cesta med Petrino in Kužjem ter o osebnih opredelitvah posameznih udeležencev.

Za osvetlitev dogajanja v čakalnici ambulante Vas je potrebno predstaviti besedni napad, ki sta ga doživela pacienta v prisotnosti čakajočih.

Ob vstopu v čakalnico je dr. Nikolič razburjeno z nenavadno povišanim glasom začel razčičkavati zadevo v zvezi s cesto in sestankom Vaške skupnosti Grivac.

Dr. Nikolič: "Mladenka, šta si ti to tako podpisala?"
Volf, šta si ti podpisao?
Šta imate da vi to podpisujete?
Kakvi to nočni sastanci?
Kakvi vam to pijani ljudi vode sastanke?"

Odgovor ga. Mladenke Šnajder: "Kaj sem sedaj jaz kriva? Vsi so se odločili za cesto nad vasjo in tudi jaz."

Odgovor Josipa Volfa: "Doktore, ali boljše bo da gre cesta in promet mimo Grivca, zato sem podpisal nad vasjo ne pa proti cesti."

Dr. Nikolič: "Nemate vi šta da odločujete i podpisujete."

Oba pacienta sta se zelo prestrašila, kar sta še mesec dni po tem razlagala sovaščanom in ostalim, kaj sta doživela ob iskanju zdravniške pomoči v ordinaciji zdravnika Nikoliča.

Ta dogodek je bil posredovan ministru dr. Volju in Zdravniški zbornici oktobra lani.

Predlagam, da odgovorni v Zdravstvenem centru Kočevje imenujejo komisijo, ki bo na kulturnem način preverila verodostojnost tega dogodka in ga dokumentirala.

Ta dogodek ilustrira realno stanje že tri desetletja trajajočega odnosa zdravnika Nikoliča do pacientov, do jezika slovenskega naroda, hkrati pa je dokaz zastraševanja in političnih pritiskov.

Dr. Petrovič, kot direktor Zdravstvenega centra Kočevje naslavljam vaše vprašanje o natančnih podatkih o tem, kdaj in kje je dr. Nikolič uporabil vozilo v nasprotju z Vašimi navodili.

Na to Vaše vprašanje odgovarjam z vprašanjem:

"Ali imate kot direktor dokumentirano s strani dr. Nikoliča in vašega Zdravstvenega centra, kar je Vaša osebna in službena dolžnost, o delovanju v ambulanti Vas in o opravičenosti vseh režij, ki nastajajo na področju, ki ga pokriva ambulanta Vas. Ali imate realen pregled nad uporabo goriva in prevoženimi kilometri terenskega vozila ter o uporabi ambulantnega telefona v ambulanti Vas."

Zdi se mi, da je dr. Nikolič že zdavnaj ušel Vaši kontroli in deluje suvereno v Kostelu na vseh področjih oblasti."

Glede ustreznega dokazila o obvladovanju slovenskega jezika, kar se nanaša le na formalno potrdilo, pa je tako:

"Vi zahtevate samo formalno potrdilo v skladu z Zakonom o zdravstveni dejavnosti, ne pa tudi znanja jezika in dosledne uporabe le-tega na

tako občutljivem področju kot je delo z bolniki in slovenska medicinska terminologija."

Ker se pri zdravniku Nikoliču mešajo njegove aktivnosti in s tem tudi različni naslovi - pa tako ambulanta in terenska zdravniška aktivnost, predsedniška aktivnost KS Oslinca, TD Kostel, stranka LDS - zato prihaja do zmešnjav in neljubih dogodkov z naročnicami. Nekatere dogodke bo potrebno podrobno osvetliti in dokumentirati v cilju čistih računov.

Dr. Nikolič odklanja že 32 let jezik slovenskega naroda, kar je razumeti kot posledno ignoriranje jezikovne kulture Slovencev. Če se ga opozori na tako bistveno pomanjkljivost kot sogovornika, odvrne, da je to izkoriščanje demokracije. To, kar govori dr. Nikolič že dolgo o podobnosti kostelščine in srbskega jezika, so po mojem mnenju že dolgo znane spekulacije z določenim ciljem, ker je očitno zamenjal Kolpo za Drino.

Kostelci smo katoličani in pripadamo alpskemu kulturnemu krogu in civilizaciji, na kar smo ponosni, in tako smo preživeli do danes vse zgodovinske viharje.

Prihodnjič še odgovor novinarju Jožetu Primcu in Francu Cimpriču.
MARTIN ČERNE
Grivac

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Dol. list št. 32, 11. avgusta

V Dolenjskem listu št. 32, z dne 11. avgusta, je bilo v rubriki "Halo, tukaj bralec Dolenjca!" postavljenih več vprašanj v zvezi s "pajkom" na novomeških ulicah.

Na osnovi sklepa IS Skupščina občine Novo mesto je JP Komunala zadolžena za organizacijo in tehnično izvajanje dejavnosti odstranjevanja nepravilno parkiranih vozil s specialnim vozilom - "pajkom".

Nepravilno parkirana vozila na osnovi policistove odredbe naloži in odpelje naš kooperant.

Policist odredi odvoz nepravilno parkirane vozila na osnovi Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS št. 5/82, 40/84 in 29/86) in Odloka o ureditvi cestnega prometa v naseljih v občini Novo mesto (SKDL št. 22/83, 10/85, 21/86, 9/88, 3/83 in Uradni list RS št. 22/94 ter 48/94).

Lokacijo deponije za hrambo odstranjenih vozil in cene storitev je na osnovi predloga pooblaščenega izvajalca potrdil IS Skupščina občine Novo mesto na svoji redni seji 7.6.1994.

JP KOMUNALA Novo mesto

Oderuštvo do Kolpe še ni seglo

Dol. list št. 33, 18. avgusta

Šef "Iskrinega" kampa na Primostku je v pogovoru za Dolenjski list pozabil povedati, da je on kriv, da enodnevnih ribičkih kart ne prodajajo v njegovem kampu. Zaradi malega nespornazuma z ribičkim čuvajem in predsednikom družine je sam odpovedal prodajo, ki je bila tam že vsa leta nazaj. Ko je tajnik družine hotel zadevo pomiriti in urediti, ga je ta še ozmerjal in grozil s pretepom ter dokončno zavrnil prodajo dnevnih ribolovnic. Ker je bilo ribičem vsega tega dovolj, so se za prodajo kart dogovorili v bližnji trgovini na Primostku, nekaj sto metrov od kampa, kar ribiče-goste prav malo moti. Lepo provizijo od prodaje kart tako dobi pametna trgovka in ne srboriti šef kampa, ki ga zdaj boli v žepu. Njegovo neturistično in nekulturno obnašanje pa je vredno kritike in presoje tudi v sami "Iskri". Tako se ne oblikuje turizem ob Kolpi.

inž. IGOR JUGOVIČ
tajnik Ribičke družine "Kolpa"
Metlika

Zapor zaradi podjetja na papirju?

Dol. list št. 33, 18. avgusta

S člankom "Zapor zaradi podjetja na papirju?", ki je bil objavljen v Dolenjskem listu, je bila podjetju Tanin Sevnica povzročena velika moralna pa tudi materialna škoda, ki je sedaj še ni možno oceniti. Članek je primer tipičnega novinarskega pisanja v želji po čim večji nakladi in prikazuje dejstva ter okoliščine namerno tendenciozno in enostransko,

samo z vidika prizadetih delavcev, kot vidi nekatere pravne zadeve odvetnik Pipan in povsem nekritično povzema ugotovitve Sodišča združenega dela v Brežicah in Sodišča v Ljubljani. Niti z besedico pa niso omenjena stališča ali menja druge strani, to je Tanina in njegovo videnje zadeve.

Predvsem je treba poudariti dve bistveni stvari: ob kar pretirani in včasih že zlorabljeni frazi "pravna država" je treba namreč poudariti, da so ravno na funkcioniranje pravne države tako delavci kot odvetnik Pipan, zlasti pa sam pisec članka Pavel Perc, pozabili. Pozabili so namreč povedati, da je sicer odločba res že pravomočna, vendar pa je bila zoper to pravomočno odločbo vložena revizija na Vrhovnem sodišču v Ljubljani. V kolikor bi bil novinar vsaj delno nepristranski, bi moral podati tudi informacijo o vloženi reviziji, ki mu je bila posredovana v tovarni Tanin Sevnica. Iz obrazložitve revizije bi moral poudariti vsaj tiste bistvene sklepe argumente, ki izpodbijajo pravne konstrukte obeh delovnih sodišč o Lestradi kot tipični "by pass" firmi in prikazujejo tudi druge tehtne okoliščine v zvezi s firmo Lestrade. Ti kažejo na to, da v resnici ni šlo za "by pass" firmo, temveč za splet objektivnih okoliščin, zaradi katerih firma Lestrade ni mogla zaživeti in biti ekonomsko uspešna.

Firma Lestrade d.o.o. je bila ustanovljena po takrat veljavni zakonodaji in z zakonom določenim ustanovnim kapitalom. Za delovanje firme, usposobitev in prekvalifikacijo delavcev pa je bilo v letu 1992 porabljenih sredstev v višini približno 600.000 DEM.

V dokaznem postopku sta obe delovni sodišči nekritično sledili mnenju izvedenke gospe Marjane Lepšina, ki je po poklicu ekonomistka s prakso na delovnem mestu računovodje in kot taka ni bila kvalificirana ugotavljati ali gre za "by pass" firmo ali ne. Na njeno imenovanje se je firma Tanin pritožila, saj je prvo predlagani izvedenec, Ekonomski inštitut pri Ekonomski fakulteti v Mariboru, izdelavo izvedenskega poročila odklonil, ker se za izdajo takšnega mnenja ni čutil dovolj usposobljenega. Ob reviziji SDK, ki je bila sprožena ravno zaradi zadeve Lestrade, pri poslovanju Tanina ni bila ugotovljena nikakršna sled o "by pass".

Najbolj pa so seveda moralno in materialno sporne zadeve v članku okoli ovadbe in trditve, da je direktor Tanina Ivan Mirt s svojim dejanjem preprečil vrnitev 21 delavcev na delo v Tanin do 3. julija, ko naj bi bil skrajni rok za izvršitev pravomočne odločbe. V nobenem pravem sistemu namreč ni možno očitati in zato tudi podati ovadb, da ni bila izvršena pravomočna odločba, oziroma da je bila celo preprečena izvršitev pravomočne odločbe, dokler obstajajo legalna, to so redna izvršilna sredstva, katerih pa se delavci oziroma njihov odvetnik Pipan sploh še niso poslužili. Celotno nasprotno - vložili so krivo in povsem neutemeljeno ovadbo o preprečevanju izvrševanja takšne pravomočne odločbe, ki pa je seveda čista neresnica, saj direktor Ivan Mirt tako ni nikoli ravnal, niti izvajal ali imel kakršne koli druge namene preprečiti izvršitev pravomočne sodne odločbe. Tanin želi, da se zadeve rešujejo po pravni poti, saj se ve, kako se po pravni poti, v okviru izvršilnega postopka, lahko uveljavlja pravomočnost sodne odločbe. Tako pa je žalostna resnica, da ali odvetnik Pipan pravne poti izvršbe ne pozna, ali pa se je z ovadbo pre-nagljal. Ob tej priliki pa lahko z vso odgovornostjo v imenu Tanina in direktorja Ivana Mirta poudarimo, da Tanin ne bo nikoli preprečil delavcem vrnitve na delo, v kolikor bodo uspešni v izvršilnem postopku.

Menimo, da je vsako takšno neobjektivno poročanje, pred dokončnim zaključkom sodnega postopka, obsodba nekoga vnaprej, kar pa ni v skladu z novinarsko etiko.

Služba za stike z javnostjo
Tanin Sevnica

TREBANJSKI INVALIDI NA GROSSGLOCKNER

TREBNJA - Društvo invalidov občine Trebnje organizira v torek, 13. septembra, izlet na Grossglockner. Vsi, ki se želite povzpeti na najvišji vrh v Avstriji, se lahko prijavite do 3. septembra v pisarni društva ob sredah od 9. do 11. ure ali na telefon: 45-613, 44-251, 40-758 ali 40-877. Prijavijo se lahko tudi nečlani. Društvo upokoencev Trebnje pa svojim članom sporoča, da se lahko 1. septembra udeležijo izleta v Gornjo Radgono, Ormož in Radence. Prijave sprejemajo ob sredah od 9. do 11. ure v pisarni društva in na telefonski številki 45-760.

Gramat Gril

d.o.o., 61290 GROSUPLJE, Rožno dolina 9

Tel.: 061/763-363, 763-364, 763-365
Trgovina: 061/763-366
Fax: 764-464
SELA pri Dolenjskih Toplicah
Tel.: 068/65-695, 65-682, 65-454
Fax: 068/65-454

K naši bogati izbiri in pestri ponudbi tehničnega in gradbenega materiala, pohištva in stavbnega pohištva in repro materiala za kmetijstvo smo dodali dve novi tržni niši:

1. Vse vrste rabljene in nove kmetijske mehanizacije, stroje, opremo in traktorje. Zelo zanimiva za kupca je naša možnost posredovanja uvoza in direktn nakup v inozemstvu z znižano carino. Stroje pred prodajo servisiramo in obnavljamo v naših delavnicah.
2. Bogata izbira talnih oblog, topli podi in itisoni in tapisoni po nizkih cenah. Poleg tega nudimo izredno bogato izbiro keramike, granitnih grezov in raznih lepil ter fugirnih mas iz uvoza. Kvaliteta ponudbe je vrhunska in tudi cene so ugodne.

Smo vsestransko konkurenčni.
Za večje nakupe nudimo rabate, dostave in svetovanje. Pridite, presenečeni boste nad ponudbo.

TU SMO DOMA

Vizija, družba za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novo mesto

VIZIJA

VAŠE CERTIFIKATE SPREJEMAMO NA VPISNIH MESTIH:

- na sedežu zavarovalnice TILIA d.d. Novo mesto in vseh njenih predstavništvih in agencijah v Sloveniji;
- na poštah in njihovih enotah v Novem mestu, Črnomlju, Sevnici, Krškem, Trebnjem, Metliki, Brežicah in Kočevju;
- pri podružnicah SDK v Ljubljani, Novem mestu, Krškem in Kočevju

zavarovalnica tilia d.d.
Novo mesto

MARUTI

Prodaja:
EMINENT, d.o.o.,
Dol. Kamence 25/a, Novo mesto, tel. (068) 323-902
Partizanska 21, Novo mesto, tel. (068) 28-950
Belokranjska 16, Črnomelj, tel. (068) 51-379

Pooblaščen servis in prodaja rezervnih delov
AVTOSERVIS MURN
Resljeva 4, Novo mesto
tel.: (068) 24-791

Vizija zbira certifikate

Slab mesec je minil, odkar je pričela Vizija, pooblaščen družba za upravljanje investicijskih skladov na Dolenjskem, Posavju in Beli krajini zbirati certifikate. Čeprav družba ni šla v drage reklamne akcije, kot so to storile nekatere večje družbe, je prvi odziv ljudi s tega območja dober, posebno še na Kočevskem.

Vizija, ki so jo ustanovili zavarovalnica Tilia in domači strokovnjaki - med njimi je vrsta gospodarstvenikov s tega območja - želi s svojim delovanjem zaščititi interese lastnikov certifikatov, svojih delničarjev, s tem pa posredno tudi interese gospodarstva tega dela Slovenije.

Za uresničitev tega cilja so v Metliki, Črnomlju, Kočevju, Krškem, Brežicah, Sevnici, Trebnjem in Novem mestu angažirali skupine strokovnjakov, ki delujejo na področju izobraževanja, informiranja in svetovanja ljudem pri odločitvah o naložbi svojih lastniških certifikatov. Zavarovalnica Tilia, večinski lastnik Vizije, družbe za upravljanje investicijskih skladov s svojimi predstavništvimi, agencijami in poslovalnicami, prispeva pomemben delež k uspešnemu zbiranju certifikatov na Dolenjskem, v Posavju in Beli krajini.

Vizija je edina pooblaščen družba za upravljanje investicijskih skladov s sedežem na tem območju, v kateri bodo odločitve sprejemali tukaj, doma, v skladu z interesi regij, v katerih deluje. Večina drugih družb za upravljanje oz. investicijskih družb pa je vodena iz drugih krajev Slovenije v skladu z njihovo poslovno politiko in interesi. V Viziji pričakujejo, da bodo osveščeni ljuje, ki jim je kaj mar za svojo regijo, vložili certifikate v njihovo družbo in tako posredno prispevali k napredku v tem delu države.

VINKO ŠTIH

Nikolaj Vardijan

Nepričakovano je odjeknila žalostna vest med člani kočevskega združenja avtomehanikov in voznikov motornih vozil, da je prenehalo biti srce članu te organizacije Nikolaju Vardijanu. Rodil se je septembra 1932. leta v Dolenjskih pri Adlešičih. Osnovno šolo je obiskoval v domačem kraju in Adlešičih. Kmalu po vojni je začel delati na državnem posestvu v okolici Kočevja. Pozneje se je zaposlil kot voznik tovornih vozil pri Gozdnem gospodarstvu Kočevje, kjer se je tudi upokojil. Številni prijatelji, znanci in sorodniki na kočevskem pokopališču so dokaz, kako je bil priljubljen predvsem pri članih svoje stanovske organizacije. V. D.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 25. VIII.

SLOVENIJA 1

9.15 - 0.10 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
10.05 TEDENSKI IZBOR
10.05 OSTRŽEK, gledal. igra, 2/3
10.40 VIDEOŠPON
11.40 ČLOVEŠKI ROD, angl. poljudnoznan. serija, 3/12
12.05 TUSITALA, angl.-avstral. nadalj., 4/6
13.00 POROČILA
17.00 PRO ET CONTRA, ponovitev
18.00 DNEVNIK 1
18.10 OTROŠKI PROGRAM
ČAROBNA PIŠČAL, glasb. oddaja, 2/3
18.40 ZE VESTE
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 GOZDARSKA HIŠA FALKENAU, nemška nadalj., 10/13
21.00 VESOLJSKO PLOVILO DISCOVERY, amer. dok. oddaja
22.00 POLETNI NAVDIH, turistična oddaja
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
22.45 GLEDALIŠČE RAYA BRADBURYJA, kanadsko-novozel. naniz., 6/24
23.10 DOKAZI, amer. naniz., 10/16

SLOVENIJA 2

11.15 - 1.35 Teletekst
11.30 Video strani - 11.50 Kinoteka: Ciklus filmov Raula Wälsha: Gentleman Jim (amer. film, ČB) - 13.30 SP v kolesarstvu (posnetek in prenos) - 15.50 Tedenski izbor: Svet poročila; 16.20 Iz dobrega gnezda (nemška nadalj., 8/13); 17.10 Predstava je vprašanje: Portret Mete Hočevar - 18.00 Sova (ponovitev): Grace na udaru (amer. naniz., 2/22); 18.30 Dokazi (amer. naniz., 9/16) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Krila nad svetom (kanadsko dok. nadalj., 8/9) - 20.55 Radgonski sejem - 21.05 Umetniški večer: Kurt Vonnegut (angl. dok. oddaja); 22.05 Klavnicina pet (amer. film) - 23.45 Nogomet Maribor Branik: Norma Talin (posnetek)

KANAL A

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 238. dela amer. nadalj.) - 13.05 Call selection (ponovitev) - 13.40 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.35 Na velikem platnu - 16.50 Album show (ponovitev glasbene oddaje) - 17.40 Video igralnica (oddaja o računalniških igricah) - 18.10 Slavnosti fantje (ponovitev 2. dela angl. nadalj.) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (239. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop (glasbena oddaja) - 20.40 Pred poroto (5. del amer. naniz.) - 21.10 Poročila - 21.20 Angel in nepridiprav (amer. film) - 23.00 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 23.50 Na velikem platnu - 0.05 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

7.50 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mlade - 11.00 Poletni šolski program - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtnica (serijski film) - 12.40 Monofon - 13.10 Dežela orlov (dok. serija) - 14.30 Življenje na severu (serijski film) - 15.15 Franc. film - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Iz tajskega življenja - 21.00 Nocoj z vami (zabavnoglasbena oddaja) - 21.45 Poročila - 21.50 Izzivi hrvaškega turizma - 22.25 S slika na sliki - 23.10 Večer ob glasbi - 0.10 Poročila v angleščini - 0.15 Sanje brez mej

HTV 2

14.50 Video strani - 15.05 TV koledar - 15.15 Vrtnice v Eden (serijski film) - 16.00 Umag: tenis - 18.20 Ekran brez okvira - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Ogenj v sreč (humor. serija) - 20.45 Vrtnice v Eden (serijski film) - 21.35 Prevročje za upravljanje (amer. film) - 23.20 Metalmania

PETEK, 26. VIII.

SLOVENIJA 1

9.15 - 1.10 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.40 TEDENSKI IZBOR
9.45 ČUDEŽNA LETA, amer. naniz., 6/8
10.05 HALLO, DOLLY, amer. film
12.25 ZE VESTE
13.00 POROČILA
15.50 OMIZJE, ponovitev
18.00 DNEVNIK 1
18.10 OTROŠKI PROGRAM
VRTILJAK, mehiška nadalj., 16/28
ZGODBE O POLUHCU, lutkovna igrlica, 8/12
18.50 ZNANJE ZA ZNANJE
19.20 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 REKLA JE NE, amer. film
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.25 SOVA
TYPHONOVO LJUDSTVO, avstral.-novozel. nadalj., 1/2
0.00 BRANE RONČEL IZZA ODRRA

SLOVENIJA 2

12.35 - 0.25 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 16.05 Tedenski izbor: Film tedna: Vlak za potepuhe (amer. film) - 18.00 Sova (ponovitev): Gledališče RAYA BRADBURYJA (kanadsko-novozel. naniz., 6/24); 18.30 Dokazi (amer. naniz., 10/16) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Podoželski utrip (angl. naniz., 9/10) - 21.00 Opus - 22.00 Neomejena prihodnost:

Elektronski mediji v Evropi - 23.00 Ljubljanski umetniki Ljubljani

KANAL A

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 239. dela amer. nadalj.) - 13.05 Magnetoskop (ponovitev) - 13.50 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.25 Na velikem platnu - 16.40 Ameriških deset - 17.10 Pred poroto (ponovitev 5. dela amer. naniz.) - 17.20 Angel in nepridiprav (ponovitev filma) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (240. del am. nadalj.) - 20.00 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 20.30 Beverly Hills 90210 (22. del amer. nadalj.) - 21.20 Poročila - 21.30 Teden na borzi - 21.40 Zvezda burleske (amer. film) - 23.20 Album show (glasbena oddaja) - 0.10 Burleske Charlieja Chaplina - 1.20 Erotični film

HTV 1

7.50 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke - 11.00 Poletni šolski program - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtnica (serijski film) - 12.40 Monofon - 13.10 Dežela orlov (dok. serija) - 14.00 2,4 otroka (humoristična serija) - 14.30 Življenje na severu (serijski film) - 15.15 Vprašanje verodostojnosti (angl. film) - 16.30 Morje - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Latinica - 21.25 Noč morilcev (franc. film) - 22.50 Poročila - 23.00 S slika na sliki - 0.00 Poročila v nemščini - 0.05 Sodobni poljski film - 1.30 Sanje brez mej

HTV 2

14.50 Videostrani - 15.05 TV koledar - 15.15 Vrtnice v Eden (serijski film) - 16.00 Umag: tenis - 18.30 Vojne v miru: pušcavski vihar I (dok. serija) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Beverly Hills (serija za mladino) - 21.00 Rock koncert - 22.05 Shanonova igra (serijski film) - 22.55 Hit depo

SOBOTA, 27. VIII.

SLOVENIJA 1

9.15 - 0.30 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.50 TEDENSKI IZBOR:
9.50 RADOVEDNI TAČEK
10.05 COBI IN PRIJATELJI, španska risana serija, 9/13
10.35 ČAROBNA PIŠČAL, glasb. oddaja, 2/3
11.05 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.35 SIMONOVE SANJE, kanadski film
13.00 POROČILA
15.55 REKLA JE NE, ponovitev amer. filma
17.25 BOJ ZA OBSTANEK, angl. poljudnoznan. serija, 10/20
18.00 DNEVNIK 1
18.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV-ŽAV
19.00 RISANKA
19.14 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 UTRIP
20.25 BLESTEČA POT DO ZVEZD: KONCERT OB 25-LETNICI UMETNIŠKEGA DELOVANJA ENGELBERTA HUMPERDINKA
21.20 PRED DEVETIMI IGRAMI BREZ MEJA
21.25 KARAOKE, razvedrila oddaja TV Koper
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA:
TYPHONOVO LJUDSTVO, zadnji del nadalj.

SLOVENIJA 2

7.35 - 23.55 Teletekst
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 15.50 Divertimento - 16.40 Tedenski izbor: Poletni navdihi; 17.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška nadalj., 10/13) - 17.50 Sova (ponovitev): Typhonovo ljudstvo (avstral.-novozel. nadalj., 1/2) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Filmska magija (avstral. dok. serija, 3/9) - 22.30 Ne pozabi...! (amer. film) - 22.05 Sobotna noč: Avtomobili v živo; Ob 25-letnici festivala v Woodstocku (3. del)

KANAL A

7.00 Borza dela - 9.00 CMT - 10.05 Teden na borzi (ponovitev) - 10.15 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 11.00 Karma (ponovitev oddaje o duhovnosti) - 14.30 Borza dela - 17.25 ITV - Begunska televizija - 17.55 Zvezda burleske (ponovitev filma) - 19.30 Učna leta (ponovitev 23. dela am. naniz.) - 20.00 Vreme - 20.05 Ko vino razodeje svoje skrivnosti (oddaja o vinu) - 20.30 Kako so vražja dekleta zavzela zahod (odstoimskem filmu) - 21.00 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 21.30 Nevidni sovražnik (amer. film) - 23.00 Vreme - 23.05 Smithsonian (ponovitev 5. dela amer. dok. naniz.) - 0.10 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

8.15 TV spored - 8.20 TV koledar - 8.30 Poročila - 8.35 Mladi Tom Edison (amer. film za otroke) - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mlado - 12.00 Poročila - 12.05 Oddaja resne glasbe - 12.55 Prizma (večnacionalni magazin) - 13.40 Oddaja narodne glasbe - 14.00 Poročila - 14.05 Policijska značka (dok. oddaja) - 14.50 Me je kdo iskal? - 15.30 Dirigenti in muzikanti (dramska serija) - 16.25 Hišni ljubljenci - 17.00 Beverly Hills (serija za mladino) - 17.50 TV razstava - 17.55 Poročila - 18.00 Televizija o televiziji - 18.30 Santa Barbara (amer. nadalj.) - 19.15 Na začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Oče, sin in ljubica (amer. film) - 21.50 Oliver Stone (dok. film) - 22.20 Poročila - 22.25 Športna sobota - 22.35 S slika na sliki - 23.35 Poročila v angleščini - 23.40 Sanje brez mej

HTV 2

15.15 TV spored - 15.20 TV koledar - 15.30 To je ljubezen (humor. serija) - 16.00 Umag: tenis - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Umag: tenis - CRO pop rock - Nočna izmena: Življenje na severu; Zona somraka; Vampirske ljubice (amer. film)

NEDELJA, 28. VIII.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.30 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.40 OTROŠKI PROGRAM
10.40 ŽIV ŽAV, ponovitev
11.35 ČUDEŽNA LETA, amer. naniz., 8/8
12.00 REVUJA MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV
12.30 BOJ ZA OBSTANEK, ponovitev angl. poljudnoznan. serije, 10/20
13.00 POROČILA
13.05 PODOŽELSKI UTRIP, ponovitev angl. naniz., 9/10
15.30 BRATOVA ŽENA, amer. film
17.00 KRILA NAD SVETOM, ponovitev kanadske dok. nadalj., 7/9
18.00 DNEVNIK 1
18.10 SEDEM NAS JE, angl. naniz., 1/6
19.00 RISANKA
19.20 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ZRCALO TEDNA
20.25 IGRE BREZ MEJA: MENGEŠ NA MALTI
21.45 ZGODOVINA 12 EVROPSKIH DRŽAV, angl. dok. serija, 10/12
22.20 DNEVNIK 3, VREME
22.35 SOVA
PORTRET NEKEGA ZAKONA, angl. nadalj., 1/4
DOKAZI, amer. naniz., 11/16

SLOVENIJA 2

7.35 - 1.55 Teletekst
Opomba: 13.15 SP v kolesarstvu; 13.50 F-1 za VN Belgije
7.50 Videostrani - 8.00 Euronews - 10.50 Tedenski izbor: Blesteča pot do zvezd - 11.45 Sova (ponovitev): Typhonovo ljudstvo (zadnji del nadalj.) - 13.15 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 El Cid (amer. film) - 23.00 Športni pregled - 23.45 Posnetki športnih dogodkov

KANAL A

9.05 Don Kihot (risani film) - 10.00 Male živali - 10.20 Video igralnica (oddaja o računalniških igricah) - 10.50 Nevidni sovražnik (ponovitev filma) - 12.20 Helena - 18.05 Don Kihot (risani film) - 19.00 Beverly Hills 90210 (ponovitev 22. dela) - 20.00 Vreme - 20.05 Smithsonian (6. del amer. dok. naniz.) - 21.00 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 22.45 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 22.40 Tropska vročica (12. del amer. naniz.) - 23.35 CMT

HTV 1

8.10 TV spored - 8.15 TV koledar - 8.25 Poročila - 8.30 Amer. film - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.05 Plodovi zemlje - 12.55 Oddaja ljudske glasbe in običaje - 13.25 Mir in dobro - 13.55 Duhovni klic - 14.00 Poročila - 14.10 Avstralski mladinski film - 15.45 Opera Box - 16.15 Samostrel (serijski film) - 16.45 Srečni dnevi (serijski film) - 17.10 Poročila - 17.20 Nevarmo pristajanje (amer. film) - 18.50 Risana serija - 19.15 TV fortuna - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Glasbena oddaja - 21.35 Po vrtnici (serijski film) - 22.20 Poročila - 22.25 Preteklost v sedanjosti (dok. oddaja) - 22.55 Šport - 23.15 S slika na sliki - 0.15 Poročila v nemščini - 0.20 Sanje brez mej

HTV 2

13.45 TV koledar - 13.55 F-1 za VN Belgije - 15.40 Rokomet Hrvaška:Češka - 17.00 Umag: tenis - 19.15 Risani film - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Črno-belov barvah: Asfaltna džungla (amer. film); Poletni rok; Poročila iz zgodovine; Izbiramo glasbo: Paul Simon; Pozdrav Krapinskemu festivalu; Leteči cirkus Montyja Pythona

PONEDELJEK, 29. VIII.

SLOVENIJA 1

9.15 - 23.55 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.45 TEDENSKI IZBOR
9.45 HUCKLEBERRY FINN IN NJEGOVI PRIJATELJI, koprod.nadalj., 20/26
10.15 KORENINE SLOVENSKE LIPE
10.45 ZNANJE ZA ZNANJE
11.15 NE POZABI...!, amer. film
13.00 POROČILA
14.30 TEDENSKI IZBOR
UMETNIŠKI VEČER, ponovitev 16.20 OPUS
17.20 DOBER DAN, KOROŠKA
18.00 DNEVNIK 1
18.10 OTROŠKI PROGRAM
18.40 UNIVERZITETNI RAZGLEDI
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 TV KONFERENCA
21.15 HUDA KRI, nemška nadalj., 4/4
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.25 SOVA
SHOW JACKIEJA THOMASA, amcr. naniz., 2/17
DOKAZI, amer. naniz., 12/16

SLOVENIJA 2

12.35 - 0.05 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.20 Gorsk hitrostna dirka (reportaža z Gorjancev) - 15.50 Tedenski izbor: Igre brez meja, Forum, Utrip, Zrcalo tedna - 17.50 Sova (ponovitev): V avtobusu (37. epizoda angl. naniz.); 18.20 Dokazi (amer. naniz., 11/16) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Alfred in Josephine (danska drama) - 21.00 Onstran prihodnosti (avstral. nan. oddaja) - 21.25 Življenje v Silverlake (kanadsko dok. oddaja) - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 240. dela) - 13.05 Helena (ponovitev) - 13.50 Pozitiv + (ponovitev) - 14.20 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.35 Na

velikem platnu - 16.20 Poslovni dosje (24. del amer. serije o managementu) - 17.20 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 18.10 Tropska vročica (ponovitev 12. dela amer. naniz.) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (241. del am. nadalj.) - 20.00 Popsop (kontaktna glas. oddaja) - 20.40 Polno, prosim (1. del španske humor. serije) - 21.10 Poročila - 21.20 Velik zalogaj (komedija) - 23.00 Ameriških deset (glasb. oddaja) - 23.35 Na velikem platnu - 23.50 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

7.50 TV program - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 11.00 Poletni šolski program - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtnica (serijski film) - 12.40 Monofon - 13.05 Brazilska trilogija (dok. serija) - 13.55 2,4 otroka (humor. serija) - 14.25 Življenje na severu (serijski film) - 15.10 Garsonjera za štiri (amer. film) - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Hrvaška in svet - 21.00 W. Shakespeare: Henrik VI - 22.30 Poročila - 22.35 Dok. oddaja - 23.05 S slika na sliki - 0.05 Poročila v angleščini - 0.10 Sanje brez meja

HTV 2

17.15 Videostrani - 17.25 TV program - 17.30 TV koledar - 17.40 Po vrtnici (serijski film) - 18.25 V nasprotni svetlobi: Potovanje po Italiji (dok. serija) - 18.55 Stan in Ohio (humor. serija) - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.15 Kljub vsemu, Julija (serijski film) - 21.10 Smrtonosni pohlep (dok. film) - 22.05 Klub Raj (serijski film) - 23.00 Električni kavboj

TOREK, 30. VIII.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.25 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
11.05 TEDENSKI IZBOR
11.05 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.35 UNIVERZITETNI RAZGLEDI
12.05 FILMSKA MAGIJA, avstral. dok. serija, 3/9
12.30 REVUJA MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV
13.00 POROČILA
14.55 TEDENSKI IZBOR
SOBOTNA NOČ
16.35 ŠPORTNI PREGLED
17.20 MOSTOVI
18.00 DNEVNIK 1
18.10 OTROŠKI PROGRAM
18.40 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 AVANT GARDA
21.05 IZ DOBREGA GNEZDA, nemška nadalj., 9/13
22.00 SVET POROČA
22.30 LJUBLJANSKI SEJEM - VINO
22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 SOVA
LAHKO NOČ, LJUBICA, angl. naniz., 5/6
DOKAZI, amer. naniz., 13/16

SLOVENIJA 2

12.35 - 23.05 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 17.50 Sova (ponovitev): Show Jackieja Thomasa (amer. naniz., 2/17); Dokazi (amer. naniz., 12/16) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Tusitala (angl.-avstral. nadalj., 5/6) - 21.05 Ruanda - 21.55 Videošpon

KANAL A

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 241. dela amer. nadalj.) - 13.05 Popsop (ponovitev) - 13.45 Video igralnica (oddaja o računalniških igricah) - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.35 Na velikem platnu - 16.50 Polno, prosim (ponovitev 1. dela šp. humor. naniz.) - 17.20 Velik zalogaj (ponovitev filma) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (242. del) - 20.00 Rodeo (glasbena oddaja) - 20.40 Državnik novega kova (18. del angl. satirčne naniz.) - 21.10 Poročila - 21.20 Policijska zgodba (amer. krim.) - 23.00 Dan po jutrišnjem (15. del amer. dok. serije) - 23.35 Na velikem platnu - 23.50 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mlade - 11.00 Poletni šolski program - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtnica (serijski film) - 12.40 Monofon - 13.10 Brazilska trilogija (dok. serija) - 14.00 2,4 otroka (humor. serija) - 14.30 Življenje na severu (serijski film) - 15.20 Kavboj (amer. film) - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Janez Pavel II (dok. oddaja) - 20.50 V velikem planu - 22.20 Poročila - 22.25 Akustikoteka - 23.00 S slika na sliki - 0.00 Poročila v nemščini - 0.05 Sanje brez meja

HTV 2

16.35 Video strani - 16.45 TV program - 16.50 TV koledar - 17.00 Kljub vsemu, Julija (serijski film) - 17.50 Smrtonosni pohlep (dok. film) - 18.55 Berlin: mednarodni atletski miting - 22.30 Kljub vsemu, Julija (serijski film) - 23.25 Vrtnice Sherlocka Holmesa (serijski film)

SREDA, 31. VIII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.15 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.25 OTROŠKI PROGRAM
SKOK MED ZVEZDE, angl. naniz., 8/14
10.50 TEDENSKI IZBOR
10.50 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
11.20 ONSTRAN PRIHODNOSTI, avstral. nan. oddaja
11.45 ZGODOVINA 12 EVROPSKIH DRŽAV, angl. dok. serija, 10/12
12.15 ALFRED IN JOSEPHINE, danska drama
13.00 POROČILA
18.00 DNEVNIK 1
18.10 OTROŠKI PROGRAM
HROŠČOSNED. ČUDAŠKA VARUŠKA, amer. naniz., 2/30
ČUDNO, DA SE LADJA NE POTOPI
18.45 ČLOVEŠKI ROD, angl. poljudnoznan. seri-

ja, 4/12
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 FILM TEDNA:
MEJA, španski film
22.05 MALI KONCERT
22.25 LJUBLJANSKI SEJEM - VINO
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 SOVA
GRACE NA UDARU, amer. naniz., 3/22
DOKAZI, amer. naniz., 14/16

SLOVENIJA 2

12.35 - 0.30 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.20 Tedenski izbor: Huda kri (nemška nadalj., 4/4); 16.05 Pravčnost na preizkušnji - 17.05 Sova (ponovitev): Lahko noč, ljubica (angl. naniz., 5/6); 17.40 Dokazi (amer. naniz., 13/16) - 18.30 Športna sreda: GP miting v atletiki (posnetek iz Berlina) - 20.30 Slavnosti zaključek Poletnega festivala (prenos) - 22.30 Omizje

KANAL A

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 242. dela) - 13.05 Rodeo (ponovitev) - 13.50 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.15 Na velikem platnu - 16.30 Državnik novega kova (ponovitev 18. dela angl. naniz.) - 17.00 Policijska zgodba (ponovitev filma) - 18.40

94,6 MHz
RADIO SRAKA
studio
103 MHz

ČETRTEK, 31. VIII.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 17.00 Obrtniki in podjetniki - 19.00 Rockovnik - 22.00 Hard & Heavy

PETER, 26.8.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 15.30 Grmki vulkan - 1

gorenje maloprodaja

NOVO NOVO NOVO

V ŠENTJERNEJU

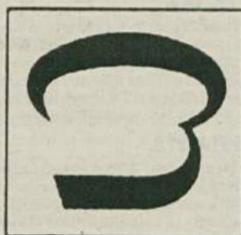
Cesta oktobrskih žrtev 7

LARA

Pooblaščen prodajalna Gorenja Maloprodaje
telefon: 068/ 42 839

V njej boste našli:

- ▷ belo tehniko Gorenje
- ▷ male gospodinjske aparate
- ▷ elektroniko Gorenje in Quelle
- ▷ kuhinje in kopalnice
- ▷ toplotno tehniko

**POSOJILNICA - BANK BOROVLJE
V NOVIH POSLOVNIH PROSTORIH**

**Od ponedeljka, 22. avgusta 1994
V BOROVLJAH, HAUPTPLATZ 16
(glavni trg - ob osrednjem križišču).**

**Poslovni čas: od 8. - 12. ure in od 13.45 - 16. ure,
četrtek do 17. ure!**

PRIPOROČAMO SE!

**Priporočamo tudi obisk naše poslovalnice v BRODEH
v prostorih stare gostilne Malle, ki je odprta tudi
ob sobotah od 7.30 do 10.30 ure.**

**PLATIŠE DELA HITRO
TUDI ČRNO-BELE
FOTOGRAFIJE**

MIRNA - Po več kot enoletnih dobrih izkušnjah s poklicnim ukvarjanjem z barvno fotografijo, tudi z ekspresno izdelavo barvnih fotografij za osebne dokumente, se je naš občasni dopisnik Janez Platiše z Mirne lotil še črno-bele tehnike. Take fotografije za osebne dokumente, ki jih Janez naredi v pičlih 10 minutah, so primerne zlasti za tiste, ki bi radi prikri-li na obrazu kakšno pomanjkljivost oz. izraziti ten in kontrast kože.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste našo mamo

ANO VESELIČ

iz Purge 9

pospremili k zadnjemu počitku. Hvala vsem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Še posebej se zahvaljujemo sosedom za vso pomoč, obema govornikoma in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoci: otroci z družinami

ZAKAJ SO CITROENOVA VOZILA PRI NAS NAJUGODNEJŠA ?

VPRAŠAJTE :
AVTOSALON NOVO MESTO, KANDIJSKA 13, TEL: 068 322 066
AVTOSALON KRŠKO, C.K.Ž. 70, TEL: 0608 21 485

ANTOMOBIL

AX CABAN

AX TRE

AX TRD

XANTIA 1,8i

UGODNI KREDITI BREZ
POLOGA, LEASING,
STARO ZA NOVO.

ZAGOTOVLJEN
SERVIS IN OSKRBA
Z ORIGINALNIMI
NADOMESTNIMI DELI.

**NOVOTEHNA
ANTOMOBIL**

KO PRIČAKUJETE VEČ, IZBERITE KVALITETNO PONUDBO!

Knafelčeva 2, Novo mesto, tel. 068/321-479

AGROSERVIS

Za kakovostno in čimhitrejšo predelavo grozdja ob trgatvi vam že sedaj ponujamo:

ročne in električne pečjalnike, PVC kadi vseh velikosti, plastična ve-dra in škafe ter stiskalnice.

Na zalogi imamo po ugodnih cenah umetno gnojilo:

NPK 15-15-15 1.296,00 SIT
NPK 7-20-30 1.395,00 SIT

Pri nakupu gnojila nad 10 vreč nudimo brezplačen prevoz!

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

**OHRANITE HRANLJIVE SNOVI RASTLIN
IN POVEČAJTE PRIREJO MLEKA IN MESA**

plantanaze

naravni biološki dodatek za siliranje

- PLANTANAZE je idealen dodatek za siliranje vseh vrst silaže: trave, detelje, koruze, žitnih zrn itd.
- usmerja fermentacijo, preprečuje kvarjenje silaže
  - ohranja hranljive snovi in izboljša okus silaže
  - preprečuje pregrevanje zelene mase
  - je prijazen do okolja
  - v nekaj dneh pomaga do kakovostne krme

PREPROSTO DO KAKOVOSTNE SILAŽE

KRKA p.o.
NOVO MESTO
SLOVENIJA
VETERINA

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je prežgodaj zapustil naš dobri

JANKO ZALOKAR

po domače Karlovški Jank

iz Vrha 5 pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sočutje in darovali veliko cvetja. Zahvaljujemo se oddelku za intenzivno nego Kirurgije Splošne bolnice Novo mesto za ves trud, posebej pa dr. Koščevi, sosedom Bratkovičevim, Hudoklinovim in Cimermanovim, g. kaplanu za poslovljni obred ter vsem, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti.

Njegovi najbližji

V SPOMIN

*Gomilo tiho obiskujem,
ki srce tvoje v nji trohni,
v pekočih solzah pričakujem
svidenje s teboj srečnejših dni.*

21. avgusta je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče, brat, stric in dedek

FRANC STRMOLE

iz Velikega Gabra 33

Hvala vsem, ki se ga z lepo mislijo spominjate, postojite ob njegovem grobu in prižigate svečke.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Učila si nas pesmi, vero,
zate bil vsak božji je otrok,
ni ti bilo težko delo,
dobrota s tabo šla je v grob.*

V 68. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama in teta

MICI LOKOVŠEK

rojena Kovačič

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče in pokojnico v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala osebju Onkološkega oddelka in ge. Ivanki Mežan za nego, dr. Janji Zorko, patronažni sestri Šlavici, osebju Gorjanci - avtobusni promet, pevskemu zboru, vaščanom iz Kostanjka in Zdol ter Aktivu kmečkih žena. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Ivan, sin Jani z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolečina je bila močnejša od življenja.*

V 61. letu starosti nas je po težki in zahrbtni boleznini zapustil dragi mož, brat, stric, zet in svak

TONE ZUPANČIČ

iz Šegove 18, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za podarjeno cvetje, sveče in vsestransko pomoč. Hvala njegovim nekdanjim sodelavcem in vsem drugim za izrečeno ustno in pisno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti, g. proštu Lapu za lepo opravljen obred, Cirili Podržaj za vso pomoč, pevcem iz Šmihela za zapete pesmi in vsem, prav vsem, ki so nam stali ob strani v najtežjih trenutkih.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama in teta

IVANA RUKŠE

iz Gabrja

Iskrena hvala vsem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojno pospremili na zadnji poti. Posebna hvala sosedom in sorodnikom, osebju Bolnišnice Novo mesto, sodelavcem Adrie in Eureka - Revoza Novo mesto, pevcem, župniku za obred in Martinu Luzarju za poslovilne besede.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 20. letu starosti nas je zapustil naš dragi sin, brat, svak, stric in boter

MARTIN KRANJC

z Rake 67, študent Fakultete za elektrotehniko v Ljubljani

Vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih lajšali gorje z izrazi sožalja, darovali cvetje in sveče in ga pospremili na njegovi poslednji poti, iskrena hvala, še posebej pa vsem njegovim prijateljem, sošolcem in gasilcem GD Raka.

Žalujoci: starši, brata z družinama ter ostalo sorodstvo

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

IVAN BREGAR

elektromonter v pokoju

Ohranili ga bomo v lepem in trajnem spominu.

Kolektiv PE Elektro Novo mesto

ZAHVALA

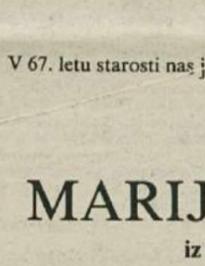
V 41. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi sin in nečak

ADOLF LUKĀK

z Rakovnika pri Šentrupertu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in prijateljem za izkazano pomoč, podarjene maše, cvetje in sveče. Lepa hvala g. kaplanu za lepo opravljen obred ter šentruperskim pevcem za zapete žalostinke. Hvala vsem, ki ste Dolfija pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: mama, ata ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

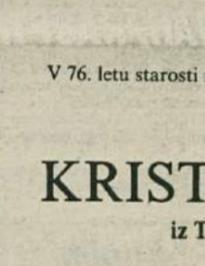
V 67. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mati in babica

MARIJA PLEVANČ

iz Veniš pri Leskovcu

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in sosedom za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče, pevcem za lepo zapete pesmi ter vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala g. Žičkarju in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem iskrena hvala!

Žalujoci: mož Mirko, sin in hčerke z družinami ter vsi ostali

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je zapustila naša draga sestra in teta

KRISTINA KOZAN

iz Tribuč 49 pri Črnomlju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter vsem, ki ste pokojno pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala govnici ge. Darinki, pevskemu zboru, Društvu upokojencev Črnomelj ter g. župniku za opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

V SPOMIN

*Vse odhaja kakor tiha reka,
le spomini zvesto spremljajo človeka...*

29. avgusta bo minilo pet let, odkar sta tragično preminila naša draga

ALOJZ JUNC

iz Gor. Mokrega polja

NEŽA ŠUŠTARŠIČ

iz Zapuž

Vsem, ki obiskujete njun grob, iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njuni

ZAHVALA

*Težko življenje ti dano je bilo,
zato naj domača zemlja lahka ti bo,
a v srcih naših spomin nate
za vedno ostal bo.*

V 76. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat, tast, stric, svak, stari oče in pradedek

JOŽE KLEPEC

iz Pustega Gradca pri Dragatušu

Z bolečino v srcih se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in darovali cvetje, sveče ter vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo družinam Flak in Strekelj za požrtvovalno pomoč, sosedu Bečaju za poslovilni govor, članom kolektiva Rudnika Kanižarica, trgovskemu podjetju d.d. Tkanina iz Ljubljane, UNZ iz Maribora ter g. župniku Jožetu Rusu za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.*

V 64. letu starosti je po težki boleznini omagalo srce dobre žene, mame, stare mame, tašče, sestre in tete

KRISTINE BARTOLJ

rojene Blatnik
iz Kettejevega drevoreda 49
v Novem mestu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih kakor koli pomagali, izrekli sožalje, podarili cvetje in sveče ter pokojno pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Tatjani Gazvoda, osebju Internega oddelka Bolnice Novo mesto, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke ter sodelavcem Radia Novo mesto - Studia D, Pionirja - trgovine Pimex in Zarje d.d. Novo mesto. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Franc, hčerki Fanika in Joži z družinama ter sin Franci in ostalo sorodstvo

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Suzana Kralj s Sel pri Zajčjem Vrhu - Ingrid, Marjana Barbo iz Gor. Sušic - Majo, Marjeta Ivačić s Spodnje Libne - Moniko, Silva Nagode iz Tribuč - Matica, Milenka Bradač iz Loške vasi - Dejana, Sonja Vukčević iz Bojanec - Darjo, Anica Trampus iz Zorencev - Simono, Brigita Cučnik

iz Orehovca - Lidijo, Marija Repovž iz Šentjanža - Blaža, Marija Vuk iz Metlike - Tilna, Mateja Starešinič iz Črnomlja - Aljaža, Gordana Piljič iz Črnomlja - Matea, Vesna Štine iz Semiča - Klemna, Dragica Pavkovič iz Velike vasi - Uroša, Marija Starešinič iz Preloke - Miho, Cilka Eršter

iz Češenc - Urško, Marija Flek s Tanče Gore - Dejana, Janika Umek iz Senovega - Sama, Anica Hlačar iz Pravatine - Natalijo, Marija Kerin iz Mikote - Petro, Mojca Lumpret iz Vel. Brusnic - Spelo, Danica Vidmar iz Dol. Nemške vasi - Leo, Sabina Erjavec iz Straže - Aljo, Marica Bar-

tolj iz Bistrice - Simona, Renata Kajkovac iz Metlike - Sandro, Ksenija Jurkovič iz Straže - Matijo, Andreja Muhič iz Vavte vasi - Žana, Marinka Mahnič iz Rihpovca - Francija, Mojca Ajdič iz Češenc - Blaža, Martina Grabrijan iz Črnomlja - Denisa, Zeljka Ljubanovič iz Metlike - Ano, Re-

nata Škrabec iz Pristavice - Lucijo, Tatjana Starič iz Preske pri Dobrniču - Nina, Marija Kofalt s Kala - Jerneja, Marija-Ana Tomažin z Gmajne - Martino, Klavdija Lužar iz Metlike - Egona, Mateja Jelšvar iz Tjhaboja - Andraža, Renata Ilenič iz Črnomlja - Evo.

tedenski koledar

Četrtek, 25. avgusta - Ludvik Petek, 26. avgusta - Viktor Sobota, 27. avgusta - Monika Nedelja, 28. avgusta - Avgustin Ponedeljek, 29. avgusta - Janez Torek, 30. avgusta - Feliks Sreda, 31. avgusta - Rajko

LUNINE MENE 29. avgusta ob 8.41 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: 25. in 26.8. (ob 20.30) kriminalni film Hudičev odvetnik. 26.8. (ob 18.30) ter 27. in 28.8. (ob 18.30 in 20.30) komedija Nabriti kanoni 1.

film

• STARE SABLJE (Grumpy Old Men, od 25. do 31. avgusta v Domu kulture, Novo mesto) Kaj se zgodi, ko v življenje dvih ostarelih tekmecev, ki ne poznata premirja, vstopi nova, nadvse privlačna sosedka, ki je povrhu še vdova? Nič posebnega za samo bičko, le medsebojna vojna dobi nove razsežnosti: lovrike zmagovalca bo nosil tisti, ki bo osvojil žensko. Trofej je znana, zato topovi, streljajte! Jack Lemmon in Walter Matthau sta eden največjih filmskih parov vseh časov, tokrat v vlogah vdovcev Johna in Maxa, sinežev brez primere. Prijazna sosedka Ariel (Ann-Margret) nehoti stopnjuje njuno sovjestno sovraštvo. Stara prepirljivca namreč živita le še za njeno naklonjenost, ker pa jo hočeta seveda vsak zase, pri tem resnično ne izbirata sredstev. Nič na svetu jima ni

ČRNOMELJ: 26.8. (ob 10. in 21. uri) in 27.8. (ob 21. uri) ameriška družinska komedija Moj očka je junak. 28.8. (ob 19. in 21. uri) ameriška drama Mož brez obraza. KOSTANJEVICA: 26.8. (ob 20. uri) film Iztrebljevalec. 27.8. (ob 20. uri) film Fin gospod. 31.8. (ob 20. uri) film Ledena steza. KRŠKO: 26.8. (ob 20. uri) in 28.8. (ob 18. uri) ameriški akcijski kriminalni film Usodni val. METLIKA: 26.8. (ob 19. in 21. uri) ameriška drama Mož brez obraza. 28.8. (ob 19. in 21. uri) ameriška družinska komedija Moj očka je junak. NOVO MESTO: 25.8. (ob 10. uri) matineja komedija Wayneov svet - 1. Od 25. do 31.8. (ob 19. in 21. uri) komedija Stare sablje. 30.8. (ob 10. uri) matineja komedija Wayneov svet - 2.

v večje veselje kot to, da si izmišljujeta vedno nove načine, kako bi drug drugega čim bolj neusmiljeno spravila v zadrego, osmešila ali prizadela, po možnosti pred njenimi očmi. Sicer pa živita v idilično zasneženi Minnesoti, kjer poznajo le tri letne čase: junij, julij in zimo, tako da kaj bolj zanimivega tam itak ni početi. Tudi ribarita le zato, da tekmujeta, kdo bo ulovil več. Oba sta že kar neverjetno in enakovredno naderjana nergača, kljub temu pa očarljiva Ariel iz njih izvabi nekaj že pozabljenih dobrot. Po zaslugi vseh treh je film topel, humoren in prepričljiv. Odlična Lemmon in Matthau tokrat nastopata skupaj že petič. Ženski vlogi sta odigrali vsestranska Ann-Margret, ki ima že 30-letne igralske izkušnje, in nežna Daryl Hannah. Poleg vrhunske igralske zasedbe film odklikuje tudi to, da so ga posneli v pristnem okolju in ne v Hollywoodu, čeprav bi to bilo udobnejše. Mimo grede, v filmu je prikazan svojevrsten minnesotski fenomen, ribarjenje pod ledom, šport, ki se mu predaja veliko prebivalcev. TOMAZ BRATOŽ

JUGO letnik 88, prodam. ☎ (068) 26-669. LADO NIVO, letnik 89 prodam. ☎ (068)26-669. R 9, letnik 1982, z dodatno opremo, odlično ohranjen, kot nov, ugodno prodam. ☎ 85-852. 6809 APN 6 S, letnik 1989 in koruzo za silažo prodam. ☎ 78-170. 6812 R 5 CAMPUS, letnik 1992, registriran do 8/95, petero vrat, tonirana stekla, kovinske barve, prodam. ☎ 342-022. 6813 126 P, letnik 1986, registriran do 4/95, dobro ohranjen, prodam. ☎ 52-846. 6822 Z 850, letnik 1985, registrirano do 6/95, prodam. Miran Mirtič, Soteska 27, Straža. 6824 BREZHIBNEGA FIČA, registriranega do 11.1.1995, prodam. ☎ 76-051. 6825 126 P, sive barve, letnik 1991, prevoženih 18.000 km, prodam. ☎ 76-353. 6828 FIAT TIPO 1.7 D, letnik 1988, prodam. ☎ 45-251. 6832 SKODO FAVORIT, letnik 1991, prodam. ☎ (068)24-391. 6853 126 P, letnik 1988, registriran do 4/95, prodam. ☎ 84-655. 6857 CLIO 1.2 RN, letnik 1993, prodam. ☎ 28-601. 6860 JUGO 45A, letnik 1987, prodam. ☎ 28-790. 6872

FIAT UNO 1.1 i.e., letnik 93, prevoženih 8.000 km, prodam. ☎ 28-714, 28-524, 65-533.

TOMOS AVTOMATIC, letnik 1988, dobro ohranjen, prodam. ☎ (0608)89-265. 6868 R 18 TLJ, letnik 12/85, z več dodatne opreme, prodam za 4800 DEM. ☎ 85-819. 6880

CITROEN AX, letnik 1992, prodam. ☎ 24-706. 6881

GOLF D, letnik 1988, registriran do 7.1.1995, rdeče barve, ugodno prodam. ☎ 87-191. 6885

Z 101, letnik 1986/88, prodam za 2500 DEM. Zore, Šegova 95, ☎ 27-628. 6888

SKODO FAVORIT 135 L, letnik 1991, registrirano do 22.12.1994, nujno prodam. ☎ 73-200. 6892

Z 101, jugo skala 55, letnik 1990, prodam. ☎ 25-596. 6894

FORD SIERRA 2.0 i LX avtomatik, 43.700 km, registriran do 4/95, bordo, z vsvo dodatno opremo, prodam. ☎ (061)777-479. 6896

AX 1.1 TRE, z dodatno opremo, nov, prodam s 5 = popusta na tovarniško ceno. ☎ 26-668 ali 50-014. 6900

YAMAHA FS - 1, letnik 1989, 50 ccm, kot nova, prodam. ☎ 44-726. 6903

VW 1200, letnik 1967, poceni prodam. Motor je generalno obnoven. Sami resni kupci naj se javijo na ☎ 23-135, Matjaž. 6906

Z 850, letnik 1984, v odličnem stanju, z dodatno opremo, prodam za 1500 DEM. ☎ (0608)70-067. 6910

FIAT TIPO 1.9 TD SX, letnik 1991, klima, servo, športni sedeži, centralno zaklepanje in alarm, prodam. ☎ 85-118. 6912

126 P, letnik 1990, prevoženih 32.000 km, registriran do 2/95, dobro ohranjen, prodam. ☎ 47-323. 6914

Z 101, letnik 1986, registriran do 3/95, prodam. ☎ 53-145. 6916

126 P, letnik 1984, prodam za 800 DEM. 321-333. 6922

VW 1200, letnik 1971, registriran do 6/95, prodam. Janez Kastelic, Petrušnja vas 36, Sentvid - Stična. 6929

WARTBURG, letnik 1990, prodam. Kalčiš, Kastelečeva 1, Novo mesto. 6934

R 5 CAMPUS, letnik 1992, prvi lastnik in BMW 316, letnik 1986, kovinske črne barve, prodam. ☎ 45-564. 6936

JUGO KORAL, letnik 1989, registriran do 12/94, prodam. Darko Steklara, Rakovnik 24, Sentupert. 6941

JUGO 45, letnik 1984, neregistriran in malo rabljen šivalni stroj prodam. ☎ 44-113. 6942

KOMBI IMV, dobro ohranjen, generalno obnoven, prodam po ugodni ceni. Slavko Hočevar, Grmovlje 21, Skočjan, ☎ 76-473. 6943

R 18, letnik 1984, ugodno prodam. Andrej Turk, Brod 4, Podbočje. 6949

JUGO 45 E, letnik 1986, registriran do 4/95, prevoženih 80.000 km, obnoven, ugodno prodam. K.Lavdija Kovačec, Na žago 4, Straža. 6951

126 P, letnik 4/89, registriran do 4/95, prodam. ☎ 24-562. 6952

ALEKO, 1600 ccm, ladin motor, ohranjen, garažiran, letnik 1991, prodam. ☎ 25-011. 6955

Pajak FAHR 350 s kardanom za 1.200 DEM, traktorji ZETOR 7711, 6911, 5213 in 4320 ter TORPEDO 55. Cene nižje tudi do 5.000 DEM. Možnost kredita in dostave na dom. TRGOHIT d.o.o., Horjul, tel. (0609) 611-123.

BMW 318 I, letnik 1987, črn, z dodatno opremo, prodam. ☎ 25-105. 6956

JUGO 55, letnik 1988, registriran do 1/95, prodam. ☎ 27-796. 6957

GOLF D, letnik 1988, prodam za 10.500 DEM. Mirko Haralović, Globočice 10, Kostanjevica. 6959

PEPEL VECRTO 1.6 i, letnik 6/91, 26.000 km, prodam. ☎ 25-161. 6960

obvestila

NESNICE, mlade jarkice, 4 mesece stare, rjave, opravljena vsa cepjenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo od 13. ure dalje vsak dan in dajejo vse informacije; Jože Zupančič, Otovce 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova, ☎ (068)67-578 in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567.

PURANE in purice, stare 6 tednov, prodajamo. Rok dobave v začetku oktobra. ☎ (061)777-732. 6844

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375.

PLIN SERVIS Kraševac ugodno servisiramo in montira plinske naprave in trošila. ☎ 342-530 ali 27-425. 6872

preklICI

STANETU KOŠMERLJU, Na Lazu 21, prepovedujemo dohod na našo dvorišče in prehod v našo hišo. V nasprotnem primeru se bo tragično končalo. Družina Gačnik, Sela pri Ratežu 8. 6873

posest

VINOGRAD na Malkovcu, 15 a, voda, elektrika in stara zidanka, prodam. ☎ 49-239. 6802

V Bližini METLIKE, na Lokvici, prodam parcelo, 30 a, sadovnjak in vinograd. ATM GRAS d.o.o., ☎ 60-667. 6804

NA RADOVICI prodam stanovanjsko hišo, vinograd, sadovnjak, sončna lega. ATM GRAS d.o.o., ☎ 60-667. 6805

STAREJŠO DOMAČIJO, cca 3,5 ha zemlje, lahko tudi posamezne parcele, v Skopcih - Krška vas, prodam. Cena po dogovoru. ☎ (0608)82-007 ali 81-570. 6845

VEČ GOZDOV ob glavni cesti Dobrava - Zameško, k.o. Mršča vas, ugodno prodam. Hrvaški brod 14, Šentjernej, ☎ 42-315. 6921

V Bližini RAKE prodam parcelo, 26 a, primerno za vinograd in vikend. Voda in elektrika na parceli. ☎ 75-356. 6921

prodam

PRODAJAMO malo rabljeno zamrzovalno omaro. ☎ (068) 322-189 popoldan.

SMREKOVE in hrastove deske različnih dimenzij prodam. Jakše, ☎ 26-982. 6788

VODNI SKUTER z motorjem T 4.8, malo rabljen, kompletno s priklopi za avto prodam ali menjam. ☎ (0608)41-339. 6791

CERTIFIKAT v vrednosti 400.000 SIT prodam po polovični ceni. ☎ 48-564. 6793

STROJE za izdelavo lesenih žlic prodam. V račun vžame registrirano Z 101, dobro ohranjen. ☎ (061)867-077. 6794

COLN MAESTRAL in motor Tomos 4 prodam, kupim pa vikend v bližini Sevnice. Ivan Metelko, ☎ (0608)82-514. 6795

KRAVO, brejo 6 mesecev, prodam. Podgora 21, Straža pri Novem mestu. 6807

ZAPRAVLJIVKA, izpravnega za vožnjo, prodam. ☎ 73-716. 6814

RAZNE rezervne dele za Diano prodam. ☎ 52-181. 6815

KOMPLET konjsko vprego brez konja in Z 750 ugodno prodam. ☎ 76-489. 6816

CERTIFIKATA v skupni vrednosti 500.000 SIT ugodno prodava. ☎ 78-440. 6818

ZAMRZOVALNO SKRINJO, 250 l, priklopi za osebni avto, gorsko kolo in kolo, 10 prestav, Rog, prodam. ☎ 27-327. 6820

BELOKRANJSKO belo vino, dobre kakovosti, prodam po ugodni ceni. ☎ 56-627. 6821

VINO, belokranjsko črnino, prodam. ☎ 56-445. 6823

KOLO BMX, dobro ohranjen, prodam za 6.000 SIT. Anton Cvitkovič, Griblje 17, Gradac. 6826

CERTIFIKATE v vrednosti 400.000 SIT prodam po polovični ceni. ☎ 59-383. 6827

350 KOM. strešne opeke Vesna (Dobruška vas) in otroško kolo na 6 prestav (originalno ameriško) prodam. ☎ (0608) 31-133. 6831

40 A koruze na rastilu za silažo ali v vrzju prodam. ☎ 23-909. 6834

KOZLIČKE in jagenčke za zakol ali nadaljnjo rejo prodam. ☎ 43-980. 6836

UBENIČKE za peti razred ugodno prodam. ☎ 65-618. 6837

TEMNO RJAVO steno omaro za dnevno sobo (dolžine 3,60 m) prodam. ☎ 24-249. 6838

Tanin LASTNIKI KOSTANJEVIH GOZDOV Kostanjev les se lahko seka tudi poleti. Ves les vam bo odkupil TANIN SEVNICA, če sami nimate možnosti poseka, vam to napravimo mi. Dodatne informacije lahko dobite na tel. številkah 0608/41-349 ali 41-044.

NOV MLIN za grozdje - pečjalnik in puhalnik Tajfun, prodam. ☎ 42-527. KOMPLET VRATA, domače izdelave, širine 60 cm, prodam. 65-110. 6843

DOBRMANE brez rodovnika, stare 10 tednov, prodam. ☎ (0608)75-307. 6859

GROZDJE šmarčno in certifikate prodam. ☎ 42-473. 6861

KROMPIR za ozimnico, bel in rdeč, prodam po ugodni ceni. ☎ 45-125. 6863

BREJO TELIČKO sivo prodam. Povše, Dobindol 13, Uršna sela. 6864

PLOSKOVNI brusilni stroj, skobelnik, polavtomat, rezalni stroj in strožnično prodam. ☎ (0608)31-637, 31-513. 6865

KROMPIR za ozimnico prodam. ☎ (068)42-352. 6866

KROMPIR dezire za ozimnico prodam. ☎ (068)41-080. 6867

TELICO, brejo 8 mesecev, prodam. ☎ 64-057. 6870

VINO, belokranjsko, belo in rdeče, kakovostno, ugodno prodam v Kotu pri Sevnici. Cena belega je 120 SIT/l, rdečega 100 SIT/l. ☎ 56-408. 6875

10 M bukovih drv prodam. Cena 4000 SIT. ☎ 78-341. 6889

ITALIJANSKO klavirsko harmoniko, 96 - basno, ohranjeno, prodam ali menjam za frakcionarno. ☎ (0608)69-137. 6891

HRASTOV SOD, 950 l, zelo dober, prodam. ☎ 52-197. 6895

DVA VINSKA SODA, 500 in 400 l in kad, 1000 l zelo poceni prodam. ☎ 342-349. 6896

200 M2 kombi plošč (5 cm), rabac mrežo in 19 m zunanji okenjski polic ugodno prodam. ☎ 21-438. 6898

RABLJENA KOLESA naprodaj. ☎ 341-952. 6902

CVIČEK in šmarcico iz okolice Vinjega vrha, lahko tudi v manjših količinah, prodam. ☎ 22-549. 6909

LESNI BRIKETI, primerni za vse vrste peči, 1000 kg briket nadomesti 5 m drv ali 560 l kurilnega olja. Možnost plačila na 3 do 5 evrov. Engel Brik, Ratež 58, ☎ (068)85-801. 6917

DRVA, metre in izkopalki krompirja Hmezdaj (tresjalnik z kardanom) prodam. ☎ 85-684. 6920

AVTORADIJI Novi, digitalni, nemški, prodam od 100 DEM dalje, tudi pošljem. ☎ (0608)82-916. 6923

KOBILO z trebičkom, ponovno pripuščeno in 17 mesecev staro žrebico z rodovniškim prodam. ☎ 76-081. 6925

110 LITRSKI boiler za centralno, rostfrei, z dvema plaščema, prodam. Cena 50.000 SIT. ☎ (0608)32-176. 6926

RDEČE VINO cviček prodam po 80 SIT/l in šmarcico po 50 SIT/l prodam. ☎ (0608)31-208. 6927

NAGROBNE SVETČE pripeljemo tudi na vaš dom za zelo ugodnih cenah. ☎ 323-390. 6928

POL PRAŠIČA, krmiljenega z domačo krmo, prodam. ☎ 85-412. 6933

DRVA prodam. ☎ 50-297, zvečer. 6934

BIKCA, stara 14 dni, prodam. ☎ 73-327. 6938

KRAVO, črno - belo, brejo 8 mesecev, prodam. ☎ 76-528. 6938

HLADILNIK, star 3 leta, prodam. ☎ 324-377. 6939

CERTIFIKATE v vrednosti 400.000 SIT prodam po ugodni ceni. Naslov v oglašnem oddelku. 6940

CERTIFIKATE v vrednosti 1.500.000 SIT prodam po polovični ceni. ☎ 40-715. 6946

NOV STROJ za pranje litrskih steklenic, primeren za polnice vina ali vinske kleti, prodam. ☎ (0608)75-367. 6947

PRALNI STROJ, različne omare, regale, mizo, stole, vse ohranjeno, ugodno prodam. ☎ 341-246. 6953

CITRE Holzman, skoraj nove, prodam. ☎ (0608)32-433. 6961

RAČUNALNIK SCHNEIDER CPC 464, z monitorjem GT 64, prodam. ☎ 25-869. 6962

PRODAJAMO rdeče vino, cena po dogovoru. ☎ (068)27-102.

NUJNO prodam kiosk INGRAD A+B, komponenta. ☎ 28-790.

razno

MOTORNJA KOLESA Tomos popravljamo. ☎ (068)322-364. 6211

V NAJEM ODDAM lokal, 40 m2 v centru Črnomlja. ☎ in fax (064)631-480. 6212

PROVAZE tovora in oseb doma in v tujini s kombijem opravljamo. ☎ (068)49-226. 6792

PRODAJAMO in kujemo leneže in nože za vse tipe plugov in frez. Popravljamo kotle za žganjekuho in peči ter izdelujemo okenske mreže. Kovaštvo Černigoi, Lokavec 45, Ajdovščina, ☎ (065)62-645. 6799

NOVE poslovne prostore oddamo v najem po ugodni ceni za uslužnostno in pisarniško dejavnost. Lastna parkirišča. ☎ 323-785. 6811

SMREKOVO in bukovno hlodovino, tudi na panju, odkupujemo. ☎ 42-482. 6833

SIVANJE na domu nudimo. ☎ (061) 772-688. 6835

SKLADIŠČNE PROSTORE na relaciji Novo mesto - Mačkovec oddam. ☎ 321-887, od 17. do 19. 30 ure. 6852

KOPALNE KADI in tuš kadi kvalitetno in poceni obnavljamo. Garancija 5 let. ☎ (061)853-331, int. 90 ali (061)855-229.

Gasilsko društvo Tržišče prodaja gasilski dom v Tržišču. Ogled doma bo v petek, 2.9.94, ob 18. uri, licitacija pa bo v soboto, 3.9.94, ob 8. uri. Eno uro pred licitacijo morajo zainteresenti položiti kavicjo v višini 100.000,00 SIT pri blagajniku društva. Vse morebitne informacije lahko dobite na krajevnem uradu v Tržišču ali po tel. št. (0608) 84-864.

čestitke

JURETU MAJERLETU, Cankarjeva, Kočevje, želijo za 40. rojstni dan mnogo sreče in zdravja mama, brat in sestra z družinoma. 6829

kmetijski stroji

TRAKTOR TV 818, letnik 1989, s priklopi, prodam. ☎ 49-520. 6842

SLAMOREZNIČ, pogonsko, odeltalno, primerno za rezanje silaže, poceni prodam. Jerman, Malkovec 18, Tržišče. 6829

MOTOKULTIVATOR Pasquali, diesel, 14 KM s priklopi, frezo in plugom, prodam za 3600 DEM. ☎ (068)25-909. 6848

HIDRAVLICNO PRESHO, 180 l, ugodno prodam. ☎ (0608)31-659. 6854

TRAKTOR DEUTZ, 48 KM, letnik 1988, 800 delovnih ur in min za grozdje (pečjalnik) prodam. Tone Luzar, Smalčja vas 12, Šentjernej. 6858

KOSILNICE BCS, petrolej - bencin in 1 diesel ter male prašičke prodam. ☎ (0608) 43-247. 6862

MOLZNI STROJ Vestfalia prodam in kupim kravo. ☎ 78-412. 6871

LICKALNIK za licanje koruze, malo rabljen, prodam. Franc Tomšič, Gruča 6, Šentjernej. 6874

TONSON d.o.o. tečajji tujih jezikov

Obveščamo vas, da smo pričeli z vpisom v jesenske tečaje tujih jezikov:

ANGLEŠČINA:
za predšolske otroke od 5. leta dalje - začetni in nadaljevalni

za otroke od 2. do 4. r. - začetni
za otroke od 3. do 5. r. - nadaljevalni (vse stopnje)

NEMŠČINA:
za otroke od 2. do 4. r. - začetni
za mladino od 5. do 8. r. - začetni in nadaljevalni
za odrasle - začetni in nadaljevalni

ITALIJANŠČINA:
za mladino in odrasle - začetni

FRANCOŠČINA:
za mladino in odrasle - začetni

ŠPANSČINA:
za mladino in odrasle - začetni

Vsi tečajji bodo na OŠ Grm v Novem mestu.

Popusti za študente!

Za vse informacije in vpis pokličite 322-332 ali 85-882 vsak dan od 8. do 15. ure.

AVTOCENTER — »PROTRG«

Podbevškova 4, Cikava
68000 Novo mesto
tel. 068/26-077 ali 44-218,
44-244

URADNI PRODAJALEC ZA
DOLENJSKO

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha
na kanalu 41

vsak dan
ob 19. in ob 21. uri
NOVICE,

vsak torek ob 20. uri
CELOVEČERNI FILM
in NOVICE ob 21.30

vsako soboto tedenski pregled
OD SOBOTE DO SOBOTE
in

mladinska oddaja MKC TV

vsak ponedeljek po NOVICAH
ŠPORTNI PREGLED

ODPRAVITE plešavost
za vedno! Lipohair - svetovni
hit. ☎ (061) 57-18-75.

ZRNO d.o.o.

Trgovsko podjetje ZRNO d.o.o.,
Gmajna 6, Raka

Trgovsko podjetje ZRNO
vam v svoji trgovini na Ranču
nudi najugodnejše cene umetnih
gnojil, škropiv, krmil ter
gradbenega materiala.

**Posebno ugodne predsezonske
cene umetnih gnojil:**
1. NPK 15-15-15 1 vreča = 1195 SLT
2. NPK 7-20-30 1 vreča = 1340 SLT
3. KAN 1 vreča = 995 SLT

**Od gradbenega materiala
posebno ugodno:**

1. Thermoputz orig. Avstrija 1 vreča = 945 SLT
2. Cement Anhovo 1 vreča = 529,76 SLT
3. Apno 1 vreča = 398,00 SLT
4. Mod. opeka 6/1 1 kom 54 SLT + prevoz
5. Lamel parket ltrast 1 m² = 1342,00
6. Jupol 30/1 1 kom = 2430,00
7. Arm. mreža 9,5 x 6 1 kom = 4.399,00

Poleg tega izredno ugodna
ponudba siporexa, ker. ploščic,
barv in lakov, lepila za ploščice
in parket ter ves ostali material za
široko potrošnjo.

Tel.: 0608/75-086
0609/616-666

PAVO

D.O.O. EXPORT-IMPORT
LJUBLJANA

odpira v Novem mestu skladišče
in diskont sadja, zelenjave, pijač
in drugega prehrambenega blaga
in išče nove sodelavce:

1. »Poslovodjo«
— Poslovodska šola, 5 let
prakse

2. »Blagajnike« — blagovne
knjige
— Vodje

3. »Prodajalke-ce«
— Trgovska šola, 3 leta
prakse

4. »Skladiščne delavce«
— Osnovna šola, 1 leto
prakse

Nudimo stimulative OD.
Delo je dvozmensko. Po-
nudbe pošljite do 1. 9. 1994
na naslov:
PAVO D.O.O.
EXPORT-IMPORT
DUNAJSKA C. 21
61000 LJUBLJANA

pogovori o družini

ob ponedeljkih od 18. do 20. ure
na telefonu (068)26-005

DEŽURNE TRGOVINI

V soboto, 27. avgusta, bodo odprte naslednje
prodajalne živili:

• Novo mesto: od 7. do 19. ure: Market, Kris-
tanova
od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragoška 17
od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont,
Šmihel
od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju,
Prečna
od 8. do 17. ure: trgovina Brar, Smolenja vas
od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče
od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela

• Sentiernje: od 7. do 17. ure: Mercator-Stan-
dard, Samopostrežba
• Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-
KZ, Krka, Vrelec
• Žuzemberk: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market

• Straža: od 7. do 13. ure: Mercator-KZ, Krka,
Samopostrežba

V nedeljo, 28. avgusta, bodo odprte naslednje
prodajalne živili:

• Novo mesto: od 8. do 11. ure: Mercator-Stan-
dard, Pogača, Glavni trg 22, market Ragoška,
market Drska, market Kristanova, nakupovalni
center Drska, samopostrežba Mačkovec
od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragoška 17
od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
od 8.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont,
Šmihel
od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju,
Prečna
od 8. do 12. ure: trgovina Brar, Smolenja vas
od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče
od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče
od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru
od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24
Prodamo:

hiše: v Novem mestu, v Rumanji
vasi, Soteski, na Dvoru, v Žuzemberku,
Gradišču, Trebnjem, Gazi-
ci, Sentiernjeju, Telčah — Križu,
Zaplazu pri Čatežu, Smolenji vasi,
Malem Šlatniku, Vavti vasi, Hras-
tju pri Sentiernjeju, Gorenju pri
Kočevju, Dol. Boštanju, Vel. Li-
povcu, Rebri, Vrhu nad Šentru-
pertom, Gradišču-Priskovo, Ko-
pru, Brežicah, Radni vasi, Stopi-
čah, Lutrškem selu, Rosalnicah,
Gor. Kamnju;

stanovanja: v Novem mestu, na
Mirni, v Krškem, Črnomlju, Žu-
žemberku;

lokale: trgovino v obratovanju, v
Novem mestu, trgovske lokale: v
centru Novega mesta, Črnomlju,
slašičarno in trgovino na Mirni;
poslovno-trgovsko stavbo v Kosta-
njevci in Mirni;

poslovne prostore za pisarne ali
storitveno dejavnost: na Trdinovi
ulici v Novem mestu;

vikende: v Semiču, na Osojniku, v
Soteski, Tanči Gori, Brezovici pri
Metliki, Zaplazu, Gabrju, Vinici,
Zagradu pri Škocjanu, Gornjem
Zabukovju pri Trebelnem, Gačah;
parcele za gradnjo: v Dol. Maha-
rovcu, Novem mestu, Žuzember-
ku, Trški gori, Gor. Laknicah, na
Jarčjem Vrhu pri Bučki, na Vrhu
nad Šentrupertom, v Trebnjem, Se-
lih pri Dol. Toplicah, v Mihovcu
pri Podgradu

Tel./fax 068-322-282,
od 8. do 19. ure.

EMINENT d.o.o.

Dol. Kamence 61
68000 Novo mesto
tel./fax: 068/323-902

AVTOSALON HYUNDAI
Kandijska 14, Novo mesto
tel. 068/28-950

PE KRŠKO
CKZ 51, Krško
tel. 0608/22-950

PE Črnomelj
Belokranjska 16
tel. 068/51-378

PONY PARTNER 2e za 16.990 DEM
PONY SEDAN 1.5 LSI 2e za 19.750 DEM
LANTRA 1.6 GLSI 2e za 26.200 DEM
SCOUPE 1.5 LSI 2e za 26.500 DEM
SONATA 1.8 GLSI 2e za 30.500 DEM

V vseh avtomobilih Hyundai je
že nekaj časa vgrajen sodoben
3-kanalni katalizator.
To je prispevek Hyundai-a k čiš-
tjemu okolju.

HYUNDAI
VEDNO NA DOBRI POTI

SALON RENATA

Nega
in podaljševanje nohtov
žensko frizerstvo
RENATA STIH
tel. 068/28-138
Jedinščica 18, Novo mesto

YURENA d.o.o.

ŠOLA TUJIH JEZIKOV
MARJANA KOZINE 49A,
68000 NOVO MESTO,
TEL/FAX: 068-341434

Vpisuje v tečaje
— angleščine, nemščine
francoščine in italijan-
ščine
za otroke, mladino in od-
rasle.
— Priprava na izpite univer-
ze Cambridge
(First certificate...).

Vpis po telefonu vsak dan od
8 — 10. ure, v ponedeljek, to-
rek in sredo pa tudi od 17. —
19. ure.

kobra
mobitel
68310 ŠENTJERNEJ, tel. 068/42-118

Mesarija na kmečkem
dvoršču
vam nudi vsak petek
popoldne in soboto do-
poldne domače goveje
oziroma junčje meso
po ugodnih cenah.

Se priporoča Slavko Ko-
šak, Dol. Maharovec
21, Sentiernje, tel. 068/
42-366

OBVEŠČAMO naročnike
malih oglasov, da se mali
oglas, ki presega 15 besed,
DOPLAČA, in sicer vsaka
nadaljnja beseda 100 SIT.

ZAHVALA

Z bolečino v srcih sporočamo, da nas je v
38. letu starosti mnogo prezgodaj zapu-
stil naš dragi

IVAN MRLJAK

iz Metlike

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali
ob strani, darovali cvetje in sveče ter pokojnika pospremili na
njegovi zadnji poti. Posebna zahvala kolektivu OŠ Metlika, so-
sedom Rusovim in Krmeščevim, govornikoma, godbi in g. žup-
niku za opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je po težki bolezn
zapustila naša draga mama, sestra, stara
mama in tašča

MARIJA JAKLJEVIČ

rojena Muc
s Svržakov

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, vaš-
čanom in sosedom iz naselja Staneta Rozana za pomoč, podarje-
ne vence, cvetje in sveče ter izrečeno sožalje. Lepa hvala g. žup-
niku Albinu Žnidaršču za opravljeni obred in ženskemu
pevskemu zboru iz Otovca za prelepo in ganljivo petje. Posebna
zahvala tudi zdravniku dr. Blažu Mlačku in patronažni sestri
Anici Vraničar, ki sta pokojni v težkih trenutkih lajšala trpljenje,
kolektivu Osnovne šole Metlika, KZ Črnomelj in vsem, ki ste jo
pospremili na zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Draga mama,
hvala Ti za vso ljubezen,
dobroto in lepe nauke,
ki si nam jih v življenju dala.

Tiho je od nas odšla naša draga mama, stara mama, tašča in teta

JOŽEFA MOGOLIČ

iz Goriške vasi pri Škocjanu

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem,
ki ste se od pokojne v tako velikem številu poslovili, ji po-
klonili toliko lepega cvetja, darovali za sv. maše in jo pospremili
k zadnjemu počitku. Posebno zahvalo dolgujemo sestri Slavici
za lajšanje bolečin v času njene bolezn, pogrebem, Jasmini za
lep govor, Društvu upokojencev za ganljivo petje ob odprtem
grobu, družinama Jurečič in Keremc za vso pomoč, g. župniku
pa za lepo opravljen obred.

Žalujoci: sin Franci, hčerke Pepca, Tončka in Anica z
družinami

ZAHVALA

Ak silni glas bi gromu vzel,
da razodel bi vsem ljudem,
kar sem trpel, sam zase vem,
nihče nikjer bi ne verjel.
(A. Gradnik)

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta,
dedka, brata, strica, tasta in svaka

ANTONA REDKA

se zahvaljujemo prim. dr. Franciju Maroltu in dr. Bogomiru
Humarju za vso skrb in pomoč v času pokojnikove bolezn. Hvala
governikoma za besede slovesa ob grobu, g. kaplanu in g. Vin-
ku Klančarju za opravljen obred, sorodnikom, vaščanom in pri-
jateljem, ki ste počastili njegov spomin s cvetjem in svečami ter
ga pospremili na njegovi poslednji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustil naš dragi
mož, oče in dedek

JOŽE FERLAN

z Velikega Kamna 41

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, izrekli sožal-
je, darovali vence, sveče, maše in dragega pokojnika pospremili
na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala zdravniku in osebju
ZD Šenovu, g. župniku, pevskemu zboru iz Koprivnice, govorniku
Ivanu, družinam Kvenderc, Grmšek, Borovinšek in
Vrtovšek.

Vsi njegovi

Slavko Mirtič

novomeški občini in zavzema veliko območje Suhe krajine, vendar je temu območju namenjeno premalo prostora in pozornosti. "Vedno, kadar vidim v časopisu koga iz teh krajev, sem vesel," pravi Slavko.

Poleg tega je Slavko Mirtič aktiven tudi v Kulturnem društvu Dvor, kjer z drugimi zagnanimi Dvorjani dva- do trikrat letno izdajo časopis Fužina. Leta 1981 je izšla prva številka, do sedaj pa se jih je nabralo že trinajst. Seveda so vedno problemi z denarjem. V glavnem se financirajo z izkupičkom od prodaje Fužine, ki jo natisnejo v približno 300 izvodih. Pomagajo še domači obrtniki in podjetja ter občasno Krajevna skupnost Žužemberk. Fužino pošiljajo Suhokranjčanom v Združene države Amerike, ki so naročeni tudi na Dolenjski list in jih vedno zanima, kaj se dogaja v domači pokrajini.

Slavko Mirtič deluje tudi v Turističnem društvu Žužemberk - Dvor, je tajnik Gasilskega društva Dvor in ima zato vedno veliko dela. Vseeno pravi, da bo v Dolenjski list še pošiljal prispevke, saj se ravno na tak način, da se kaj objavi, naredi nekaj za svoj kraj. Upa, da bodo pisali tudi drugi, kar bo časopisu dalo še večjo pestrost. Želi si še več objavljenih novic iz Suhe krajine, saj mu ni vseeno, kakšna je obveščena v teh krajih. Suha krajina bi prav gotovo potrebovala še nekaj tako vnetih piscev, kot je Slavko, da bi se dvignila iz kulturnega mrtvila, ki vlada v večini njenih krajev.

P. MRVAR

Slavko Mirtič z Dvora naši bralci bržkone poznajo, saj že več let poroča za Dolenjski list o dogodkih iz Suhe krajine. Po poklicu je lesni tehnik, dela pa kot vodja nabave v Ergu. Za pisanje se je odločil, ker je v Dolenjskem listu pogrešal prispevke iz Suhe krajine, saj je tu veliko zanimivih dogodkov in ljudi, ki radi berejo domači list. Pravi tudi, da je Krajevna skupnost Žužemberk ena največjih v

Mornarji trpijo v brazilskem zaporu

Med po krivem obsojenimi šestimi pomorščaki sta tudi Rudi Štangelj iz Novega mesta in Marjan Boltes iz Gabrja

Pred kratkim je Delo prineslo pretresljivo reportažo o trpljenju šestih naših pomorščakov z ladje Cielo d'Istria, last portoroške Splošne plovbe. Šest pomorščakov s te ladje, kapitana in še pet mornarjev, so namreč v Braziliji na podlagi lažnih obtožb dveh slepih potnikov, Maročanov, na očitno montiranem političnem procesu po krivem obsojili na zaporne kazni od 3 do 5 mesecev in sedaj zapor prestajajo v nemogočih razmerah v Curitiba v brazilski državi Parana. Med zaprtimi trpečimi mornarji sta dva iz naših krajev: Rudi Štangelj iz Novega mesta in Marjan Boltes iz Gabrja.

Naj na kratko obnovimo zgodbo. Na ladji, ki je plula proti Braziliji, so že maja odkrili dva slepa potnika, Maročana. Zanju je posadka ladje lepo poskrbela, dobila sta kabino, hrano, obleko, cigarete. Ko so pripluli v Brazilijo, je kapitan obvestil oblasti, da sta na krovu slepa potnika in sprejel primerne ukrepe, da ne bi mogla pobegeti na kopno, saj bi v tem primeru on kazensko odgovarjal, ker sta slepa potnika prišla v Brazilijo. Očitno pa sta preveč imela dobre zveze v Braziliji, očitno tudi nista navadna slepa potnika. Na ladji sta začela delati hude preglavice, razbijala sta in norela, se tudi hote poškodovala, ko pa je na ladjo prišla policija, sta izjavila, da so ju na ladji mučili zato, ker sta muslimana, oni pa Hrvati, ki se že v Bosni znašajo nad nemočnimi muslimani. Tako se je začel križev pot za šest pomorščakov, štiri Slovence in dva Hrvata. Po brutalnem policijskem postopku in sodnem procesu, ki je bil bedna

pravna farsa, so jih obsojili: dva na po 3 mesece in 4 na po 5 mesecev zaporne kazni. Med tistimi, ki so dobili 5 mesecev zapora, sta tudi oba Dolenjca, Štangelj in Boltes. Vsi že dva meseca prestajajo kazen, in to sprva v grozljivih razmerah, sedaj pa so se stvari malo popravile. Zanje se zavzema njihova firma Splošna plovba, v zaporu jih obiskuje tamkaj živeči Hrvat Milan, uspešno brazilski poslovnež slovenskega rodu Janez Hlebanja pa vodi akcijo, v kateri naj bi prišla na dan prava resnica.

Te dni se je iz Brazilije vrnil pravnik portoroške Splošne plovbe Anton Kariž, ki je za Dolenjski list povedal, kaj je tam videl in slišal. "Medtem ko je bilo prej vseh šest v celici, veliki komaj dobre 4 kvadratne metre, so jih sedaj po raznih posredovanih premetili v največjo celico v tem zaporu, ki pa še vedno meri le 5 x 3 metre. Prejšnja celica je bila brez okna, kar naprej je gorela neonska luč, niso vedeli, kdaj je dan in kdaj noč in vse skupaj jih je psihično hudo morilo. Nekaj časa so jih pustili gole in brez odevi. Tudi shujšali so precej, kajti hrana je obupna. Pravzaprav to ni pravi zapor, ampak nekakšen preiskovalni, kajti sodba še ni pravomočna, saj se je tožilec pritožil in zahteva višjo kazen, dve leti zapora." Proces je v Braziliji vzbudil precej zanimanja, o njem so poročali časopisi in televizija, naše mornarje pa so prikazovali kot kotalike, ki so mučili muslimane. Na procesu in v zaporu se je znašlo šest pomorščakov, poveljnik ladje, vodja krova, 2 mornarja in 2 krmarja. Ti so namreč v posadki krova in ti so imeli na ladji največ opraviti s slepima potnikoma, ki sta potem pokazala na-nje kot na svoje mučitelje.

Medtem ko je bil do sedaj zaporniški režim za naše pomorščake izredno strog, sedaj že malo popuša. K temu je gotovo pripomoglo tudi to, da je pravnik Kariž v Braziliji Hrvatju Milanu, ki ima stik z zaporniki, pustil določeno vsoto denarja, ta pa ga je nekaj že razdelil osebjem zapora. "Sedaj jih dvakrat na dan pustijo na zrak na dvorišče, dva sta že lahko pomagala lupiti krompir v kuhinji, pogovarjajo se, da bi pomagali pri nekih zidar-skih delih. Največ pa si obetamo od odvetnika, ki ga je najel gospod Hlebanja, kajti tisti, ki naj bi jih zastopal na procesu, se ni prav nič trudil, da bi dokazal resnico." Sicer pa imajo o resnici na tistem sodišču kaj čudne

predstave. Sodnik je v sodbi nekaj pensil in del sodbe je prepisal iz znamenite Hemingwayeve povesti Starrec in morje, češ da resnico pozna le morje. Sodnik je pa kljub vsemu iz-

• Medtem ko je Novomeščan Rudi Štangelj mornar že kakih 6 let, pa je bila za Gabrčana Marjana Boltesa, katerega brat je tudi že dalj časa na morju, to tako rekoč prva plovba. Oba si jo bosta gotovo za zmeraj zapomnila. V slabem seveda, tako kar se tiče človeške pokvarjenosti kot sodne krivice.

javil, da on verjame Maročanom. Morda tudi zato, ker so v pristanišču Paranaguai v brazilski državi Parana, ki velja za najbolj policijsko, arabski muslimani precej vplivni in se medsebojno ščitijo.

UDAV KOT DOMAČI LJUBLJANEC - Matej Bratkovič iz Šentjerneja ima ljubezen posebne vrste, lahko bi rekli shrljivo. Sedaj že dvometrskega udava Oskarja, je pred meseci kupil v Rožni dolini in mu za domovanje določil kar dnevno sobo. Rad ga pokaže tudi naključnim obiskovalcem. Bratkovičev hišni ljubljenec bo zrasel, če bo šlo po sreči, do štirih metrov in morda še več. Kaj bo pa potem? (Foto: Majda Luzar)

Medtem ko grozi Hrvaška, da bo zaradi svojih dveh zaprtih državljanov sprožila diplomatski spor, pa se slovenska država oziroma naše zunanje ministrstvo kaj malo briga za usodo svojih štirih po očitni hudi krivici trpečih ljudi v daljni Braziliji.

Prav danes naj bi sodnica v Portu Alegreu odločala o tem, če bi se lahko pomorščaki z naše ladje do pravno močnosti sodbe branili s prostosti vendar menda po sedanjih reakcijah sodeč ni naklonjena temu. Splošni plovba je preko mednarodne sindikalne organizacije pomorščakov ITF predlagala, naj bi zaradi protestov proti takim primerom (v pristanišču Paranaguai je bilo že več podobnih) ladje bojkotirale to pristanišče.

Po besedah gospoda Kariža so se mornarji že nekako vdali v usodo, da bodo morali prestati kazen, se prav dva še po en mesec, štirje pa še po tri mesece. Vse, kar bi bilo manj, bi bilo seveda zanje lepo, vendar pa se ne ve kakšna bo pravomočna sodba.

A. BARTELO

Avtohiša Berus servisno prodajni center

Avtohiša Berus servisno prodajni center

Velika Cikava 23, Novo mesto
tel.: 068/25-098,
fax: 068/25-641

- Pooblaščen prodaja vozil Volkswagen — Audi
- Posebna ponudba:
  - možnost nakupa testnih vozil po zelo ugodnih cenah
  - nižje cene za vozila iz zaloge
  - poletna prodajna akcija: PASSAT znižan za 2.500 do 2.640 DEM
  - Ugodno: AUDI 80 LIMITED (1,6E, 101KS) že za 35.400 DEM (servo, cent. zaklepanje, pro- cent ten, avtoradio itd)
  - NOVO: AUDI A6 od 48.000 DEM dalje

Test novega modela AUDI A6.

BRUSNIČANKI NASLOV MISS OTOČCA '94 - Izmed dvanajstih lepotic, ki so se potegovale za otoško miss, je žirija s težko nalogo izbrala najlepše tri. Druga spremljevalka Tina Malenič prihaja iz Ljubljane, prva spremljevalka je Brigita Polšak iz Maribora, za najlepšo mladenko pa je žirija izbrala manekenko Reklam studia iz Novega mesta Lidija Lenarčič iz Brusnic. Lidija se bo v nadaljnjih lepotnih tekmovanjih potegovala za Miss Slovenije '94. Prireditev je bila dobro obiskana, večer so v motelski restavraciji popestrili pevci Dominik Kozarič, Simona Weiss, Rio band, Karaoke v izvedbi Mine in Saša, plesna skupina Terpsihora, program pa je povezovala Renata Mikec. (Foto: Nataša Stubler)

IGRE POD DEDOVO LIPO

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Turistično društvo Šmarješke Toplice bo v nedeljo, 28. avgusta, pripravilo 6. igre "Pod dedovo lipo". Ekipe šestih vasi se bodo pomerile v desetih ljudskih igrah, kot so obešanje venčka na smrekov mlaj ob rojstvu otroka, do dekleta na seniku, mi smo vam babo pripeljali, zbijanje kamna na paši, postavljanje mejnika in vlečenje voza šinarja. Igre - pripravili jih bodo na nogometnem igrišču v Šmarjeških Toplicah - se bodo začele ob 15. uri, zabava, ki bo sledila tekmovanju in na kateri bo igral ansambel Fantje z vseh vetrov, pa bo trajala še dolgo v noč.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Otroci in starši, ki imate kakršne koli težave, lahko pokličete na telefonsko številko 068 341-304, v četrtek med 19. in 21. uro. Na vaš klic bo čakala psihologinja Irena Mohorovič.

TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17. uro. Številka telefona je 068 44-293.

VABILO NA RIBIŠKO TEKMOVANJE

NOVO MESTO - Ribiška družina Novo mesto bo priredila v soboto, 27. avgusta, in v nedeljo naslednji dan na tekmovalni trasi v Kronovem več ribiških tekmovanj. Za mladince in pionirje, ki bodo tekmovali v lovu rib s plovcem, bo zborna mesto ob 7. uri pri gostilni Prešeren v Kronovem. Istega dne bodo člani in članice tekmovali v ulovu najtežje ribe, zborna mesto pa bo prav tako pred gostilno Prešeren ob 16.30. Naslednji dan, to je v nedeljo, bo ob 7. uri zbor pred isto gostilno za družinsko tekmovanje v lovu rib s plovcem. Za to tekmo bo treba plačati pristopnino v znesku 300 tolarjev za enega tekmovalca. Obvezna je uporaba tekstilne mreže za shranjevanje rib. Prijavite se lahko na sedežu RD Novo mesto ali na tel. številki 321-246.

LOVSKA SREČA JOŽETA OPALKA - Lovec Jože Opalka iz Zabukovja pri Raki je v Krakovskem gozdu uplenil 240 kilogramov težkega navadnega jelena nepravilnega deseteraka. Jelena je opazil že pred tednom dni in ga vsak dan vztrajno čakal. Njegov dosedanj ulov obsega okrog sedemdeset različnih živali, tokrat pa se mu je nasmehnila posebna sreča, saj je v raški lovski družini to prvi ulov takega jelena. Ta vrsta divjadi je le prehodna, a kljub temu povzroča precej škodo na kmetijskih zemljiščih, ki pa jo lovška družina kmetom sproti poravnava. Predsednik lovske družine Jože Grabnar je povedal, da se v njihovem lovišču divjad raa zadržuje, saj lovci skrbno oskrbujejo krmišča. (Vinko Bizjan)

Halo, tukaj je bralec DOLENJCA!

O triatlonu tudi kritično - Pajek, parkirna hiša in vozišča - Neupravičena podražitev komunalnih storitev - 20 poginulih kokoši - Na stadion le z izkaznico

Prva nas je poklicala Marija Zupančič iz Novega mesta, ki je povedala, da v medijih ni zasledila obvestila o zapori cest v času triatlona. Tako se je na dan tekmovanja znašla v prometnem zamašku. "Tudi ustreznih oznak, da je cesta zaprta, ni bilo," je še dejala.

Še huje je zaporo cest doživljala Marjeta Ožbolt iz Žužemberka, ki je v porodnišnico peljala nosečnico tik pred porodom. Ko se je nekako le prebila do hotela Metropol, jo je tam ustavil policist in jo nadrl. Po čakam-

ju, ki je bilo dolgo predvsem za bodočo mamico, jih je napotil po ulici, ki pelje za hotelom. Tam jih je ustavil še mlad redar, ki ju je spet "prijazno nagovoril", naj se umaknejo. Ko sta po mukotrpnem čakanju le prišli do porodnišnice, so morali nosečnico, ki se je že vsa tresla, odnesti z nosili. Marjeta pravi: "Proti športu nimam nič, vendar je človeško življenje na prvem mestu."

France Žnidar iz Novega mesta je najprej pohvalil "pajka", novo meško pridobitev, potem pa še povedal, da je opazil, da avtobusna postajališča večkrat uparabljajo "pajki" in policisti", slednji za kontrolo vozil. Meni, da so avtobusna postajališča namenjena le za potnike in avtobuse. Pograjal je tudi tiste, ki so gradili in delali načrt za parkirno hišo. Moti ga namreč izvoz in dovoz, ker ni pregleden in varen. Ustavil se je še ob pomanjkljivosti, ki so jih zagrešili tisti, ki so urejali vozišče na Kandijski cesti. Odtočni jaški so namreč nekaj centimetrov nad voziščem in voda ne more odtekat.

Toneta iz Ljubljanske ulice v Novem mestu je h klicu spodbudila napovedana podražitev komunalnih storitev. Pravi, da upokojenci in delavci že tako nimajo denarja, kaj šele, da bi krili izgube Komunale.

Sonja Gašper z Uršnih sel se je na nas obrnila, ker pristojni ne ukrenejo ničesar. Na Uršnih selih je prejšnjo soboto nekdo za cesto odložil okoli

dvajset poginulih kokoši. Zaradi njih se po bližnji okolici širi neznošen smrad. Sonja je po telefonu klicala vse od veterinarske inšpekcije, policistov, gasilcev do krajevne skupnosti. Slednji so klicali Komunalo, kjer so obljubili, da bodo prišli, vendar jih do danes (četrtek, 18.8.) še ni bilo. Sonja je še pohvalila domačo krajevno skupnost.

Gospod Ribič iz Novega mesta je bil neprijetno presenečen, ko jima s sinom niso dovolili teči na stadionu. Morala bi imeti nekakšne izkaznice. "V tovarni smo še pred leti dali denar za obnovo stadiona, sedaj pa ga ne smemo uporabljati." Poklicali smo Rafka Križmana s športne zveze, ki je povedal, da so športni objekti oddani klubom in društvom. Le-ti plačujejo najemnino, uporabljajo pa jih njihovi člani.

Oglasil se nam je še Edi Knafelc z Glavnega trga v Novem mestu. Na kapitolju mu je proš odstopil garažo, pred katero je oznaka za prepovedano parkiranje. Kljub temu mu izhod iz garaže pogosto zasedejo, zato je 16. avgusta ob 11. uri zaprosil policiste, da s pajkom umaknejo izpred garaže avto. S tem sporočilom bi Edi rad preprečil govorice, da je pajka naročil kapiteljski proš.

P. M.

*Gostilna je tisti kraj, kjer vsak ve, kako bi bilo treba delati. (Jurij)

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIKODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Lahko dela, kar hoče

Pa je Leopold Knafelj prišel v Ljubljano na jesenski velesojem. Ko si je vse ogledal, kar je bilo vredno videti, je z znanci zavil še na veselični prostor. Ustavili so se pred belokranjskim paviljonom, ki ga je krasil velik napis:

Saj vinska trta nima grla, da bi sama vince žrla!

No, in potem so bili pod tem vzpodbudnim napisom glasni in veseli do jutranjih ur. Ko so se skozi Tivoli vračali v mesto, so koračili tudi skozi Knafljevo ulico (Luka Knafelj - mecen slovenskih študentov na Dunaju).

Tu pa se je Leopold Knafelj ustavil, in ker je začutil potrebo, je stopil do kostanja (še danes rastejo tam) in se olajšal.

Pa ga je videl policaj in ga ostro vprašal: "Kaj pa delate? Ali veste, kje ste?" "V Knafljevi ulici! V svoji ulici pa lahko delam, kar hočem!" mu je odbrusil Metličan.

Popravljen distih

Skupina meščanov, ki se je razigrana vračala s Trške gore, je v večernem hladu pri Mačkovicu omagala in obsedela v jarku ob cesti. Takrat se je profesor dr. Ciril Ažman postavil prednje in zanosno izrecital nekoliko popravljen zgodovinski distih:

Potnik, v mestu povej, da tu si nas videl ležati! S Trške gore smo prišli, v jarek zavili smo vsi!

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prislusnil.

Starost v humorju

Zbrali Bojan Ajdič

Razlog

"Poslušaj, Tonček," krega učiteljica dečka, "zakaj pa ti domače naloge vedno napiše oče?" "Zato, ker dedek nima nikoli časa."

On že ne

"Mama, daj bom jaz zluščil orehe za potico." "Ne, Peterček, to bo naredil tvoj dedek." "Zakaj pa on?" "Zato, ker nima več zob..."

Domišljavec

"Prosim te, skoči v kiosk po cigarete," prosi dedek vnuka. "Ne morem, dedek," se opravičuje in izgovarja vnuč, "saj veš, da se moram učiti, ker bom postal inženir." "O, ti domišljavec domišljavi!" je malce ogorčen dedek. "Mar misliš, da boš v teh nekaj minutah, ko boš odsoten in boš šel po cigarete, postal že inženir?"